

T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ

BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLARDA KARŞILAŞILAN PROBLEMLER
(Malatya Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan:

Veysel GÖÇER

Danışman:

Yrd. Doç.Dr. Özcan PALAVAN

GAZİANTEP

TEMMUZ- 2014

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler (Malatya İli Örneği)

Veysel GÖÇER

Zirve Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İlköğretim Anabilim Dalı
Temmuz- 2014

Ülkemizin coğrafi özellikleri ve ekonomik şartları gibi birçok nedenden dolayı genellikle kırsal yerleşim alanlarında eğitim sistemimizde yer alan Birleştirilmiş Sınıf uygulaması yapılmaktadır. Birleştirilmiş sınıf uygulaması ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirlediği amaçlar öğrencilere kazandırılmaya çalışılmaktadır. Birleştirilmiş Sınıflı okullarda görev yapan öğretmenler köyde yaşamının getirmiş olduğu zorlukların yanında, öğretmenlik mesleğinde ve okulun yönetim sürecinde olduğu gibi birçok alanda sorunla karşı karşıyadır. Eğitim sürecinde yaşanan bu zorluklar ve sorunlar arttıkça, okulun vermiş olduğu hizmetin de niteliği ve kalitesi düşmektedir.

Bu araştırmanın genel amacı, Birleştirilmiş Sınıflı Okullardaki Öğretmenlerin karşılaştıkları problemlerini ortaya koymak ve araştırmanın bulgularına göre problemlerin çözümüne katkı sağlamaktır. Bu araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik taşımaktadır. Araştırma, Malatya ili genelinde bulunan 184 Birleştirilmiş Sınıflı Okulda çalışan 201 öğretmenden 146'sı ile yapılmıştır.

Araştırma verilerinin toplanmasında anketten yararlanılmıştır. Anket aracılığıyla elde edilen verilerin analizi için SPSS programı kullanılmıştır. Verilerin analizi için t-testi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan retmenler, Birleştirilmiş Sınıf konusunda hizmet içi eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca alışma yapılan okulların hiçbirinde ikili eğitime rastlanılmamıştır.

Araştırmaya katılan üretmenler, yöneticilik görevlerinin olmaması halinde daha başarılı olacaklarını ve idarecilik konusunda lisans eğitimlerinden kaynaklanan eksikliklerinin olduğunu belirtmişlerdir. retmenler okulların problemlerini çözmede ailelerin desteğinin alınması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca araştırmaya katılan üretmenler, okulda çalışan diğer üretmenler ve köyde bulunan anne babalarla kurulacak olan iyi bir iletişim de sorunların çözümüne katkı sağlayacağı görüşünü belirtmişleridir. retmenler denetimler sırasında müfettişlerin tavırlarından dolayı stres yaşadıklarını belirtmişlerdir. retmenler denetimlerde müfettişlerin çalışma koşullarını göz önünde bulundurmaları gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul Yönetimi, Yönetim Problemleri, Birleştirilmiş Sınıflı okul, Müdür Yetkili retmen, Birleştirilmiş Sınıflı Okul Sorunları

ABSTRACT**Master's Thesis****The Problems Experienced In Multigrade Classes
(A Case In Malatya Province)****Veysel GÖÇER****Zirve University
Institute Of Social Sciences
Department Of Primary Education
July- 2014**

In rural settlements are usually multi-grade class practice done for many reasons as geographical features of our country and economic conditions. It is tried gaining goals that determined by the ministry of education to students with multi-grade class practice. Teachers who work in schools with multi-grade classes face problems in many fields as not only hardship of village life but also teaching profession and management process of school. As these hardships and problems in education process increase, quality of service which is given by school decreases.

The main purpose of this research is to present the problems of teachers in schools with multi-grade classes and contribute the solution of problems according to research findings. The research was designed in survey model and this is a descriptive study. The research is done with 146 teachers out of 201 who work 184 schools with multi-grade classes in Malatya province.

It was benefited from survey by collecting of research data. SPSS is used for the analysis of the data that collected through survey. T-test is used for the analysis of the data. Teachers who participate research have expressed that they didn't take any inservice training about multigrade classroom. Also it isn't encountered dual education none of these worked schools.

The teachers who participated in the study stated that they didn't have a service training in terms of multi-grade class. Furthermore, bilateral training is not found in any of the working with schools.

The teachers who participated in the study stated that they would be more successful if they had no managerial positions and there is a deficiency which born of undergraduate education about management. Teachers indicated that receipt of family support on solving the problems of schools should be taken. In addition the teachers who participated in the study express the view that setting a good communication with the other teachers in the school and the parents in the village. The teachers indicated that they get stressed because of the attitudes of the inspector during the inspection. The teachers indicated that the inspectors should take working conditions consideration during the inspection.

Key Words: School Management, Management Problem, School with Multi-grade Class, Executive Manager, School with Multi-grade Class Problems

İÇİNDEKİLER

Özet	i
Abstract	iii
İçindekiler	v
Tablolar Listesi	vii
Ekler Listesi	x
Önsöz	xi
BİRİNCİ BÖLÜM	
GİRİŞ	
1.1. Problem Cümlesi.....	1
1.2. Alt Problemler.....	1
1.3. Araştırmanın Amacı	2
1.4. Araştırmanın Önemi.....	2
1.5. Sayıtlar.....	3
1.6. Sınırlılıklar.....	3
1.7. Tanımlar	3
İKİNCİ BÖLÜM	
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	
2.1. Birleştirilmiş Sınıf Kavramı.....	5
2.2. Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasının Nedenleri	6
2.3. Verilere Göre Ülkemizdeki Birleştirilmiş Sınıfların Durumu	7
2.4. Verilere Göre Malatya İlindeki Birleştirilmiş Sınıfların Durumu	8
2.5. Dünya’da Birleştirilmiş Sınıf Örnekleri.....	9
2.6. Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretimin Nedenleri	12
2.7. Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda Eğitim-Öğretim.....	14
2.8. Birleştirilmiş Sınıfları Oluşturma Biçimleri.....	15
2.9. Birleştirilmiş Sınıflarda İlgili Grupları.....	17
2.10. Birleştirilmiş Sınıflarda Seviye Grupları	17
2.11. Birleştirilmiş Sınıflarda Ödevli Kendi Kendine Çalışma.....	18
2.12. Öğretmenli Dersler.....	20
2.13. Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasının Yararları	22
2.14. Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasının Sakıncaları	24
2.15. Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda Müdür Yetkili Öğretmen	25
2.16. Müdür Yetkili Öğretmenlerin Yetki ve Sorumlulukları.....	26
2.17. Müdür Yetkili Öğretmenin Görevleri.....	27
2.17.1. Personel Hizmetleriyle İlgili Görevler	27
2.17.2. Öğrenci Hizmetlerinin Yönetimiyle İlgili Görevler.....	28
2.17.3. Eğitim Programlarının Yönetimiyle İlgili Görevler	28
2.17.4. Okul İşletmesinin Yönetimiyle İlgili Görevler.....	29
2.18. İlgili Araştırmalar.....	30
2.18.1. Yurt İçi Araştırmalar	30
2.18.2. Yurt Dışı Araştırmalar	30
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
YÖNTEM	
3.1. Araştırmanın Modeli.....	35
3.2. Evren	36
3.3. Örneklem.....	36

3.4. Veri Toplama Araçları.....	36
3.5. Verilerin Analizi	37
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
BULGULAR	
4.1. Araştırmaya Katılanlara İlişkin Kişisel Bilgiler	38
4.1.1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı	39
4.1.2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Sürelerine Göre Genel Dağılımı..	39
4.1.3. Öğretmenlerin Öğretim Şekline Göre Dağılımları	40
4.1.4. Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları	40
4.1.5. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okullardaki Öğretmen Sayısına İlişkin Genel Dağılımlar	41
4.1.6. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okullardaki Öğrenci Sayısına İlişkin Dağılımlar	42
4.1.7. Öğretmenlerin Mezun Olduğu Fakülteye Göre Dağılımları	42
4.2. Alt Problemlere İlişkin Bulgular.....	43
4.2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	43
4.2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	65
4.2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	70
4.2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	75
4.2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	81
4.2.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	86
BEŞİNCİ BÖLÜM	
SONUÇ VE TARTIŞMA	
5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	92
5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	93
5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	95
5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	96
5.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	98
5.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	100
5.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	102
ALTINCI BÖLÜM	
ÖNERİLER	
6.1. Öneriler.....	104
6.2. Araştırmacılara Öneriler.....	107
KAYNAKÇA	115

TABLolar LİSTESİ

Tablo-1: Birleştirilmiş Sınıf uygulayan Okul ve Öğrenci Sayısı ile Genel Okul ve Öğrenci Sayılarına Oranı	10
Tablo-2: Mihver (Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji, Hayat Bilgisi) Derslerin Yıllara Göre İşlenişi.....	16
Tablo-3: Birleştirilmiş Sınıfların Oluşturma Biçimleri.....	17
Tablo-4: Örneklemin Cinsiyete Göre Dağılımı.....	40
Tablo-5: Örneklemin Görev Sürelerine Göre Dağılımı.....	41
Tablo-6: Örneklemin Öğretim Şekline Göre Dağılımları.....	41
Tablo-7: Örneklemin Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları.....	42
Tablo-8: Örneklemin Görev Yaptıkları Okullardaki Öğretmen Sayısına İlişkin Genel Dağılımlar.....	43
Tablo-9: Örneklemin Görev Yaptıkları Okullardaki Öğrenci Sayısına İlişkin Dağılımlar.....	43
Tablo-10: Öğretmenlerin Mezun Olduğu Fakülteye Göre Dağılımları.....	44
Tablo-11: Öğrenci Hizmetleri Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.....	45
Tablo-12: Öğretim Hizmetleri Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.....	48
Tablo-13: Okul-Çevre İlişkileri Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.....	53
Tablo-14: Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.....	55

Tablo-15: Okulun Fiziki Mekânının Yönetimi Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.....	59
Tablo-16: Eğitim Denetimi Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.....	64
Tablo-17: Cinsiyet Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	67
Tablo-18: Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	68
Tablo-19: Cinsiyet Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	69
Tablo-20: Cinsiyet Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	70
Tablo-21: Cinsiyet Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	71
Tablo-22: Cinsiyet Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	72
Tablo-23: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	73
Tablo-24: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	74
Tablo-25: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	75
Tablo-26: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	76
Tablo-27: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	77
Tablo-28: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	78

Tablo-29: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	79
Tablo-30: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	80
Tablo-31: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	81
Tablo-32: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	82
Tablo-33: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	83
Tablo-34: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	84
Tablo-35: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	85
Tablo-36: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	86
Tablo-37: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	87
Tablo-38: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	88
Tablo-39: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	89
Tablo-40: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	90
Tablo-41: Görev Süresi Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	91
Tablo-42: Görev Süresi Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	92

Tablo-43: Görev Süresi Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	93
Tablo-44: Görev Süresi Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	94
Tablo-45: Görev Süresi Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	95
Tablo-46: Görev Süresi Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	96

EKLER LİSTESİ

Ek-1: Araştırmada Kullanılan Anket.....	123
Ek-2: 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yılında Malatya İlinde Bulunan Birleştirilmiş Sınıflı İlkokullar Listesi.....	126
Ek-3: Çalışmada Kullanılan Anket İzni.....	132
Ek-4: Özgeçmiş.....	133
Ek-5: Tek Öğretmenli ve Dört Sınıf Bir Arada Birleştirilmiş Sınıflar İçin Haftalık Ders Programı.....	134
Ek-6: İki Öğretmenli (1-2) ve (3-4). Sınıflar Bir Arada Birleştirilmiş Sınıflar İçin Haftalık Ders Programı.....	135
Ek-7: Üç Öğretmenli (1, 2-3 ve 4). Sınıflar İçin Birleştirilmiş Sınıf Haftalık Ders Programı.....	136

ÖNSÖZ

Birleştirilmiş Sınıflı Okullar Türk Eğitim Sisteminin değişmez, vazgeçilmez ve kaçınılmaz bir parçasıdır. Birçok nedenden ötürü oluşturulan Birleştirilmiş Sınıflı Okulların problemleri, müstakil sınıflı ilkokullara oranla daha fazladır. Genellikle köy ortamlarında ve merkezden uzakta olan birleştirilmiş sınıflı okulların tüm sorumluluğu müdür yetkisine sahip olan müdür yetkili sınıf öğretmenlerindedir. Merkezden uzakta kalan bu ilkokullarda görev yapan Müdür Yetkili Sınıf Öğretmenleri olanakları kısıtlı bir çevre ile sürekli olarak iç içe bulunmak zorundadır.

Ülkemizde büyük bir oranda genç nüfusu olmasının paralelinde ilkokul öğrenci sayısı milyonlarla ifade edilmektedir. On binlerce ilkokul bulunmaktadır. Bunların içerisinde azımsanmayacak bir kısmını birleştirilmiş sınıflı ilkokullar oluşturmaktadır. Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda görev yapan müdür yetkili sınıf öğretmenlerin üzerinde öğretmenlik görevlerinin yanında maddi ve manevi sorumluluk getiren yöneticilik görevi de vardır. Bu araştırmada Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda görev yapan Müdür Yetkili Sınıf Öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların belirlenmesi ve bunlara çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır.

Araştırmanın amaçlarının gerçekleştirilmesinin her aşamasında hiçbir zaman desteğini esirgemeyen ve sürekli beni yönlendiren danışman hocam Yrd.Doç.Dr. Özcan PALAVAN' a, çalışmamı sürekli olarak teşvik eden ve akademik kariyere yönelmem konusunda beni yüreklendiren eşim Ümran GÖÇER' e ve biricik kızım Zeynep Rana'ya, ablam Serpil KUŞANAÇ'a ve yeğenlerim Süleyman, Sümeyra ve Büşra'ya teşekkür ederim.

Temmuz-2014

Veysel GÖÇER

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Yirmi birinci yüzyılın başlarından beri, eğitim sistemleri içerisindeki öğrenme, öğretme ve müfredat öğrencilerin yaş özelliklerine göre oluşturulmuş grup esasına dayanmaktadır. Genellikle ideal sınıf grupları, yaşları bir yıldan fazla geçmemiş öğrencilerden oluşan sınıflar olduğu görülmüştür. Tekli yaş özelliği sırasına göre oluşturulmuş olan sınıf, öğretmeyi ve öğrenmeyi organize etmenin en ideal yolu olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte birçok öğrenme ve öğretme düzenlemeleri bu fikirden sapma göstermektedir (Little, 2001:482). Farklı yaşlarda öğrencilerin bir arada öğrenim görmeleri hiç de az rastlanır bir olgu değildir. Bu durum birleştirilmiş sınıfları gündeme getirmektedir.

Birleştirilmiş sınıflarda farklı gelişim özelliklerine sahip çocuklar aynı ortamda eğitim gördüklerinden dolayı, 4 sınıfın bir arada okutulduğu bir sınıf düşünüldüğünde, 6 ile 10 yaşındaki çocuklar aynı ortamda ders işledikleri görülecektir. Öğretmen açısından düşünüldüğünde birden fazla sınıfa birden çok programı uygulama ortamı mevcut olduğundan bağımsız sınıf okutan bir öğretmenle aynı sürede öğretim programını bitirme şansı mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla öğretim programının öngördüğü davranış değişikliklerinin oluşturulması zorlaşabilecektir. Bu sınıflar için farklı bir program geliştirilip uygulanması gerekirken ülke genelinde yaygın olan birleştirilmiş sınıfların pek de dikkate alınmadığı söylenebilir. (Gelebek, 2011).

Bireyin en temel haklarından olan eğitim hakkının tüm ülke genelinde her birey tarafından eşit olarak alınması gerekir. Ama birleştirilmiş sınıflarda eğitim gören birey bağımsız sınıfta eğitim gören bir birey ile aynı şartlara sahip olmadığı görülmektedir. Birleştirilmiş sınıflarda okuyan öğrenciler, bilgiye ulaşma kolaylığı bakımından şehir merkezlerinde okuyan öğrencilere göre şanssız bir durumdadır. Çünkü hazırlanan eğitim programları birleştirilmiş sınıfların, durumunu göz önünde bulundurmadığını söyleyebiliriz. Şehirlerdeki müstakil sınıflara göre hazırlanan

programın; birleştirilmiş sınıflı köy ilköğretim okullarının yeterliliklerini dikkate almadığını, köy şartlarında eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmeye çalışan öğretmenlerin ilgi ve ihtiyaçlarına cevap veremeyeceğini söyleyebiliriz.

Sürekli yenilenen eğitim programlarının, alt yapısı tamamlanmış ve teknolojik yönden donanımlı okullar için uygulanabilir nitelikte olduğu söylenebilir. Ama ülkemiz gerçekleri göz önünde bulundurulduğunda okullarımızın yeterli alt yapı ve teknolojik donanımlara sahip olmadığını söyleyebiliriz. Özellikle birleştirilmiş sınıflı köy okullarımız alt yapı ve teknolojik donanımları çok yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Hazırlanacak olan eğitim programlarının ülkemizin ekonomik ve sosyal koşullarının göz önünde bulundurularak hazırlanması gerektiğini söyleyebiliriz. Çünkü bir okulun sahip olduğu, araç- gereçler, alt yapısı ve fiziki özellikleri öğretim programının uygulamadaki başarısını arttırdığını yapılan araştırmalardan anlayabilmekteyiz (Sınmaz, 2009).

1.1. Problem Cümlesi

Bu araştırmada ele alınan problem “Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler Nelerdir?” şeklindedir.

1.2. Alt Problemler

1- Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler Nelerdir?

2- Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

3- Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler mezun olunan fakülte değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?

4- Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler öğrenci sayısı değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?

5- Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler öğretmen sayısı değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?

6- Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler görev süresi değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Birleştirilmiş Sınıflı Okullardaki Öğretmenlerin karşılaştıkları problemleri ortaya koymak ve araştırmanın bulgularına göre problemlerin çözümüne katkı sağlamaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Köklü (2000), birden fazla sınıfın bir öğretmen yönetiminde, birlikte çalışma esasına dayalı olarak oluşturulmasına birleştirilmiş sınıf denir. Birleştirilmiş sınıflarda öğretim, Türk Eğitim Sistemi'nde eskiden beri uygulanmaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarında öğrenci sayısının azlığı, öğretmen sayısının azlığı ve derslik sayısının yetersizliği birleştirilmiş sınıf uygulamasını zorunlu kılan nedenlerdi. Bugün ise “öğrenci sayısı azlığı” birleştirilmiş sınıfla öğretimin en önemli nedenidir (Erdem, 2011).

Birleştirilmiş Sınıflar kavramı, eğitimcilere özellikle öğretmenlere hep olumsuzluk çağırır. Türkiye’de eğitimin sorunları tartışılırken, birleştirilmiş sınıf konusu her zaman ifade edilmiştir. Oysa birleştirilmiş sınıflar Türkiye gerçeğinde “sorun” değil, “çözüm” dür. Bu okullara alternatif çözümler aramak yerine, daha

etkili ve verimli duruma getirmenin yollarını tartışmanın yararlı olacağı kanısındayım. Birleştirilmiş sınıflar yerine değişik uygulamalar denendi ancak hiçbiri birleştirilmiş sınıflar kadar faydalı olmadı, olamadı. Taşımali eğitim bunun en güzel örneği (Köksal, 2006). Yapacağımız bu çalışmanın birleştirilmiş sınıflar konusunda karşılaşılan problemlerin ortaya çıkartılmasına ve elde edilen veriler ışığında çözüm bulunmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.5. Sayıtlar

- 1- Araştırmaya katılan öğretmenler anketi içten ve durumlarını yansıtacak şekilde cevap vermişlerdir.
- 2- Araştırmaya Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenler gönüllü olarak katılmışlardır.
- 3- Veri toplama araç ve yöntemleri araştırma amacına uygun bilgileri toplayabilecek geçerliliğe ve güvenirliliğe sahiptir.

1.6. Sınırlılıklar

- 1- Bu araştırma Malatya ili,
- 2- Birleştirilmiş Sınıflı Okullar ve
- 3- Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda görev yapan öğretmenlerle ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Öğretmenlik: Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitimi'nin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak yapmak ve yerine getirmekle yükümlüdürler. Öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan ve pedagojik formasyon ile sağlanır" şeklinde tanımlanmaktadır (1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu Md:43, 1973).

Yönetim: Amaçların etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesi maksadıyla bir insan grubunda iş birliği ve koordinasyonu sağlamaya yönelik faaliyetlerin tümüdür (Ada ve Semra 2004, s. 22).

Okul Yönetimi: Okuldaki tüm insan ve maddi kaynakların en verimli bir şekilde kullanılarak, okulu amaçlarına uygun bir şekilde yaşatmaktır (Ada ve Semra, 2004, s.22).

Yönetim Süreci: Eğitimde belirlenen amaçlara ulaşmak için örgütü verimli kullanma sürecidir. Yönetim süreci planlama, örgütleme, emir verme, eşgüdümlüme ve denetleme gibi işlevler bütünüdür (Kaya,1993, s. 93).

İlköğretim: Dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur.” (Resmi Gazete, 2012).

İlköğretim Kurumları: dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur (Resmi Gazete, 2012).

Mecburi İlköğretim Çağı: 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.” (Resmi Gazete, 2012).

Taşınmalı İlköğretim Uygulaması: Nüfusu az ve dağınık olan yerleşim birimlerinde mecburi öğrenim çağındaki öğrencilerin merkez ilköğretim kurumlarına gününbirlik taşıma uygulaması(MEB, 1991).

Birleştirilmiş Sınıf Öğretimi: Birden fazla sınıfın birleştirilerek bir grup teşkil etmek suretiyle bir öğretmen tarafından yetiştirilmesine “Birleştirilmiş sınıf öğretimi” denir (İlkokul Programı, 1968).

Müdür Yetkili Öğretmen: Müdür normu bulunmayan ilköğretim okullarında sınıf öğretmenliği görevi yanında yönetim hizmetlerini de yürütmek üzere görevlendirilen öğretmendir (MEB, Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliği, 2008).

Bir başka tanımda “Öğretmenlik ve müdürlük görevini birlikte yürüten öğretmendir.”(MEB İlköğretim Kurumlar Yönetmeliği, 2006).

İKİNCİ BÖLÜM

2.KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Birleştirilmiş Sınıf Kavramı

Birleştirilmiş sınıfı, Hargreaves ve diğerleri (2001); “Aynı anda iki veya daha fazla sınıfın bir öğretmenin sorumluluğunda olmasıdır.” şeklinde tanımlarken, Köklü (2000) birleştirilmiş sınıfı, birden fazla sınıfın bir öğretmen yönetiminde, birlikte çalışma esasına dayalı olarak oluşturulmuş bir sınıf olarak tanımlamaktadır. Binbaşıoğlu (1999) ise birleştirilmiş sınıfı, “İki ya da daha çok sınıfın, bir grup teşkil ederek bir öğretmen yönetiminde birlikte çalışmasıdır.” biçiminde tanımlamıştır. Binbaşıoğlu (1999) ise , iki ya da daha çok sınıfın, bir grup teşkil ederek bir öğretmen yönetiminde birlikte çalışması şeklinde yapılacak öğretime “ Birleştirilmiş sınıflarda öğretim ” demiştir.

Oğuzkan (1981), bir sınıfa düşen öğrenci sayısının azlığı, bu sınıflara ayrı birer öğretmen verilemeyişi nedeniyle, birden çok sınıfın birleştirilmesiyle oluşan ve birkaç öğretmenin yönetiminde bulunan sınıfı birleştirilmiş sınıf şeklinde tanımlamaktadır. Araştırmacılar genellikle yönetsel ve ekonomik gereklilikten kaynaklanan birleştirilmiş sınıflar için (*multigrade classes*) kavramını kullanmaktadırlar (Miller, 1999). Gereksinimden kaynaklanan birleştirilmiş sınıflar için ayrıca kombinezyon sınıflar (*combination classes*), zorunlu karıştırılmış yaş sınıfları (*forced mixed age classes*), zorunlu karıştırılmış sınıf (*forced mixed grade*) kavramları da kullanılmaktadır (Little, 2001). Bu kavramlardan başka, çeşitli ülkelerde farklı adlarla da tanımlanmaktadır. Bunlar “ composite, combined, double class, mixed, multilevel, multiple class, family class vb.” dir (Khan, 2007).

2.2. Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasının Nedenleri

Birleştirilmiş sınıf öğretimi, birleştirilmiş sınıf uygulamasının ortaya çıkış koşullarına bağlı olarak farklı kavramlarla ifade edilmektedir. Bu kavram farklılığını

algılayabilmek için birleştirilmiş sınıf uygulamasının ortaya çıkış koşullarını açıklamak gerekmektedir. Little (2001) okullarda birleştirilmiş sınıf uygulamasını gerektiren bu koşulları şöyle açıklamaktadır:

- Nüfus yoğunluğunun düşük olduğu yerleşim alanlardaki okulların, merkezlerden uzak olmaları ve öğrenci sayılarının düşük olmalarından birleştirilmiş sınıf eğitimi yapılmaktadır.
- Daha önceleri, nüfusun çok yoğun olduğu zamanlar tekli sınıf eğitimi olmasına rağmen şimdi yeterli sayıda öğrenci olmadığından birleştirilmiş sınıf eğitimi yapılmaktadır.
- Öğrenci velilerinin çocuklarını buldukları yerleşim alanına uzak olmayan daha iyi okullara göndermeleri. Bu durum özellikle kırsaldaki okulların öğrenci ve öğretmen sayısında azalmaya neden olmaktadır.
- Yeterli sayıda öğretmen görevlendirilememesi. Yeterli sayıda öğretmen görevlendirilememesinin birkaç nedeni vardır. Bunlar, öğretmen sayısının yetersizliği, okula atanan öğretmenlerin görevine gitmemesi, tıbbi yada başka bir nedenle raporlu olan öğretmenlerin olmasıdır.
- Okulların kayıt dönemlerinde kayıt yaptıran öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı sınıflara sahip olması. Bu durumdan dolayı bu okullarda birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılmaktadır.
- Pedagojik sebeplerden dolayı bazı öğretmenler birleştirilmiş sınıfı tercih ederler. Bu durum eğitim sisteminde yapılacak genel bir yenileşmenin parçası olarak ortaya çıkmaktadır.

Köksal (2005), Türkiye’de birleştirilmiş sınıf uygulamasının temel nedenleri arasında öğrenci sayısının azlığını, öğretmen sayısının yetersizliğini ve derslik sayısının azlığını göstermiştir. Bugün ise öğrenci sayısının azlığı birleştirilmiş sınıfla öğretimin en önemli nedenidir (Erdem, 2011). Öğrenci sayısının az olmasında da kırsal bölgelerden kentlere artan göçlerin büyük etkisi vardır. Eğitim imkânlarının

azlığı, ulaşımın zor ve güç olması, sağlık kuruluşlarına uzaklık, işsizlik vs. gibi nedenlerden dolayı göç edilmesi ile köy nüfusları azalmış ve buradaki okullar yavaş yavaş kapanmış veya var olan okullar da birleştirilmiş sınıflı okula dönüşmüşlerdir.

2.3. Verilere Göre Ülkemizdeki Birleştirilmiş Sınıfların Durumu

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2010 yılı sayısal verilere göre, Türkiye'de ilköğretim düzeyindeki 33.309 okulun 11.348'i birleştirilmiş sınıflı okuldur. Aynı verilere göre İlköğretim düzeyinde 10.526.695 öğrenci varken bunların 349.202'si birleştirilmiş sınıflı okullarda eğitim görmektedir. İlköğretim Okullarında toplam 485.677 öğretmen görev yapmakta iken, bunların 18.827 tanesi Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2010 verilerine göre 11.348 birleştirilmiş sınıflı okulda 153.612 öğrenci iki sınıf bir arada, 114.660 öğrenci üç sınıf bir arada, 9.712 öğrenci dört sınıfı bir arada okurken, 71.218 öğrenci beş sınıfı bir arada okumaktadır. Öğretmen sayısı okulun öğrenci sayısına göre bölgesel olarak değişmektedir (MEB, 2010).

Ülkemizde en fazla birleştirilmiş sınıf uygulaması 2.968 okul ile Doğu Anadolu Bölgesinde görülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesi'ni sırasıyla 2.570 okul ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi, 1.855 okul ile Karadeniz Bölgesi, 1.256 okul ile İç Anadolu Bölgesi, 1.117 okul ile Akdeniz Bölgesi, 1.066 okul ile Ege Bölgesi ve 516 okul ile Marmara Bölgesi takip etmektedir (MEB, 2010). Doğu Anadolu Bölgesinde birleştirilmiş sınıf uygulamasının diğer bölgelerden fazla olmasının sebepleri arasında bölgenin sürekli diğer illere göç vermesi ve doğa koşulları etkili olmaktadır. Karadeniz bölgesinde de Doğu Anadolu Bölgesinde olduğu gibi doğa koşulları ve göç birleştirilmiş sınıf uygulamasının fazla olmasının sebepleri arasındadır. Marmara Bölgesinde birleştirilmiş sınıf uygulamasının diğer bölgelere göre az olmasında ekonomik gelişmişlik ve eğitim, ulaşım olanaklarının fazla olması söylenebilir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın sayısal verilerine baktığımızda Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasının en fazla olduğu iller 954 okul ile Şanlıurfa, 808 okul ile Samsun ve 746 okul ile Erzurum'dur. Bu illeri sırasıyla Samsun, Diyarbakır ve Adıyaman

izliyor. Büyük illerde de birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılıyor. İstanbul'da 39 ilköğretim okulunda 1314, Ankara'da 149 ilköğretim okulunda 3.831, İzmir'de, 271 ilköğretim okulunda 8 bin 423 öğrenci birleştirilmiş sınıflı okullarda okuyor. Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasının en az olduğu ilimiz 7 okul ile Yalova'dır (MEB, 2005).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2010 verilere göre birleştirilmiş sınıflı okullarda 349.202 öğrenci öğrenim görmektedir. Birleştirilmiş sınıflarda eğitim gören öğrenci sayımız dünya üzerinde yer alan 242 ülke nüfusu ile karşılaştırıldığında 65 ülkenin nüfusunda daha fazladır.

2.4. Verilere Göre Malatya İli'ndeki Birleştirilmiş Sınıfların Durumu

Türkiye'de her kentte birleştirilmiş sınıflı okul mevcut olduğu gibi çalışma yaptığımız Malatya ilinde de birleştirilmiş sınıflı okullar mevcuttur. Aşağıdaki tabloda Malatya'daki okulların durumu gösterilmiştir.

Tablo-1: Birleştirilmiş Sınıf uygulayan Okul ve Öğrenci Sayısı ile Genel Okul ve Öğrenci Sayılarına Oran

2013-2014 Eğitim Öğretim Yılı	Toplam Okul Sayısı	Birleştirilmiş Sınıf Uygulaması Yapan okul Sayısı	Yüzde(%)	Toplam Öğrenci Sayısı	Birleştirilmiş Sınıflarda Öğrenim Gören Öğrenci Sayısı	Yüzde
Akçadağ	31	18	58	1509	241	16
Arapgir	10	8	80	511	104	20
Arguvan	5	00	00	350	00	00
Battalgazi	95	29	31	25290	540	2
Darende	30	16	53	1993	383	19
Doğanşehir	35	20	57	2720	428	16
Doğanyol	7	4	57	363	62	17
Hekimhan	17	9	53	879	123	14
Kale	10	6	60	354	44	12
Kuluncak	10	5	50	480	86	18
Pütürge	51	41	80	1222	570	47
Yazihan	22	12	55	901	200	22
Yeşilyurt	95	18	19	19003	392	2
TOPLAM	418	186	44	55575	3173	6

Kaynak: Malatya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ildeki 13 ilçenin 12' sinde birleştirilmiş sınıflı okulların olduğu görülecektir. İldeki 418 okulun 186'sı birleştirilmiş sınıflı okuldur. Tabloda Malatya İlindeki okullarda toplam 55.575 öğrenci öğrenim görürken bunların %6'sı yani 3.173'ü birleştirilmiş sınıflı okulda öğrenim gördüğü anlaşılmaktadır. İlde en fazla birleştirilmiş uygulamasının Pütürge ve Arapgir ilçelerinde yapılmasında iki bölgenin dağlık ve dağınık bir yerleşime sahip olmasının ve dışarıya göç vermesinin etkisinin olduğu söylenebilir.

2.5. Dünya'da Birleştirilmiş Sınıf Örnekleri

Türkiye'nin coğrafi koşulları ve sosyo-ekonomik şartları birleştirilmiş sınıf uygulamalarını mecburi hale getirmektedir. Bu sebeple Türkiye'nin tüm şehirlerinde birleştirilmiş sınıflı okullar bulunmaktadır. Birleştirilmiş Sınıf yalnız ülkemize özgü bir uygulama olmayıp dünyanın birçok ülkesinde de vardır. Amerika Birleşik Devletleri'nde, Kanada'da, Japonya'da ve Avrupa Birliği ülkelerinin hemen hemen hepsinde ve daha birçok ülkede Birleştirilmiş Sınıf uygulaması mevcuttur (Erdem, 2008). Dünya genelinde Birleştirilmiş sınıflarda öğretimin sakıncaları ve yararları üzerine araştırmalar yapılmış, bu uygulama kimi yerlerde özellikle tercih edilirken kimi yerlerde ise birleştirilmiş sınıflara farklı seçenekler aranmıştır (Bayar, 2009).

Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmen ve öğrencilerin sayıları ile ilgili ülkelerin eğitim ile ilgili kuruluşları ve UNESCO gibi uluslararası kuruluşların düzenli bir biçimde veri toplamamışlardır. Bu yüzden birleştirilmiş sınıf uygulaması ile ilgili bilgiler yetersizdir. Bilgiler yetersiz olduğundan dolayı, Birleştirilmiş sınıfların yaygınlığını, hangi ülkelerde ne kadar süredir yapıldığını tespit etmek zordur (Little, 2001). Eldeki veriler gelişen, gelişmekte olan ve gelişmemiş olan ülkelerde birleştirilmiş sınıf uygulamasının var olduğunu göstermektedir.

Fransa'da 11.000 köy okulu tek öğretmenlidir. Yeni Zelanda'da ilkokullarının üçte biri bir ya da iki öğretmenlidir. Kanada'da sınıfların yedide biri en az iki farklı yaş grubundan oluşmaktadır ve öğrencilerin beşte biri birleştirilmiş sınıflardadır.

Aynı zamanda birleştirilmiş sınıflar, şehir merkezinde kırsaldan daha fazladır. Avusturya'da ilköğretim okullarının % 25'i bir, iki ya da üç sınıflı okullardır. Almanya'da birleştirilmiş sınıflarda 80.000 öğrenci vardır. İsviçre'de tüm sınıfların %23'ü birleştirilmiş sınıflardan oluşmaktadır (Veenman, 1995).

Avustralya'da 1988 yılında Territories'in kuzeyindeki okulların %40'ı birleştirilmiş sınıflıdır (Aksoy, 2008). Avustralya'da nüfusun en yoğun şehirlerinden olan Viktorya'da yöneticiler ilkokullarda ilk üç yıl birleştirilmiş sınıfların çocukların eğitiminde en iyi yöntem olduğu kararını almışlardır (Little, 2001).

Endonezya'da 20.000, Çin'de ise 420.000 birleştirilmiş sınıflı okul bulunmaktadır. Latin Amerika ülkelerinden Meksika'da ilköğretim okullarının % 22'si, Honduras'ta %88'i ve Belize'de %50'si birleştirilmiş sınıflı okuldur. Kanada, Amerika ve Fransa'nın kırsal bölgelerinde yaklaşık olarak 11.000 tek öğretmenli birleştirilmiş sınıflı okul vardır (Gems, 2003).

İngiltere'de kırsal ve dağlık nüfusun olduğu bölgelerde öğrenci sayısı 50'den az olan birleştirilmiş sınıflı küçük okulların ülkedeki diğer okullar arasındaki oranı %3,5'tir. Bu durum Kuzey İrlanda'da %13, Galler'de %14,6, İskoçya'da ise %19,7'dir (Little, 2001). İngiltere'de sınıfların %25'e yakını karıştırılmış yaş grubu öğrencilerden oluşmaktadır. 2000 yılı verilerine göre İngiltere'de karıştırılmış yaş (mixed age) grubu öğrencilerden oluşan 36.000 birleştirilmiş sınıf bulunmaktadır. Bu sınıflarda 957.100 öğrenci öğrenim görmektedir. 36.000 Birleştirilmiş Sınıfın % 76'sında 1-30 arası, %20,7'sinde 31-35 arası, % 1,7'sinde 36'da fazla öğrenci bulunmaktadır (Little, 2003).

Finlandiya'da Birleştirilmiş Sınıfların durumu bölgesel politikalara dayalıdır. Finlandiya'da okulların %33'ü birleştirilmiş sınıflıdır. Okul çağındaki nüfusun %7'si birleştirilmiş sınıflı okullara gitmektedir. İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin %19'u bu tür okullarda görev yapmaktadır. Birçok yerleşim yerinde birleştirilmiş sınıflı okullar o yerin kültürel merkezidir. Bazı Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Finlandiya'da da çoğu insan iş ve daha iyi yaşam için bölgelerini terk

etmek zorunda kalmaktadır. Doğum oranındaki azalma ve maddi problemler birleştirilmiş sınıflı okulları etkilemektedir. 1996'dan beri birleştirilmiş sınıflı okulların % 25'i kapanmıştır. Birleştirilmiş sınıflı okullar, savunucuları tarafından çocukların temel insanlık hakkı olarak görülmekte, öğrencilerin modern bir eğitim almasını ve evlerinin yanlarındaki okullarda güvenilir bir şekilde eğitim haklarını kullanmalarını sağladığı düşünülmektedir (Paasimaki, 2003).

Yunanistan'daki ilköğretim okullarının yaklaşık % 47'sinde birleştirilmiş sınıf uygulaması vardır. Okul oranı açısından %47 gibi büyük bir orana denk gelmesine rağmen, ülkedeki toplam öğrenci sayısı içerisinde birleştirilmiş sınıflı okullarda eğitim gören öğrencilerin oranı %10'unun altındadır. Yunanistan'da bulunan birleştirilmiş sınıflı 2.500'ün okulun yaklaşık 1.000 tanesi tek öğretmenlidir (Tsolakidis, 2003). Yunanistan'da birleştirilmiş sınıflı okulların sayısının fazla olmasında, yerleşim yerlerinin dağınık ve ülkenin çok sayıda küçük adadan oluşmasının etkisi vardır. Ülkede birleştirilmiş sınıflı okulların olduğu yerleşim yerlerinde yaşayanlar, okullar kapatıldığında köylerin ıssızlaşacağı ve yaşamın kaybolacağına inanmaları gibi nedenlerden dolayı birleştirilmiş sınıflı okul uygulaması devam etmektedir (Rediniotis, 2003).

Amerika Birleşik Devletleri'nde temel eğitim okullarının %5'ini birleştirilmiş sınıflı okullar oluşturmaktadır. Bu okullarında %95'i iki sınıfın bir arada olduğu sınıflar şeklindedir. Bazı eyaletlerde bu oran %17'lerde, bazılarında ise %3 civarındadır. Kuzey İrlanda'da 2002-2003 yılında birleştirilmiş sınıfların oranı tüm okullar içerisinde %21,6'dır. Bu okullarda iki veya daha fazla sınıf bir arada eğitim görmektedir. Sri Lanka'da 1999'da devlet okullarının 563'ünde dört veya daha az sayıda öğretmen görev almaktadır. Hindistan'da 1996 yılında temel eğitim okullarının %84'ünde üç veya daha az sayıda öğretmen bulunmaktadır. Bu iki veya daha fazla sınıfın bir arada eğitim alması anlamına gelmektedir. Peru'da birleştirilmiş sınıfların temel eğitim içindeki oranı %78 olup, bu okulların %41'i tek öğretmenlidir (Aksoy, 2008).

Birleştirilmiş sınıfların dünyadaki sayısal durumu incelendiğinde, uygulamanın oldukça yaygın olduğu görülmektedir. Birleştirilmiş sınıf uygulamaları yalnızca gelişmemiş veyahut gelişmekte olan ülkelere ait bir uygulama olmayıp, gelişmiş ülkelerde de eğitimde önemli bir yer tuttuğu yukarıdaki verilerden anlaşılmaktadır. Gelişmiş ülkelerde de var olan Birleştirilmiş Sınıf uygulamalarının yakından incelenmesi Türkiye açısından önem taşımaktadır.

2.6. Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretimin Nedenleri

Binbaşıoğlu (1999), Fidan (1987), Köksal (2006), Öztürk (2005), Şahin (2007), Taşdemir (1997), Tekişik (1989) gibi yazarlar “ Nüfusu az olan kırsal bölgelerde, öğrenci, öğretmen ve derslik yetersizliği nedeniyle ilköğretim okulu 1.-5.sınıflarında farklı seviyelerdeki birden fazla sınıfın birleştirilerek, bir öğretmen tarafından okutulmasına birleştirilmiş sınıf öğretimi denir.” tanımında birleşmektedirler. Ülkemizde, bu tanımda yer alan öğrenci, öğretmen ve derslik sayısının yetersizliği nedeniyle yapılan birleştirilmiş sınıf uygulaması, günümüzde gelişmiş ülkelerde başka sebeplerle ve özellikle pedagojik ihtiyaçlar sebebiyle de birleştirilmiş sınıf uygulamalarının yapıldığı bilinmektedir (Bilir, 2008).

Birleştirilmiş sınıflarda öğretimin nedenleri, UNESCO tarafından hazırlanan Herkes İçin Eğitim raporunda, şöyle sıralanmıştır:

1. Nüfusun az olması.
2. Öğretmen ve öğrenci sayılarında azalmanın olması.
3. Bazı bölgelerde nüfusun artmasıyla derslik ve öğretmen ihtiyacının artmasına rağmen, yeterli sayıda öğretmen ve dersliğin olmaması.
4. Bazı velilerin, köy okullarındaki eğitimin iyi olmadığını düşünerek çocuklarını, eğitimin daha iyi olduğunu düşündüğü merkezi okullara götürmesi sonucu, köy okullarda öğrenci ve öğretmen sayısında azalma olması.

5. Bir sınıftaki öğrenci sayısının, sınıf oluşturacak öğrenci sayısı kadar olmamasından dolayı, diğer sınıflardaki öğrencilerle birlikte sınıfların birleştirilmesi.
6. Farklı yaş ve sınıflardaki öğrencilerin gezici okullar uygulaması sebebiyle birlikte eğitim alması.
7. Öğretmen olarak yetiştirilen öğretmenlerin sayısının müstakil sınıfta öğretim için yeterli olmasına karşın, bazı nedenlerden dolayı okullardaki öğretmen sayısının azalması ile öğretmen açığının olması.
8. Pedagojik reform gibi nedenlerden dolayı bazı okulların sınıflarını, birleştirilmiş sınıf olarak düzenlemesi (Little, 2004).

2.7. Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda Eğitim-Öğretim

Bağımsız sınıflı okullarda öğretmenlik yapmak, Birleştirilmiş sınıf uygulamasının olduğu okullarda öğretmenlik yapmaktan daha kolaydır. Çünkü bağımsız sınıflı okullarda öğretmenlerin yalnızca eğitim-öğretim görevi varken birleştirilmiş sınıflı okullardaki öğretmenlerin okul yöneticiliği görevi de vardır. Müdür yetkili olan sınıf öğretmenleri bir taraftan idari işleri yaparken, diğer taraftan öğretimsel işleri de yapmak zorundadır. Ayrıca, müdür yetkili sınıf öğretmeni bir yandan okul işleri ile ilgilenirken diğer taraftan bulunduğu yerin problemlerinin çözümünde onlara öncülük etmek gibi yazılı olmayan görevleri de vardır. Kırsal bölgelerde yer alan birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenler, o yörenin halkı tarafından en bilgili, en aydın insan olarak görüldüklerinden genelde bütün resmi işlerini öğretmene sorarak yapmaktadırlar. Bu yüzden köy öğretmenlerinin daha donanımlı ve daha duyarlı olmaları gerektiği söylenebilir.

Birleştirilmiş sınıflarda, A ve B diye iki grup olarak sınıflandırma yapılarak dersler işlenir. A grubunda Hayat Bilgisi, B grubunda ise, Sosyal Bilgiler ile Fen ve Teknoloji dersleri ortak (mihver) derslerdir. Yıllara göre hangi kitabın o yıl

kullanılacağı değişmektedir. 2004 yılında Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına göre hazırlanan yeni öğretim programı, 2005–2006 eğitim-öğretim yılından beri uygulanmaya başlanmıştır. Yeni eğitim sistemine geçilmesi ile birlikte birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarında Hayat Bilgisi 1.sınıf kitabı, Sosyal Bilgiler ile Fen ve Teknoloji derslerinde 4.sınıf kitabı işlenmeye başlanmıştır. Bu uygulamanın yıllara göre dönüşümlü olarak işlenme şekli aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo-2: Mihver (Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji, Hayat Bilgisi) Derslerin Yıllara Göre İşlenişi

Öğretim yılı	Hayat Bilgisi Programı	Sosyal Bil.-Fen Bil. Programı
2005-2006	1.Sınıf	4.Sınıf
2006-2007	2.Sınıf	5.Sınıf
2007-2008	3.Sınıf	4.Sınıf
2008-2009	1.Sınıf	5.Sınıf
2009-2010	2.Sınıf	4.Sınıf
2010-2011	3.Sınıf	5.Sınıf
2011-2012	1.Sınıf	4.Sınıf
2012-2013	2.Sınıf	5.Sınıf
2013-2014	3.Sınıf	4.Sınıf

2012-2013 eğitim-öğretim yılıyla birlikte yeni eğitim sistemine(4+4+4) geçilmiştir. Yeni eğitim sisteminde 5.Sınıf ilkokul kapsamından çıkarıldığından Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi derslerindeki dönüşümlü okutulma sistemi sona ermiştir. Hayat Bilgisi dersindeki mevcut uygulamaya ise devam edilmiştir. Fen Bilgisi dersinin ismi de Fen Bilimleri olarak değiştirilmiştir.

2.8. Birleştirilmiş Sınıfları Oluşturma Biçimleri

Birleştirilmiş sınıflar öğretmen ve öğrenci sayısı dikkate alınarak oluşturulmuştur. Bu oluşum Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın kararları doğrultusunda

oluşturulur. Aşağıdaki Tablo, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının kararı çerçevesinde oluşturulmuştur.

Tablo-3: Birleştirilmiş Sınıfların Oluşturma Biçimleri

Öğretmen Sayısı	1.Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
1	(1 + 2 + 3 + 4)			
2	(1 + 2)		(3+4)	
3	(1)	(2 + 3)		(4)

Kaynak: www.ttkb.meb.gov.tr

Tek öğretmenli birleştirilmiş sınıflarda; 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileri birleştirilerek bir öğretmen tarafından okutulur. Yönetimi en zor olan birleştirilmiş sınıf biçimidir. Bu tür sınıflarda kazanımların tümü için etkinlik yaptırmak diğer sınıflara göre daha güçtür. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 07.09.2012 tarih ve 151 sayılı kararı gereğince Tek öğretmenli okullarda uygulanacak olan ders programı Ek-5'te gösterildiği gibidir (www.ttkb.meb.gov.tr).

İki öğretmenli birleştirilmiş sınıflarda; normal koşullarda 1 ve 2. sınıf öğrencileri bir grup, 3 ve 4. sınıf öğrencileri bir grup olacak şekilde birleştirilmeleri önerilir. Ancak öğrenci ve derslik sayısı gibi etkenler göz önünde bulundurularak farklı modeller düzenlenebilir (1) ve (2+3+4) ya da (1+2+3) ve (4) gibi. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 07.09.2012 tarih ve 151 sayılı kararı gereğince iki öğretmenli okullarda uygulanacak olan ders programı Ek-6'da gösterildiği gibidir (www.ttkb.meb.gov.tr).

Üç öğretmenli birleştirilmiş sınıflarda; normal koşullarda 1. sınıf bağımsız, 2 ve 3. sınıf öğrencileri bir grup, 4. sınıf bağımsız olacak şekilde uygulama yapılması önerilir. Ancak öğrenci ve derslik sayısı gibi etkenler göz önünde bulundurularak

farklı modeller düzenlenebilir (1+2) ve (3) ve (4) ya da (1) ve (2,+3) ve (4) gibi. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 07.09.2012 tarih ve 151 sayılı kararı gereğince üç öğretmenli okullarda uygulanacak olan ders programı Ek-7’de gösterildiği gibidir (www.ttkb.meb.gov.tr).

2.9. Birleştirilmiş Sınıflarda İlgili Grupları

Birleştirilmiş sınıflarda öğrencilerin ilgi duydukları alan ve konularda detaylı bir çalışma imkanı hazırlamak için 3-7 öğrenci ile “ilgi grupları” oluşturulur. İlgili gruplarında, öğrencilere yıl içerisinde başkan, sözcü, üye gibi değişik görevler verilmesi sağlanmalıdır (Karagöz, 1966). Öğretmenin öğrenciyi çok iyi tanınması ilgili gruplarının çalışmalarının başarıya ulaşmasında en önemli faktördür. Öğretmen öğrencileri ilgi duyduğu alan ve konularda çalışma yapmak için motive etmesi gereklidir.

İlgili grupları öğrencilerin yeteneklerini ve yaratıcı güçlerini geliştirdiğinden öğretmenlerin ilgili gruplarının oluşturulmasında ve uygulanmasında gereken hassasiyeti göstermeleri gerekmektedir. İlgili gruplarının çalışmalarında öğrencilerin yetenekleri ve hazır bulunuşluk düzeylerine bakılmalıdır (Erdem, 2011).

2.10. Birleştirilmiş Sınıflarda Seviye Grupları

Seviye grubu, belli bir bilgi ve beceri alanında birbirine yakın seviyedeki öğrencilerin öğretim amacıyla birlikte çalışmak için oluşturdukları gruba denir (Fidan ve Baykul, 1997). Birleştirilmiş sınıflı okullarda farklı seviyedeki öğrenciler bir arada eğitim gördüklerinden her öğrenci ile bire bir ilgilenmek öğretmen açısından oldukça güçtür. Öğretmen bu güçlükleri ortadan kaldırmak veya minimize etmek için seviye grupları yapmak zorundadır (Erdem, 2011). Seviye gruplarının oluşturulma nedenleri şunlardır (MEB., 2005d):

1. Birbirine benzeyen gruplarda öğretim yapmak daha kolay olması,
2. Öğrenci her şeyi tek başına öğrenemeyecek olması,
3. Öğrencilerin ilgi, tutum ve yeteneklerinin aynı olmaması,

4. Öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları farklı olması,
5. Öğrencilerin genetik özelliklerinin farklı olması, Seviye grupları oluşturmanın nedenleridir.

Birleştirilmiş sınıflı okulların A ve B gruplarında ifade ve beceri derslerinde (özellikle Türkçe ve Matematik derslerinde) öğrencilerin bu derslerdeki başarı durumları dikkate alınarak seviye grupları oluşturulmalıdır. Örneğin, A grubunda Matematik dersinde geri kalmış bir 3.sınıf öğrencisi aynı seviyedeki 2.sınıf öğrencisiyle birlikte çalıştırılmak üzere bir seviye grubu oluşturulabilir. Böyle bir uygulama B grubunda 4. ve 5. Sınıflar arasında da yapılabilir(Erdem, 2011). Aynı şekilde Matematik dersinden ilerde olan 1.sınıftan öğrencisi ile Matematik dersinden geride olan 3.sınıf öğrencisi bir grupta yer alabilir (Köksal,2006).

Seviye grubu öğrenci sayısına göre oluşturulmaz. Öğrencinin düzeyine ve derslere göre sayı sınırlaması olmadan aynı düzeydeki öğrenciler seviye gruplarını oluşturulur. Öğretmen oluşturacağı seviye kümelerini, ölçme ve değerlendirme etkinlikleri ile belirler. Ölçme ve değerlendirme etkinlikleri öğrenci düzeyine uygun olmalıdır. Ayrıca, öğrenci devamlı aynı seviye grubunda ve aynı kişilerle olmamalıdır.

Birleştirilmiş sınıflarda öğretimin başarılı olması için, ilgi ve seviye gruplarıyla çalışmanın yanında, öğretmenin hazırlığı, planlı çalışması, ders işleme yöntemi, çalışma ortamının düzenlenmesi, öğrencilerin kendi kendilerine çalışması, öğretmenli ve ödevli derslerin etkili ve verimli yürütülmesine bağlıdır (Bilir, 2008).

2.11. Birleştirilmiş Sınıflarda Ödevli Kendi Kendine Çalışma

Birleştirilmiş sınıflı okulların yapısından dolayı öğrenciler, derslerin bir kısmını kendi kendilerine yaparak geçirmek zorundadırlar. Çünkü öğretmen bir grup öğrenci ile ilgilenirken, diğer bir gruptaki öğrenciler kendi kendine çalışmak zorundadır. Bundan dolayı, öğrencilerin kendi kendine çalışarak öğrenmeyi öğrenmeleri gerekmektedir. Kendi başına çalışma yapacak grubun yani ödevli

grubun çalışma yapabilmesi için öncelikli olarak okuma, yazma ve hesaplama gibi temel becerileri öğrenmiş olması gerekir (Karagöz, 1966).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2000 yılında İlköğretim Birleştirilmiş Sınıflar Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Klavuz Kitabı'nda birleştirilmiş sınıf öğrencilerinin kendi kendine çalışma yapacakları derslerde daha iyi sonuçlar alabilmeleri için aşağıda belirtilen beceri ve alışkanlıkları kazanmaları gerektiği belirtilmiştir:

*Bilginin kaynağına ulaşmak ve ulaştığı kaynaklardan nasıl yararlanılacağını bilmek ve bunları kullanmak.

*Araştırma, gözlem, deney ve incelemenin nasıl yapılacağını bilmek.

*Kitaptan nasıl yararlanılacağını öğrenmek.

* Ders araç ve gereçlerini çalışmaya hazır bulundurmak.

* Okuma kurallarını bilerek sessiz okuma alışkanlığı kazanmak.

*Resim, şekil, grafik vb. görsel kaynaklardan bilgi edinmenin yollarını öğrenmek.

*Düşüncelerini grafik, çizelge, harita, resim vb. yolları kullanarak açıklayabilmek.

*Tertipli, düzenli, dikkatli, sabırlı, planlı, zamanı iyi kullanarak, çevreyi ve özellikle grubundaki arkadaşlarını rahatsız etmeden çalışmak.

2005-2006 eğitim-öğretim yılında yeni ilköğretim programının uygulanmasıyla okullara Öğretmen Klavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitaplarının dağıtılması öğretmenlerin işini kolaylaştırmıştır. Özellikle birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenler için büyük bir kolaylık getirmiştir. Çalışma kitaplarında yer alan etkinlikler, ödevli derslerde öğrencilerin kendi başlarına çalışma yapmaları için uygun olmuştur. Böylece öğretmen ödevli derslerde öğrenciler için ayrı bir etkinlik hazırlamasına fazla gerek kalmamıştır.

Birleştirilmiş sınıflarda öğretimin başarısını etkileyen birçok neden vardır. Bunlar içerisinde sınıfın öğretim ortamı olarak düzenlenmek, öğrencilerin kendi kendine öğrenmesi için öğrenci sorumluluğunu artıran bir sınıf yönetimi ve

disiplinini sağlamak, öğrenci gereksinimleri üzerine temellendirilmiş bir program ve öğretim düzenlemek, öğretimin niteliğini geliştiren yöntemleri kullanmak, öğrenciye bağımsızlık kazandırarak kendi kendini yönetmeyi öğretmek, akran öğretimi olarak kategorileştirmek gibi altı temel öğretimsel boyut var olduğunu söylenmiştir (Miller, 1991). Sayılan bu öğretimsel boyutlar, öğrenciler arasında, öğrencilerin kendi kendilerine öğrenmeleri için sorumluluk kazanmaları ve bunu alışkanlık haline getirmede ve aynı zamanda başka birinin öğrenmesine yardım için isteklilik kazanmalarını sağlamada önemli rol oynamakta olduğu söylenebilir (Bilir, 2008).

2.12. Öğretmenli Dersler

Öğretmenli dersler, dersin öğretmenle etkileşim içerisinde yapıldığı derslerdir. Birleştirilmiş Sınıflı okullarda eğitim, müstakil eğitim veren okullardan farklı olduğundan öğretmenli derslerin işlenişinde farklılıklar vardır. Öğretmenli ve öğretmensiz dersler bir bütün oluşturacak biçimde düzenlenir. Bu sebeple öğretmen, öğretmenli derslerde öğrencilerin daha sonra kendi kendilerine çalışma yapacakları saatlerdeki konulara açıklık getirecek şekilde ders işlemeli ve örnekler vermelidir. Öğretmen bu saatlerde öğrencinin kendi kendine öğrenmesinin güç olduğu konulara öncelik vermelidir (Öztürk, 2003).

Birleştirilmiş sınıflarda öğretmen, mihver derslerde Milli Eğitim Bakanlığı'nın dağıttığı Öğretmen Klavuz Kitabı'na göre eğitim verirken, ifade ve beceri gerektiren derslerde ekstra bir plan yaparak eğitim vermek zorundadır. Yani çalıştığı bölgenin ve öğrencilerin seviyesine dikkate alarak planları hazırlamalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın okullara gönderdiği klavuz kitapları, ders ve çalışma kitapları müstakil eğitim veren okullara göre hazırlandığından birleştirilmiş sınıflı okulların ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamamaktadır.

Birleştirilmiş sınıflarda eğitim veren bir öğretmen derslerini işlerken aşağıda belirtilenleri göz önünde bulundurarak faaliyetlerini yürütmelidir (Öztürk, 2003):

- 1.Öğretmen, öğretmenli dersleri yürütürken aynı zamanda ödevli öğrencileri kontrol altında bulundurmalıdır.
- 2.Öğretmen çalışmalarında etkinliği belirli çocuklar üzerinde yoğunlaştırmamalı, her çocuğun gelişimine ve aktif olmasına çalışmalıdır.
- 3.Öğretmen ifade ve beceri derslerini program doğrultusunda bitirme anlayışından çok, konuların ünitelerle bağlantılı olarak öğrenciler tarafından kavranmasına önem vermelidir.
- 4.Öğretmenli dersler, öğrencileri kendi kendilerine çalışmaya hazırlayacak nitelikte olmalıdır. Yani öğrencilerin ödevli derslerinin gerektirdiği bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazanmalarını sağlayıcı nitelikte olmalıdır. Çünkü öğretmenli derslerde öğrenciler kazandıkları alışkanlık ve çalışma teknikleri ile kendi kendilerine çalışmalarında başarıya ulaşabilirler.
- 5.Öğretmen öğrencilerine beklentilerini hissettirmeli, ancak bu beklenti öğrencilerin yaş ve gelişim özelliklerine uygun olmalıdır.
- 6.Öğretmen derslerde gerekli araçları kullanıma hazır bulundurmaya önem vermelidir.
7. Öğretmen öğrencilerin yeteneklerinin, öğrenme ile geliştiği gerçeğini göz önünde bulundurarak derslerini öğrenci merkezli olarak yürütmelidir.
8. Öğretmen öğrencilerine sevgi ile yaklaşmalı ve mümkün olduğu kadar her bir öğrencisi ile ayrı ayrı ilgilenebilmelidir.
- 9.Öğretmen öğretim etkinliklerinde yakın çevreyi araç olarak düzenleyebilmelidir.,
- 10.Öğretmen sınıf etkinliğinde yerine göre lider, bazen sınıfın bir üyesi, bazen de bir dinleyici olarak derslerini yürütebilmelidir.

11. Öğretmen öğrencilerinin giriş hazır bulunuşluklarını yeni faaliyetler için hareket noktası yapmalıdır.

12.Eğitim faaliyetlerinin çeşitli dönemlerinde değerlendirmeye yer vermelidir.

2.13. Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasının Yararları

Birleştirilmiş sınıfla öğretim uygulamasının yararlı şöyle sıralanabilir(Akbaşı ve Pilten, 1999; Erdem, 2011; Köklü, 2000; Köksal, 2009):

1-Her köye 5 derslikli okul yapmak yerine, yerleşim yerinin nüfus özellikleri dikkate alınarak bir, iki veya üç derslikli okul yapmak ülke ekonomisi açısından daha ekonomiktir. Bu durum daha çok köyü okula kavuşturma imkânı sağlamaktadır.

2- Birden fazla sınıfın bir arada bulunması öğrencilerde sevgi, saygı, paylaşma ve yardımlaşma gibi duyguların gelişmesine katkı sağlamaktadır.

3- Farklı yaş grubu, farklı bilgi düzeyi ve farklı yeteneklere sahip çocukların aynı ortamı paylaşması onların sosyalleşmesinde etkili olmaktadır.

4-Birden fazla sınıfa bir öğretmen görevlendirilmesi ülke çapında öğretmen ihtiyacını karşılamada kolaylıklar sağlamaktadır. Eğer birleştirilmiş sınıf uygulaması olmasaydı az sayıda öğrencisi bulunan bu okullara beş öğretmen görevlendirilerek ülke ekonomisine yük getirilmiş olurdu.

5-Üst sınıflar, alt sınıflara anlatım yapılırken geçmiş bilgilerini tekrar etme imkânı bulurlar.

6-Birleştirilmiş sınıflarda öğretimin iyi yürütülmesi durumunda öğrencileri yetenekli oldukları ve ilgi duydukları alanlarda bireysel olarak geliştirmek ve bireysel farklılıklara göre bir öğretim ortamı hazırlama imkânı olabilmektedir.

7- Yapılandırmacı yaklaşıma göre, bilginin öğretmenden öğrenciye direkt aktarılmaması, öğrencinin kendisi tarafından aktif bir biçimde yapılandırılması gerektiği savunulmaktadır. Bu öğrenme teorisi, birleştirilmiş sınıflı okullarda kolaylıkla uygulanabilir ve iyi sonuçlar elde edilebilir.

8-Birleştirilmiş Sınıflarda öğrenciler zamanlarının büyük bir kısmını kendi kendilerine çalışarak geçirirler. Öğrenciler kendi kendine çalışarak, kendi kendini yönetme, araştırma yapma ve kendi kendine öğrenme gibi önemli becerileri geliştirme imkânına sahip olmaktadır.

9-Farklı sınıf ve düzeydeki öğrencilerin aynı derslikte ders yapıyor olması nedeniyle öğretmen, aynı düzeydeki öğrencilerin sınıflarına bakmaksızın aynı etkinlikleri çok kolay yaptırabilir. Ayrıca, öğretmen açısından bu durumda seviye grupları yapmak kolaylaşmaktadır.

10-Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okulları, “Taşınabilir Sistem Uygulaması” ve “Yatılı İlköğretim Bölge Okulları”nın bazı olumsuzlukları nedeniyle, bu okullara alternatif durumdadır (Doğan, 2000; V. Beş Yıllık Kalkınma Planı, 2001).

11-Birleştirilmiş sınıflı köy okullarının çalışma şartları zor ve imkânları kısıtlıdır. Bu nedenle öğrenciler okulun boya, badana, temizlik ve düzenleme işlerini üstlenirler. Okulun günlük işlerini gören öğrenciler elde ettikleri bilgi, deneyim, tecrübe, yetenek, beceri ve yaratıcı güçlerini tüm yaşantıları boyunca kullanırlar. Daha becerikli ve yaratıcı bir birey olarak yetişirler (Doğan, 2000; V. Beş Yıllık Kalkınma Planı, 2001).

12-Birleştirilmiş sınıflarda yapılan öğretimde, öğrencilerin okul dışında yapabilecekleri ödevlendirme türü çalışmaları, okulda gerçekleşebileceği için, bu tür çalışmalar öğretmen gözetiminde ve işbirliğine dayalı olarak daha nitelikli bir gelişmeye katkı sağlayabilir. Aynı şekilde öğrencilerin okul dışı zamanlarını çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetlerde geçirmelerine fırsat sağlayabilir (Doğan, 2000; V. Beş Yıllık Kalkınma Planı, 2001).

13- Birleştirilmiş sınıflarda öğrenciler araştırmacı bir kişilik yanında, demokratik değerler açısından da önemli kazanımlar elde edeceklerdir. Bu kazanımlardan bazıları;

*Yarış ve bireysel yükselme yerine, yardımseverlik ve birlikte, iş yapma alışkanlığı,

*Sürekli bireysel kazanç yerine, paylaşım.

*Şartlandırma yerine, kişiliğin özgürce gelişmesi.

*Hoşgörüsüzlük yerine, farklılıklara karşı saygılı olma.

*Sorgusuz uyum yerine, eleştirel bakış.

*Pasif kabullenme ve başkalarını izleme yerine, girişimcilik.

Madde ve insan kaynaklarının etkili ve verimli bir biçimde kullanıldığı Birleştirilmiş Sınıflarda yukarıda sayılan yararlarının gerçekleşmesi, nitelikli öğretmenlerle, yöneticilerle ve denetçilerle; ayrıca uygun bir çevreye ve iyi hazırlanmış bir müfredat programı ile mümkündür.

2.14. Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasının Sakıncaları

1- Öğretmenin görev ve sorumlulukları artmaktadır. Birden fazla sınıfı bir arada okutan öğretmen, eğer tek öğretmenli bir okulda çalışıyorsa aynı zamanda da müdür yetkili olduğundan yöneticilik görevini de yapmaktadır.

2- Öğretmen gün içerisinde derslerini ödevli ve öğretmenli olarak işlediğinden derse hazırlık için harcadığı zaman ve enerji artmaktadır. Özellikle ödevli ders saatlerinde, öğrencileri kendi kendilerine çalışmaya yönlendirmek ve bunu etkili biçimde gerçekleştirmek için yapılacak hazırlık çok zaman almaktadır.

3- Programdaki kazanımların tümünü ele almak oldukça zorlaşmaktadır. Özellikle zaman sıkıntısı yaşanmaktadır.

4- Sınıf öğretmenlerinin tümü birleştirilmiş sınıf uygulamaları konusunda yeterli eğitimi almamaları bazı sıkıntılara neden olmaktadır.

5- Öğretmenlerin gerektiği kadar rehberlik hizmetlerinden yararlanmamaları onları sıkıntıya sokmaktadır.

6- Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin genelde tecrübesiz olmaları, hedeflere ulaşmada problemler yaratabilir.

7- Köy ortamında büyümeyen ve hizmet öncesi eğitimde köy ve birleştirilmiş sınıflar gerçeğini öğrenmeden yetişerek köylere giden öğretmenlerin, köylere uyumu bir sorun olduğu gibi buldukları yerden ayrılma beklentisi içerisinde olduklarından kendilerini görevlerine tam olarak verememektedirler.

8-Birden fazla sınıfın bir arada olması sınıf yönetimi sorunlarını beraberinde getirmektedir. Özellikle 1.sınıflar büyük sorun oluşturmaktadır.

9- Öğretmenli derslerde bir grupla ders işlerken, diğer ödevli grup tarafından dersin bölünmesi.

10-Öğrencilere bireysel olarak yeterli miktarda vakit ayıramıyor.

11- Çoklu zekâ kuramı Birleştirilmiş Sınıf Uygulamalarında dikkate alınmamakta, zaman ve imkânlar nedeniyle gerekli çalışmalar yapılamamaktadır.

2.15. Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda Müdür Yetkili Öğretmen

Bağımsız sınıflı okullarda olduğu gibi birleştirilmiş sınıflı okullarda da yönetim ve yönetimle ilgili işlemlerin ilgili yasal metinlerin gereği yerine getirilmesi gerekmektedir. Köydeki birleştirilmiş sınıflı okulda görev yapan öğretmenlerden ilk olarak göreve başlayan öğretmen, müdür yetkili öğretmen olarak görevlendirilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirmelerine İlişkin Yönetmeliği'nin 26. Maddesine göre müdür yetkili

öğretmen, müdür norm kadrosu bulunmayan eğitim kurumlarında görev yapmak üzere, o eğitim kurumunda görevli öğretmenler arasından, öğretmenlik görevi yanında yönetim hizmetlerini de yürütmek üzere, il millî eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından görevlendirilen öğretmendir. MEB İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 63.maddesine göre bağımsız müdürlüğü bulunmayan ilkokullarda sınıf öğretmenlerinden biri, müdür yetkili öğretmen olarak görevlendirilir. Müdür yetkili öğretmen, müdürün görev, yetki ve sorumluluklarını üstlenir. Bu yüzden müdür yetkili öğretmenin yetki ve sorumluluklarını, yasal olarak yürütmekle yükümlü olduğu görevleri iyi bilmesi gerekmektedir.

2.16. Müdür Yetkili Öğretmenin Yetki ve Sorumlulukları

Yetki yönetsel bir terim olup, yasal güç, emir verme veya eyleme geçme hakkıdır. Yetkinin kaynağı biçimsel kurama göre yasal güç, kabul kuramına göre emri alanların emri kabul edilebilir değerinde görmeleri, yetenek kuramına göre de teknik bilgi ve becerilerdir. Yönetsel bir terim olarak sorumluluk ise belli bir amacın gerçekleştirmek için, zorunlu olan işlerin yapılmasını sağlamak için verilmiş olan yetkilerin kullanılması zorunluluğudur. Görevi yapma zorunluluğudur. Yöneticileri verilen yetki ve sorumluluk birbirine denk olmalıdır (Aydın, 1998). Yönetsel olarak yetki devredilebilir fakat sorumluluk devredilemez.

Müdür yetkili öğretmenin yetkileri bağımsız okul müdürünün yetkilerinden farklı değildir. Müdür yetkili öğretmen yasal metinlerin kendisine verdiği tüm yetkileri kullanabilir. Müdür yetkili öğretmenin yasal olarak sahip olduğu yetkiler beraberinde sorumlulukları da getirmektedir. Bu sorumluluklardan bazıları şöyle sıralanabilir: Eğitim-öğretim etkinliklerini planlamak, etkinlikler için gerekli olan ihtiyaçları temin etmek, okulun amaçlarını ve felsefesini açıklamak, okul içindeki ve dışındaki paydaşlarla iletişim kurmak, okulda yapılan çalışmalarını izlemek ve değerlendirmek (Taymaz, 2003).

Köyde birleştirilmiş sınıflı okulda müdür yetkili öğretmen olarak görev yapan sınıf öğretmeni;

- Yetki ve sorumluluklarının bilincinde olmalı ve buna göre hareket etmelidir.
- Şartlar ne olursa olsun okulun amaçlarının gerçekleştirilebilmesi için yapılan eğitim-öğretim etkinliklerini amaca uygun olarak planlamalı ve etkin biçimde uygulanmasını sağlamalıdır.
- Okulda gerçekleştirilen çalışmaları sürekli izleyip değerlendirerek, aldığı geri bildirimlere göre çalışmalarda gerekli değişiklikleri yaparak çalışmaları yeniden işe koşmalıdır.
- Okul-çevre etkileşiminin, okulun amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirecek biçimde katkıda bulunmasına özel bir önem vermelidir.

2.17. Müdür Yetkili Öğretmenin Görevleri

Müdür yetkili öğretmenin görevlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

2.17.1. Personel Hizmetleriyle İlgili Görevler

Okul yönetimini personel hizmetleriyle ilgili görevleri, personel hakkında defter ve dosya tutmak, okuldaki öğretmen ihtiyacını sağlamak, ihtiyaç duyulan personel için istekte bulunmak, okula yeni atanan personeli göreve başlatmak, personelin görev yeri değiştirme işlemlerini yapmak, gerektiğinde ödüllendirilmesi veya ceza alması için teklifte bulunmak, yetiştirmek, geliştirmek, yükseltmek ve gerekli durumda işine son vermek gibi işlemleri kapsar (Kayıkçı, 2008).

2.17.2. Öğrenci Hizmetlerinin Yönetimiyle İlgili Görevler

Öğrenci hizmetlerinin yönetimiyle ilgili belli başlı görevler şunlardır(Erdem, 2008):

- Öğrenci kayıtlarında veliden öğrencinin nüfus cüzdanı ve ikamet belgesi istenir. Öğrencinin ilk olarak e-okul yönetim bilgi sistemi üzerinden aday

kaydı yapılır. Kasım ayının sonuna kadar, aynı sistem üzerinden öğrencinin kesin kaydı yapılır.

- Öğrenci nakil işlemlerini velinin beyanı ve talebi üzerine elektronik ortamda yapar.
- Devamsız öğrenciler tespit edilerek, öğrencinin devamına engel olan maddi ve manevi sebeplerin giderilmesine çalışır. Bu sebeplerin giderilmesi mümkün olmadığı takdirde durum bir üst makama bildirir.
- İlkokullarda öğrenci başarısı; sınavlara, varsa proje ve öğrencilerin performanslarını belirlemeye yönelik çalışmalardan alınan puanlara göre tespit edilir. Kaynaştırma öğrencileri ise bireyselleştirilmiş eğitim programında yer alan amaçlara göre değerlendirilir.

2.17.3. Eğitim Programlarının Yönetimiyle İlgili Görevler

Eğitim programlarının yönetimiyle ilgili belli başlı görevler şunlardır (Ünal, 2008):

- Eğitim programları hakkında yeterli bilgiye sahibi olmak ve programın uygulanmasında ortaya çıkabilecek olan sorunlara çözüm bulmak.
- Eğitim programlarının gerektirdiği araç-gereç ve materyalleri temin etmek ve fiziksel ortamları hazırlamak.
- Eğitim programını uygulayan öğretmenler arasında eşgüdüm sağlamak.
- Öğretmenler arasında eşgüdümü sağlamak.
- Öğretmenlerin bilgi ve tecrübelerini paylaşabilecekleri ortamlar hazırlamak.
- Öğretmenlere rehberlik yaparak, mesleki gelişimlerini sağlayacak kitaplar okumalarına sağlamak.

- Okulda çeşitli seminerler düzenlenmesini sağlamak, öğretmenlerin okul içinde ve dışında düzenlenen seminerlere katılmalarına yönelik bilgilendirmeler yapmak.
- Eğitim-öğretim yılı içerisinde yapılacak olan toplum hizmeti çalışmalarının yapılmasını sağlamak.
- Yıl içerisinde her türlü gezi, yarışma, yayın, gösteri, tiyatro, spor, münazara ve benzeri diğer etkinlikleri yapmak.
- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini yürütmek.

2.17.4. Okul İşletmesinin Yönetimiyle İlgili Görevler

Okul işletmesinin yönetimiyle ilgili belli başlı görevler şunlardır (Arslan, 2008):

- Bütçe işleri, satın alma, yapı ve onarım planlaması, okul çevre ilişkileri, personel yönetimi, ulaştırma, yemek servislerini sağlama, muhasebe ve rapor etme, yatırım yapabilme, mal ve büro yönetimi.
- Gelen giden evrak defterlerini desimal dosya sistemine göre tutmak.
- Okul destek hizmetlerini(ulaştırma servisi, yiyecek servisi, temizlik servisi, güvenlik servisi, bahçe düzenleme servisi, kütüphane işletme servisi, laboratuvar işletme servisi, sağlık hizmetleri servisi, kafeterya ve kantin işletmeleri servisi gibi) sağlamak.
- Okulun gelir ve gideri arasında denge kurmak.

Köyde birleştirilmiş sınıflı ilkokulda müdür yetkili olan sınıf öğretmeni;

- Personel, öğrenci, eğitim programları ve okul işletmesi hizmetleriyle ilgili görevlerini içinde bulunduğu köy koşullarını da göz önüne alarak yerine getirmelidir.
- Köy ortamında bu görevleri yerine getirirken birçok zorlukla karşılaşılacak olan müdür yetkili sınıf öğretmeni bu zorlukları aşmada en az yasal yetkileri kadar insan ilişkilerini de işe koşmalıdır. Aksi takdirde görevlerini yapmada daha başka zorluklarla karşılaşma olasılığı olabilir.

2.18. İlgili Araştırmalar

Birleştirilmiş sınıflarla ilgili yapılan kaynak taraması sonucunda elde edilen veriler yurt içi ve yurt dışı araştırmalar adları altında aşağıda anlatılmıştır.

2.18.1. Yurt İçi Araştırmalar

“Eğitim Yöneticiliğinin Türk Milli Eğitim Sistemi İçindeki Konumu” konulu çalışmada, eğitim yöneticiliğinin bir meslek olması gerektiği vurgulanmıştır (Gürsoy, 1979). “İlkokul Programının Birleştirilmiş Sınıflarda Uygulanmasında Ortaya Çıkan Problemler” konulu çalışmada ise, ilköğretimin amaçlarının birleştirilmiş sınıflar için belirlenen içeriğin, ders araç-gereçlerinin, okul ve sınıf kitaplıklarının ve rehberlik faaliyetlerinin yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır (Öztürk,1980).

“Ankara Merkez İlkokul Müdürlerinin Hizmet içi Eğitimi” konulu çalışmada, okul müdürlerinin rol alanı olarak planlama, uygulama ve değerlendirme görevleri ele alınmıştır. İlkokul müdürlerinin yöneticilikle ilgili yeteri kadar hizmet içi eğitim almadıkları üniversitede yeterli düzeyde yöneticilik dersi almadıkları, yöneticiliğin deneyimle öğrenilmeye çalışıldığı belirlenmiş, hizmet içi eğitimde yönetim derslerine ağırlık verilmesi gerektiği önerilmiştir (Sefer,1986). “Köy İlkokullarında Birleştirilmiş Sınıflarda Uygulanan Eğitim Programlarına İlişkin Sorunlar” konulu çalışmada ise, müdür yetkili öğretmenlere müfettişlerin gerekli rehberliği yapması, köydeki kurum ve kuruluşların eğitim etkinliği ile ilişkisinin kurulmasının gerektiği belirtilmiştir (Varış, 1988).

“Birleştirilmiş sınıflı Köy Okullarında Görevli Müdür Yetkili Öğretmenlerin Yönetimle İlgili Problemleri (Kastamonu Örneği)” konulu çalışmada, yönetim süreçlerinden iletişim sorununu müdür yetkili öğretmenlerde sorun olarak bulgulara yansıdığını belirtilmiştir. Bu grup gerekli formasyonu almamış, hizmet içi eğitime katılmamış öğretmenler olduğu belirtilmiştir. Hizmet içi eğitimin önemli olduğu müfettişlerin rehberliği kısa tutmamaları gerektiği üzerinde durulmuştur (Kaykanacı, 1993). “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında Karşılaşılan Güçlükler” konulu çalışmada ise, öğretmenlerin doğu ve güneydoğuda görev yapmalarında, personel işlerinde çeşitli zorluklarla karşılaştıkları bulgusuna varılmıştır (Doğan, 2000).

“Köy ve Şehirlerde Çalışan Sınıf Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı çalışma, köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sınıflarda tek öğretmen olmanın, mesleki yalnızlığın, çalışma ortamlarının kötü oluşu, kurumun merkezden uzak oluşunun sorunlar yarattığı bulgularına ulaşmıştır (Yerlikaya, 2000). “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında Müdür Yetkili Öğretmenlerin Karşılaştıkları Yönetim Sorunları (Çorum ili Sungurlu ilçesi örneği)” adlı yüksek lisans tezinde, Müdür yetkili öğretmenlerin iş rolleri açısından en fazla okul işletmesi alanında sorunla karşılaştıkları tespit edilmiştir (Bingöl, 2002).

“Sınıf Öğretmenlerinin Bazı Sorunları ve Çözüm Önerileri” adlı çalışmada lojman yetersizliği, ekonomik zorluklar ve ulaşım, köy öğretmenin sorumluluğunun fazla ama olanaklarının sınırlı olduğu bulgusuna varılmıştır (Kuzey, 2002). “Birleştirilmiş Sınıflar ile Bağımsız Sınıflarda İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların Karşılaştırmalı İncelenmesi” konulu çalışmada, Birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaşılan sorunların başında hizmet öncesinde öğretmen adaylarının iyi yetiştirilmemesi, ailelerin ilgisizliği, ilk okuma yazma öğretimi yöntem ve tekniklerinin yeterince bilinmemesi ve gereği gibi uygulanmaması, zaman yetersizliği, öğrencilerle bireysel olarak ilgilenilememesi ve öğrencilerin sınıfa uyum sağlayamamaları gelmektedir. Bunların yanında teftiş ve rehberlik sistemindeki aksaklıkların da ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlarda etkisinin olduğu ortaya konulmuştur (Kaya ve Taşdemirci, 2005).

Palavan'ın (2007) birleştirilmiş sınıflarda ve bağımsız sınıflarda verilen eğitimin karşılaştırmasını yapmak, birleştirilmiş sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin cinsiyetinin, görev yapan öğretmenlerin mesleki tecrübe ve aldıkları eğitimin ve sınıfların birleştirilme şeklinin bu sınıflardaki eğitime etkisini belirlemek üzere yaptığı çalışmada, 4. sınıf öğrencilerinin birleştirilmiş ya da bağımsız sınıflarda öğrenim görmesinin, sosyal bilgiler dersinin kazanımlarına erişimi etkileyen bir faktör olduğunu bulmuştur. Birleştirilmiş sınıflarda öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinin; öğretmenlerinin cinsiyetlerine, mesleki tecrübelerine ve aldıkları eğitimlere göre sosyal bilgiler dersinin kazanımlarına erişim düzeyleri karşılaştırıldığında öğrenciler arasında anlamlı bir fark olduğu bulmuştur. Bunun yanında Palavan (2007) çalışmasında, birleştirilmiş sınıflarda öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinin cinsiyetlerine ve sahip oldukları öğretmenlerinin statülerine göre, sosyal bilgiler dersinin kazanımlarına erişim düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır.

“Birleştirilmiş Sınıflarda Eğitim-Öğretim: Genç ve Deneyimsiz Öğretmenlerin Görüşlerine Dayalı Bir Araştırma” başlıklı çalışmasında Aksoy (2008) şu sonuçlara ulaşmıştır:

1-Araştırma grubunda yer alan öğretmenlerin ifadeleri görev yaptıkları birleştirilmiş sınıflı okulların koşullarının nitelikli bir eğitim öğretimi yapmak için hem fiziki açıdan hem de temel araç gereçler açısından büyük bir yoksunluk içinde olduklarını göstermektedir.

2-Öğretmenlerin tamamının hem okulların bakım, onarım ve donanımı hem de öğrencileri için (defter, kalem, boya malzemeleri vb. nedenlerle) kişisel harcama yapıyor olmaları, mesleklerinde özverili bir yaklaşım içinde olduklarının da bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

3-Öğretmenlerin velilerden hem çocuklarının eğitimi hem de okulu ilgilendiren diğer konularda gerekli desteği alamadıklarını göstermektedir.

4-Öğretmenlerin yarısının okulun bulunduğu köye şehirden geliş gidiş yapması da çevresel faktörler ve velilerin olumsuz davranış ve yargılarını ortadan kaldırmaya öğretmenlerin sağlayabilecekleri katkıyı da azaltmakta olduğu söylenebilir.

5-Öğretmenlerin tamamının açıklamaları, kendilerine bağlı oldukları üst yönetimlerce gerek mali konularda gerekse pedagojik olarak yeterli bir bilgilendirme, yardım ve destek sağlanmadığını, kendilerini çaresiz, yalnız ve yetersiz hissettiklerini göstermektedir

6-Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı hizmet öncesinde müstakil sınıflara göre aldıkları eğitimin birleştirilmiş sınıflı okullarda işlevsiz ve yetersiz hale geldiğini, yaptıkları çoğu şeyi deneme yanılma yoluyla veya aynı şartlarda çalışan meslektaşlarına sorarak öğrendiklerini ortaya koymaktadır.

7- Öğretmenlerin hizmet öncesinde kazandıkları bilgi ve becerilerini tek sınıflı bir ortamda bile tecrübe etmeden çok sınıflı bir ortamda uygulamaya başlamaları, bir başka ifade ile deneyimsiz olmaları da aldıkları eğitimi yetersiz görmelerine neden olabilir.

Aksoy (2008) yapmış olduğu “Multigrade Schooling in Turkey: An Overview” başlıklı diğer çalışmasında, birleştirilmiş sınıflı okullar devletin vermiş olduğu temel eğitim hakkı kazanmak için birçok öğrencinin tek sansı olmasına rağmen Milli Eğitim Bakanlığı birleştirilmiş sınıflar işlevlerini düzenlemek için yeterince dikkat etmemektedir, yönetim eksikliği, finansal destekler, öğretmen ve eğitim hizmeti eksikliği birleştirilmiş sınıfların temel problemlerindendir sonuçlarına ulaşmıştır.

“Birleştirilmiş Sınıflarda Sosyal Bilgiler Öğretmedeki Sorunlar” adlı yüksek lisans tezinde, Sosyal Bilgiler dersinde programda belirtilen ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin hepsinin kullanılmadığı, öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığı ve öğrenci ürün dosyasının nasıl oluşturulacağı kavranmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Abay, 2007).“Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin mesleki ihtiyaçları analizi” adlı

çalışmada, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinden 3 yıldır aynı sınıfı okutan öğretmenlerin, 1 yıldır aynı sınıfı okutan öğretmenlere göre, okul yönetim işleri boyutunda, program okur-yazarlığı boyutunda ve öğretim-değerlendirme boyutlarında daha fazla mesleki ihtiyaç duydukları yönünde anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır (Sezer, 2010).

“Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Tükenmişlik Düzeyleri” adlı yüksek lisans tezinde elde edilen bulgulara göre birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin tükenmişliklerinde cinsiyet ve aylık gelir düzeyi değişkenleri açısından anlamlı fark görülmezken; yaş, medeni durum, çocuk sayısı, mezun oldukları bölüm, mesleki kıdem, eşin çalışma durumu değişkenleri açısından anlamlı farklılaşmalar görülmüştür (Çağlayan, 2012).

2.18.2. Yurt Dışı Araştırmalar

Gibson (1994) yeni atanmış 24 öğretmen ile görüşme yoluyla yaptığı çalışmada, öğretmenlerin üçte ikisinin kırsal kesimlerde nasıl bir eğitim vermeleri gerektiğine dair verilen eğitimden memnun olmadıkları ve bu çerçevede birleştirilmiş sınıflarda kaliteli bir eğitim yapabilmek için öğretmenlere öğretim yöntemleri, idari işler, öğrencinin değerlendirilmesi ve yerel halkla ilişkiler hakkında daha iyi bir eğitim verilmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Bu çalışmada yer alan 24 öğretmenden yirmisinin yer değişikliği isteğinde bulunduğu, bu veri de öğretmenlerin bu okullarda çalışmaktan memnun olmadıklarını göstermektedir. Ayrıca Gibson (1994)'ın bu çalışması sonucunda, kırsal bölgelerde görev yapacak öğretmenlerin seçiminde herhangi bir politikası olmayan devletin, bu seçimi yapabilmesi için yeni bir politika geliştirmesi gerektiğinin altını çizmektedir.

Veenman'ın (1995) yaptığı çalışmada, birleştirilmiş sınıflar ile bağımsız sınıflar arasında eğitim açısından kayda değer bir fark olmadığını söylemiştir. Veenman, ailelerin, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin birleştirilmiş sınıflardaki öğrencilerin akademik gelişimleri, bilişsel ve duyuşsal gelişimleri hakkında üzülmelerini gerektirecek hiçbir neden olmadığını, birleştirilmiş sınıfları en sade

anlatımıyla ne bağımsız sınıflardan daha iyi, ne de daha kötü eğitim verdiğini söylemiştir.

Mason ve Doepner tarafından 1998 yılında birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan 36 okul müdürü üzerinde yapmış oldukları çalışmada, birçok müdür müstakil sınıflı okulu tercih etmiştir. Bu tercihlerine birleştirilmiş sınıflı okullarda öğretim programını uygulamadaki sıkıntılar ile öğretmen ve ailelerin endişelerini neden olarak göstermişlerdir. Az sayıda okul müdürü ise birleştirilmiş sınıf uygulamasının faydalı olduğu yönünde görüş bildirmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, verilerin nasıl toplandığı, nasıl analiz yapıldığı ve kullanılan istatistiksel işlemler yer almaktadır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik taşımaktadır. Betimsel yöntem, bir örneklem üzerinde ya da ulaşılabilen durumlarda, evrenin tamamından gözlem yapılarak elde edilen verileri kullanarak, araştırmaya katılan bireylerin ya da objelerin özelliklerini betimlemeyi amaçlayan süreçtir (Büyüköztürk, 2002: 5). Bunun için, araştırmacı tarafından konuyla ilgili literatür taranarak çalışma için gerekli olan anket Gözler (2009) tarafından geliştirilen “Birleştirilmiş sınıflı okulların yönetim problemleri ve çözüm önerileri” adlı çalışmada kullandığı ölçek, araştırma için kullanılmıştır.

3.2.Evren

Araştırmanın evrenini, Malatya ili genelinde 184 birleştirilmiş sınıflı ilkokulda görev yapan 201 öğretmen oluşturmaktadır.

3.3.Örneklem

Araştırmada evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmış olup, örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Malatya ili genelinde 13 ilçede bulunan toplam 184 birleştirilmiş sınıflı ilkokulda görev yapan toplam 201 öğretmene ulaşılmaya çalışılmıştır. Toplam 201 öğretmenden 155'ine ulaşılmıştır. Gelen anket formlarından 146 tanesi çalışma için değerlendirmeye alınmıştır. Bu değer araştırma evrenin %73'üne ulaşıldığını göstermektedir.

3.4. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin sorunlarını belirlemeye yönelik iki bölümden oluşan veri toplama aracıyla veriler toplanmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan veri toplama aracının birinci bölümünü kişisel bilgiler formu oluşturmaktadır. Bu formda cinsiyet, mezun olunan fakülte, okulun bulunduğu yerleşim yeri, okuldaki öğrenci sayısı, okulda görev yapan öğretmen sayısı, Birleştirilmiş sınıflarda görev yapma süresi, okulun öğretim şekli, daha önce hizmet içi eğitim alıp almama değişkenlerinden oluşmaktadır.

Veri toplama formunun ikinci bölümünde Gözler (2009) tarafından geliştirilen, 54 maddeden oluşan anket yer almaktadır. Bu anketin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları Gözler (2009) tarafından yapılmıştır. Gözler (2009) tarafından yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda; faktör yükü 0.35 ve üzeri olan maddeler işleme alınmış ve toplam 54 madde işler durumda gözükmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin KMO (Kaiser – Meyer - Olkin Measure of Sampling Adequacy) değeri 0.558, Bartlett Testi 5322.107 olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenilirlik katsayısı, Cronbach Alpha “.862” olarak bulunmuştur. Bu araştırmada ise anketin Cronbach Alpha değeri “.793” olarak bulunmuştur. Bu değer $0,60 \leq \alpha < 0,80$ aralığında olduğundan kullanılan ölçeğin oldukça güvenilir bir düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Anket yoluyla elde edilen veriler, SPSS for Windows 21.0 paket programında analiz edilmek için bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Verilerin analizi için aşağıdaki istatistiksel işlemler yapılmıştır.

Birleştirilmiş sınıflarda karşılaşılan problemler konulu çalışmanın;

a. Cinsiyet,

- b. Mezun olunan fakülte,
- c. Okulun bulunduğu yerleşim yeri,
- d. Okuldaki öğrenci sayısı,
- e. Okuldaki öğretmen sayısı,
- f. Birleştirilmiş sınıflarda görev yapma süresi,
- g. Okulun öğretim şekli,
- h. Birleştirilmiş sınıflarla ilgili hizmet içi eğitim alma,

Değişkenlerine göre gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılık oluşma durumları incelenmiştir. Araştırmaya katılanların kişisel bilgileri ile ilgili tanımlayıcı istatistiksel analizler için, frekans ve yüzde alma teknikleri kullanılmıştır. Birleştirilmiş sınıflı okulların yönetim problemlerine ilişkin görüş maddelerinin analizinde ise, Likert tipi ölçek kullanıldığından dolayı genel aritmetik ortalama alma tekniği kullanılmıştır.

Veriler cinsiyet, mezun olunan fakülte, okuldaki öğrenci sayısı, okuldaki öğretmen sayısı, birleştirilmiş sınıflarda görev yapma süresi değişkenleri için bağımsız gruplar t testi kullanılmıştır. Maddelerdeki değişkenlerin görüşleri arasında anlamlılık düzeyi .05 olarak seçilmiştir.

Araştırmada uygulanan Likert tipi ölçek, beşli derecelendirme şeklinde hazırlanmıştır. Beşli derecelendirme ölçeği, eşit ortalamalar esas alınarak;

Hiç Katılmıyorum: 1,00 - 1,80

Katılmıyorum: 1,81 - 2,60

Kısmen Katılıyorum: 2,61 - 3,40

Katılıyorum: 3,41 - 4,20

Tamamen Katılıyorum: 4,21 - 5,00 şeklinde puanlandırılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde, Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda görev yapan öğretmenlerin, birleştirilmiş sınıflı okullarda karşılaşılan problemlere ilişkin görüşlerinden elde edilen bulgular, tablolar halinde sunulmuştur.

4.1. Araştırmaya Katılanlara İlişkin Kişisel Bilgiler

Bu bölümde, araştırmaya katılanların cinsiyetleri, çalıştıkları okulun öğretim şekli, okuldaki öğretmen sayısı, okuldaki öğrenci sayısı, görev sürelerine ilişkin bilgiler ve hizmet içi eğitim alma durumlarına göre sınıflandırma yapılmış ve veriler tablolar halinde sunularak değerlendirilmiştir.

4.1.1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet dağılımı Tablo-4'te yer almaktadır.

Tablo-4: Örneklemin Cinsiyete Göre Dağılımı

CİNSİYET				TOPLAM	
ERKEK		KADIN			
F	%	F	%	f	%
111	76	35	24	146	100

Araştırmaya katılan 146 öğretmenin %76' sı erkek, geriye kalan %24'lük kısmını ise kadın olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenlerin sayısı, kadın öğretmenlerinden sayısından %52 oranında fazladır. Kadın öğretmenlerin sayısının az olmasının nedeni okulların kırsal kesimlerde yer almasıdır. Bu okulların lojmanlarının yetersizliği buradaki öğretmenlerin özellikle de bayan öğretmenlerin daha erken tayin istemesine neden olmaktadır.

4.1.2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Sürelerine Göre Genel Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev sürelerine göre dağılımları Tablo-5'te görülmektedir.

Tablo-5: Örneklemin Görev Sürelerine Göre Dağılımı

GÖREV SÜRESİ				TOPLAM	
1-5		6 ve Yukarısı			
F	%	F	%	f	%
111	76	35	24	146	100

Tablo-5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin görev sürelerine baktığımızda %76'sının 1-5 yıl, %24'ünün ise 6 yıl ve yukarısı bir zamandır görev yaptıkları görülmektedir. Sınıf Öğretmenlerinin ilk atamalarının ihtiyaçtan dolayı genellikle birleştirilmiş sınıflı okullara yapılmaktadır. Öğretmenliğin ilk yıllarında köylerde çalışan sınıf öğretmenleri belli bir süre çalıştıktan sonra çoğunlukla merkezi ve dolayısıyla müstakil sınıflı okullara tayin istediklerinden dolayı tablodaki farkın oluştuğu gözlenmektedir.

4.1.3. Öğretmenlerin Öğretim Şekline Göre Dağılımları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okulların öğretim şekline göre genel dağılımları Tablo-6'da verilmektedir.

Tablo-6: Örneklemin Öğretim Şekline Göre Dağılımları

ÖĞRETİM ŞEKLİ				TOPLAM	
Normal		İkili			
F	%	f	%	f	%
146	100	0	0	146	100

Tablo-6 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okulların tamamının öğretim şeklinin normal olduğu görülmektedir. Öğrenci

sayısının az olmasının bunda büyük etkisi vardır. Müstakil ikili öğretim yapılan okullara bakıldığında öğrenci sayısının fazlalığı ve derslik yetersizliğinden ikili öğretim yapılmakta. Ama birleştirmiş sınıflı okullarda ikili öğretime ihtiyaç duyulmamaktadır.

4.1.4. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin hizmet içi eğitim alma durumları Tablo-7’de verilmektedir.

Tablo-7: Örneklemin Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

HİZMET İÇİ EĞİTİM				TOPLAM	
Almış		Almamış			
F	%	F	%	f	%
0	0	146	0	146	0

Tablo-7 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamının hizmet içi eğitim almadığı görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı hizmet içi eğitim çalışmalarında birleştirilmiş sınıflı okullarda çalışan öğretmenlere yönelik, birleştirilmiş sınıfla ilgili olarak herhangi bir eğitim verilmediği öğretmenlerin verdiği cevaplardan anlaşılmaktadır.

4.1.5. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okullardaki Öğretmen Sayısına İlişkin Genel Dağılımlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yapmış oldukları okullardaki öğretmen sayıları Tablo-8’de verilmiştir.

Tablo-8: Örneklemin Görev Yaptıkları Okullardaki Öğretmen Sayısına İlişkin Genel Dağılımlar

Öğretmen Sayısı	F	%
1	106	72,6
2	39	26,7
3	1	0,7
Toplam	146	100

Tablo-8 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin okullarındaki öğretmen sayısına bakıldığında tek öğretmenli okulların çoğunluğu görülmektedir. Tek öğretmenli okulların genel dağılım içindeki oranının %72,6, iki öğretmenli okulların oranının %26,7, üç öğretmenli okulların oranının %0,7 olduğu görülmektedir. Üç öğretmenli okulların sayısının genel dağılımdaki oranının çok düşük olduğu görülmektedir.

4.1.6 Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okullardaki Öğrenci Sayısına İlişkin Dağılımlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okullardaki öğrenci sayısına ilişkin dağılımlar Tablo-9’da verilmiştir.

Tablo-9: Örneklemin Görev Yaptıkları Okullardaki Öğrenci Sayısına İlişkin Dağılımlar

Öğrenci Sayısı	F	%
1-20	103	70,5
21-40	42	28,8
41-60	1	0,7
61-80	0	0
81 ve yukarısı	0	0
Toplam	146	100

Tablo-9 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okullardaki öğrenci sayısına bakıldığında %70’5 kısmın 1-20 öğrenciye, %28,8’lik

kısımın 21-40 öğrenciye, %0,7'lik kısmın 41-60 öğrenciye sahip oldukları görülmektedir.

4.1.7. Öğretmenlerin Mezun Olduğu Fakülteye Göre Dağılımları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun olduğu fakülteye ilişkin dağılımları Tablo-10'da verilmiştir.

Tablo-10: Öğretmenlerin Mezun Olduğu Fakülteye Göre Dağılımları

Fakülte	F	%
Eğitim	124	84,9
Fen-Edebiyat(Ücretli)	22	15,1
Diğer	0	0
Toplam	146	100

Tablo-10 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun olduğu fakülteye göre dağılımlarına baktığımızda, öğretmenlerin %84,9' luk kısmını Eğitim Fakültesi mezunu, %15,1'lik kısmını ise Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu oldukları görülmüştür.

4.2. Alt Problemlere İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırma kapsamında alt problemlere ilişkin öğretmenlerin verdiği cevaplara yönelik bulgular yer almaktadır.

4.2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler Nelerdir?” alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo-11: Öğrenci Hizmetleri Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler

No	Öğrenci Hizmetleri Boyutu	\bar{X}	SS
1	Öğrenci dosyalarını hazırlamakta zorlanıyorum.	2,23	1,204
2	Öğrencileri kayıt yaparken, kayıt silerken, nakil işlemleri gibi işler yaparken zorlanmıyorum.	4,23	0,877
3	Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını sağlamakta başarılıyım.	4,14	0,966
4	Öğrencilerin tarım ve hayvancılık işlerinde çalışması devamsızlıklarına neden olmaktadır.	3,60	1,067
5	Birleştirilmiş sınıflı okullarda kız çocuklarının devamı konusunda problemler yaşanmaktadır.	2,79	1,355
6	Öğrencilerin devam durumlarının düşük olması eğitim-öğretim faaliyetlerinin hedefine ulaşmasını zorlaştırmaktadır.	3,21	1,350
7	Kız çocuklarının okula gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir.	4,51	0,745
8	Öğrencilerin devamsızlık problemlerini çözmek için ailelerle çok iyi bir iletişim kurmamız gerekir.	4,47	1,134

Tablo-11’de “Öğrenci dosyalarını hazırlamakta zorlanıyorum” maddesine öğretmenler “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=2.23$). Bu durum birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin öğrenci dosyası hazırlamakta zorlanmadıklarını göstermektedir. Son yıllarda Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümü öğrencilerin bu konuda bilgilenmeleri konusunda gerek üniversite eğitimlerinde gerekse de staja gittiklerinde okullarda gerekli bilgilendirmelerin yapılmasının rolü büyüktür. Ayrıca 2004-2005 eğitim-öğretim yılı ikinci döneminde devreye giren E-Okul sisteminin çalışmaya katılan öğretmenlerin bu cevabı vermesindeki etkisi yüksektir. Özben (1997:58), yapmış olduğu çalışmasında öğretmenlerin %58’lik bir bölümünün bu konuda zorlandıklarını belirtmişlerdir. Öğrenci dosyası hazırlama, öğrenciyi tanıma gibi işlerde müdür yetkili öğretmenler çok yüksek düzeyde olmasa da zorlandıklarını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Öğrenci dosyalarını hazırlamakta zorlanıyorum” maddesine öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu iki çalışmada araştırmamıza paralel sonuçlar elde edilmemiştir. Bu sonuçların elde edilmesinde yıllar içerisinde teknolojiyi kullanma oranının öğretmenler arasında özellikle de genç öğretmenler arasında artmasının idari işleri yapmada sıkıntıların azalmasına neden olduğu söylenebilir.

Tablo-11’de “Öğrencileri kayıt yaparken, öğrenci kayıtlarını silerken, nakil işlemleri gibi işler yaparken zorlanmıyorum” maddesine öğretmenler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.23$). Bu durum öğretmenlerin yeni öğrenci kayıtlarını alırken, öğrenci kayıtlarını silerken ya da nakil işlemlerini yaparken zorlanmadıklarını ortaya koymaktadır. Çünkü bu işlemlerin elektronik ortamda yapılıyor olması öğretmenlerin işini kolaylaştırmaktadır. Gözler (2009) yaptığı çalışmada “Öğrencileri kayıt yaparken, öğrenci kayıtlarını silerken, nakil işlemleri gibi işler yaparken zorlanmıyorum” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Gözler’in (2009) yaptığı çalışma araştırmamızın sonuçlarını desteklemektedir.

Tablo-11’de “Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını sağlamakta başarılıyım” maddesine birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda görev yapan öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.14$). Araştırmaya katılan öğretmenler öğrencileri öğretim sürecine katmada başarılı olduklarını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı çalışmada “Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını sağlamakta başarılıyım” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-11’de “Öğrencilerin tarım ve hayvancılık işlerinde çalışması devamsızlıklarına neden olmaktadır ” maddesine öğretmenler, “ Katılıyorum ” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.60$). Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda okuyan öğrenciler özellikle Mayıs ve Haziran aylarında başlayan köy işlerinden dolayı ailelerine yardım etmektedirler. Bu da devamsızlıklarına neden olmaktadır. Çınar’ın (2004:7) yapmış olduğu çalışmada “köy okullarında öğrenciler okula düzenli olarak devam etmiyor” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir. Gözler’ in (2009) yaptığı çalışmada “Öğrencilerin tarım ve hayvancılık işlerinde çalışması devamsızlıklarına neden olmaktadır” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-11’de “Birleştirilmiş sınıflı okullarda kız çocuklarının devamı konusunda problemler yaşanmaktadır” görüşüne öğretmenler “ Kısım katılıyorum ” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=2.79$). Genel olarak kırsal bölgelerde yer alan birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda, Mayıs ve Haziran dönemlerinde başlayan bağ ve bahçe işlerinden dolayı kısmen de olsa devamsızlıklar yaşanmaktadır. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Birleştirilmiş sınıflı okullarda kız çocuklarının devamı konusunda problemler yaşanmaktadır” maddesine öğretmenler “Kısım Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-11’de “Öğrencilerin devam durumlarının düşük olması eğitim-öğretim faaliyetlerinin hedefine ulaşmasını zorlaştırmaktadır” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.21$). Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda büyük olan çocuklar bahar aylarında tarım sezonunun açılmasıyla göç başlamakta ve özellikle eğitim öğretim yılının son 1-1,5 ayında okulda öğrenci sayısında azalma olmaktadır. Bu durum genellikle yaylacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu bölgelerde yaşanmakla birlikte o bölgelerde eğitim öğretim faaliyetlerini olumsuz etkilemektedir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Öğrencilerin devam durumlarının düşük olması eğitim-öğretim Faaliyetlerinin hedefine ulaşmasını zorlaştırmaktadır” maddesine öğretmenler “ Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-11’de “Kız çocuklarının okula gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir ” maddesine öğretmenler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.51$). Son yıllarda yapılan “Baba Beni Okula Gönder” , “ Haydi Kızlar Okula” gibi kampanyalarla kız çocukların okullaşma oranı erkek çocuklarını yakalamış durumdadır. Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) illere göre 2012-2013 yılı başı okullaşma oranı incelendiğinde ilkokullarda Malatya’da erkeklerin okullaşma oranı %98,60 iken kızların okullaşma oranı %98,35’dir (TÜİK). Bu oranın artırılması için ailelerin eğitimden geçmesi gerektiğini çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşlerinden anlıyoruz. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Kız çocuklarının okula gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir ” maddesine öğretmenler “ Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-11’de “Öğrencilerin devamsızlık problemlerini çözmek için ailelerle çok iyi bir iletişim kurmamız gerekir” maddesine öğretmenler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.47$). Çalışmaya katılan öğretmenler, öğrencilerin gerek cinsiyetlerinden kaynaklanan farklılıklarından dolayı gerekse de yukarıdaki maddelerde belirtildiği gibi köy işlerinde kullanılmalarından kaynaklanan nedenlerden dolayı devamsızlık problemini çözmek için anne-babalarla iyi bir iletişim kurmalarının bu problemi azaltabileceği yönünde görüş bildirmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “ Öğrencilerin devamsızlık problemlerini çözmek için ailelerle çok iyi bir iletişim kurmamız gerekir ” maddesine öğretmenler “ Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12: Öğretim Hizmetleri Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler

No	Öğretim Hizmetleri Boyutu	\bar{X}	SS
9	Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır.	4,88	0,330
10	Benim için önemli olan öğretimdir, o yüzden yöneticilik ve idari işler beni ilgilendirmiyor.	2,02	0,867
11	Meslekteki deneyimsizliğim yöneticilik vazifemi zorlaştırıyor.	1,88	0,946
12	Diğer öğretmenlerin planlama ve Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme gibi çalışmalarına yardımcı olurum.	3,37	1,467
13	Daha etkili öğretim faaliyetleri için yanımda bulunan öğretmenlerle görüş alışverişinde bulunurum.	3,97	0,954
14	Çevremdeki civar okullara nazaran okulumda eğitim öğretim faaliyetleri daha başarılı olmaktadır.	3,61	0,957
15	Yöneticilik görevim olmasa öğretmenlikte daha başarılı olurum.	4,26	1,360
16	Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak hazırlanan günlük planlardaki hedef-davranışlar yeterli düzeyde kazandırılmaktadır.	3,38	0,962
17	İlköğretim programında belirlenen ilköğretim amaçları birleştirilmiş sınıflı okullarda gerçekleştirilmektedir.	2,67	0,955
18	İlköğretim programında belirtilen metot ve teknikler birleştirilmiş sınıflarda uygulanabilmektedir.	2,63	1,004
19	Birleştirilmiş sınıflı okullarda derslerin daha verimli olması için ders içeriklerinin müstakil sınıflardan bağımsız olması gerekmektedir.	4,06	0,896

Tablo-12’de “Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır” maddesine öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.88$). Özben (1997:67)’in, yapmış olduğu araştırmasında “birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin okul yönetimi ve idaresi ile ilgili konularda öğretmenlerin %84’ünün yetersiz bilgi düzeyine sahip olduğu saptanmıştır. Gözler (2009) yaptığı çalışmada “Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır” maddesine öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Özben (1997:67)’in çalışmalarıyla bizim yaptığımız araştırma ve Gözler (2009)’in yaptığı çalışma arasında paralellik olduğu görülmektedir. Sınıf Öğretmenliği mezunlarının ilk atandıkları yerler köy okulları veya birleştirilmiş sınıflı okullar olduğundan, bu okullarda müdür yetkili öğretmenlik görevi ile karşılaşmaktadırlar. Öğretmenler yeni atandıkları için ve lisans düzeyinde bu konuda yeterli eğitim almadıklarından okul yönetimiyle ilgili sıkıntılar yaşamaktadırlar. Bu sebeplerden dolayıdır ki anketin bu maddesine çalışmaya katılan öğretmenler yüksek düzeyde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “Benim için önemli olan öğretimdir, o yüzden yöneticilik ve idari işler beni ilgilendirmiyor” maddesine öğretmenler “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=2.02$). Öğretmenlerin öncelikli görevi eğitim ve öğretim ile ilgili iş ve işlemlerdir. Fakat birleştirilmiş sınıflı okulların büyük çoğunluğunun tek öğretmenli olması, bu okullarda çalışan öğretmenlerin idari işlerle ilgilenmek zorunda kalması demektir. Öğretmenler verdikleri cevaplar ile eğitim-öğretimin yanında yöneticilik görevlerini de ihmal etmemeleri gerektiğinin farkında olduklarını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı çalışmada “Benim için önemli olan öğretim dir, o yüzden yöneticilik ve idari işler beni ilgilendirmiyor” maddesine öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “Meslekteki deneyimsizliğim yöneticilik vazifemi zorlaştırıyor” maddesine öğretmenler “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=1.88$). Öğretmenler verdikleri cevaplarla yöneticiliğin deneyim değil bilgi isteyen bir meslek olduğunu savunmuşlardır. Gözler (2009) yaptığı çalışmada “Meslekteki

deneyimsizliğim yöneticilik vazifemi zorlaştırıyor” maddesine öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “Diğer öğretmenlerin planlama ve öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme gibi çalışmalarına yardımcı olurum” maddesine öğretmenler “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.37$). Çalışmaya katılan öğretmenler kendi görevlerinin yanında diğer öğretmen arkadaşlarına ders planlaması ve ölçme değerlendirme çalışmalarında yardımcı olduklarını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Diğer öğretmenlerin planlama ve öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme gibi çalışmalarına yardımcı olurum” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “Daha etkili öğretim faaliyetleri için yanımda bulunan öğretmenlerle görüş alışverişinde bulunurum” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.97$). Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda çalışan öğretmenler, okullarında etkili eğitim-öğretim faaliyetleri için yanımda bulunan diğer öğretmenlerle görüş alışverişinde bulduklarını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Daha etkili öğretim faaliyetleri için yanımda bulunan öğretmenlerle görüş alışverişinde bulunurum” maddesine öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “Çevremdeki civar okullara nazaran okulumda eğitim öğretim faaliyetleri daha başarılı olmaktadır” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.61$). Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin, kendi okullarındaki eğitim -öğretim faaliyetlerinin başarılı olduğunu ve civar okullara nazaran daha başarılı olduklarını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Çevremdeki civar okullara nazaran okulumda eğitim öğretim faaliyetleri daha başarılı olmaktadır” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “Yöneticilik görevim olmasa öğretmenlikte daha başarılı olurum” maddesine öğretmenler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş

bildirmişlerdir ($X=4.26$). Öğretmenler yöneticilik görevlerinin verdiği sorumluluklar olmazsa, öğretmenlik vazifelerini icra etmede daha başarılı olacaklarını ifade etmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Yöneticilik görevim olmasa öğretmenlikte daha başarılı olurum” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak hazırlanan günlük planlardaki hedef-davranışlar yeterli düzeyde kazandırılmaktadır.” maddesine öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.38$). Milli Eğitim Bakanlığı’nın okullara gönderdiği ders kitaplarının müstakil sınıflı okullara göre planı yapıldığından, birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda hedef ve davranışlara ulaşmada yeterli seviye yakalanmamaktadır. Ayrıca birleştirilmiş sınıflı ilkokullardaki problemlerden biri de zaman problemi olduğundan hedef ve davranışların tam anlamıyla gerçekleştirilememektedir. Bu sebeplerden dolayıdır ki öğretmenlerin bu maddeye katılımı “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde gerçekleşmiş olabilir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak hazırlanan günlük planlardaki hedef-davranışlar yeterli düzeyde kazandırılmaktadır.” maddesine öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “İlköğretim programında belirlenen ilköğretim amaçları birleştirilmiş sınıflı okullarda gerçekleştirilmektedir” maddesine öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=2.67$). Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda zaman yetersizliği, fiziksel eksiklikler gibi birçok etkenden dolayı derslerde istenilen amaca ulaşılma da engel olmaktadır. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “İlköğretim programında belirlenen ilköğretim amaçları birleştirilmiş sınıflı okullarda gerçekleştirilmektedir” maddesine öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “İlköğretim programında belirtilen metot ve teknikler birleştirilmiş sınıflarda uygulanabilmektedir” maddesine öğretmenler “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=2.63$). Müstakil sınıflar için hazırlanan programın birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda da işlenmeye çalışılması çok

zordur. Çünkü farklı metot ve teknikler yeterli zaman periyodu içerisinde uygun ortamda gerçekleşir. Özben (1997:35)'in yapmış olduğu çalışmada “ilköğretim programında belirlenen metot ve teknikleri birleştirilmiş sınıflı okullara uygulanabilme durumu” görüş maddesine müdür yetkili öğretmenler %73 oranında “yetersiz” ve “çok yetersiz” düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Çalışmamıza katılan öğretmenlerin bu maddeye verdiği cevaplar ile Gözler (2009) ve Özben (1997:35)'in yaptığı çalışmada çıkan sonuçlar birbirine paralellik göstermemektedir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “İlköğretim programında belirtilen metot ve teknikler birleştirilmiş sınıflarda uygulanabilmektedir” maddesine öğretmenler “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-12’de “Birleştirilmiş sınıflı okullarda derslerin daha verimli olması için ders içeriklerinin müstakil sınıflardan bağımsız olması gerekmektedir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.06$). Öğretmenler bu maddeye vermiş oldukları cevaplar ile birleştirilmiş sınıflar için ayrı bir program hazırlanması gerektiğini işaret etmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Birleştirilmiş sınıflı okullarda derslerin daha verimli olması için ders içeriklerinin müstakil sınıflardan bağımsız olması gerekmektedir” maddesine öğretmenler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Özben (1997:38)'in hazırlamış olduğu “birleştirilmiş sınıflarda okutulan ifade ve beceri dersleri muhtevalarının bağımsız sınıflardaki bu derslerin muhtevası ile aynı olması; birleştirilmiş sınıf öğrencileri tarafından anlaşılıp kavranma yeterliliği” görüş maddesine öğretmenler %59 oranında “yetersiz” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Eski müfredata göre sadece ifade ve beceri dersleri ortak müfredatla işlenirken yeni müfredatta tüm dersler müstakil sınıflarla ortak işlenmeye başlanmıştır. Araştırmada çıkan sonuç ile Özben (1997:38)'in ve Gözler(2009)'in yapmış olduğu çalışmaların sonuçları birbirlerine paralellik göstermektedir.

Tablo-13: Okul-Çevre İlişkileri Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler

No	Okul-Çevre İlişkileri Boyutu	\bar{X}	SS
20	Merkezden uzakta kalmamız okulun problemlerini çözmekte bir engel oluyor.	3,14	1,383
21	Okulun problemlerini çözmekte ailelerin desteğini de almaya çalışırım.	4,54	0,540
22	Diğer öğretmen arkadaşlar okulun problemlerini çözmekte bana yardımcı olurlar.	4,04	0,586
23	Okulda oluşan herhangi bir problemleri, eğer kendim çözemezsem Milli Eğitim Müdürlüğüne haber veririm.	4,47	0,706
24	Okulun problemlerini çözerken yönetici olarak bireysel girişkenliğimi kullanmam gerekir.	4,44	0,498
25	Müdür yetkili öğretmenler olarak, okul ile aileleri bir araya getirebilmek için iyi bir iletişim kurmamız gerekir.	4,81	0,395

Tablo-13'te "Merkezden uzakta kalmamız okulun problemlerini çözmekte bir engel oluyor" maddesine öğretmenler "Kısmen Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.14$). Okulun ilçe veya il merkezinden uzak olması, çalışmaya katılan öğretmenler tarafından kısmen de olsa bir sorun olarak kabul edilmektedir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Merkezden uzakta kalmamız okulun problemlerini çözmekte bir engel oluyor" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-13'te "Okulun problemlerini çözmekte ailelerin desteğini de almaya çalışırım" maddesine öğretmenler "Tamamen Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.54$). Öğretmenler okulun problemlerini çözmek için yardım alacağı kişiler o yerde yaşayan insanlardır. Köyün muhtarı, imamı ve anne-babalar sorunları çözmekte öğretmenlerin en büyük destekçileridir. Burada yaşayan bu insanlarla kurulacak olan iyi ilişkiler okulun problemlerinin çözümünü kolaylaştıracaktır. Öğretmenler bu sebeplerden dolayıdır ki bu maddeye yüksek düzeyde görüş bildirmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Okulun problemlerini çözmekte ailelerin desteğini de almaya çalışırım" maddesine müdür yetkili öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-13'te "Diğer öğretmen arkadaşlar okulun problemlerini çözmemde bana yardımcı olurlar" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.04$). Öğretmenlerin en büyük yardımcısı yanında bulunan diğer meslektaşlarıdır. Bu durumdan dolayı öğretmenler bu maddeye yüksek düzeyde görüş bildirmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Diğer öğretmen arkadaşlar okulun problemlerini çözmemde bana yardımcı olurlar" maddesine müdür yetkili öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-13'te "Okulda oluşan herhangi bir problemi, eğer kendim çözemezsem Milli Eğitim Müdürlüğüne haber veririm" maddesine öğretmenler "Tamamen Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.47$). Öğretmenler, okulda oluşan problemi önce kendi çabalarıyla buldukları yerde çözmeye çalışmaktadırlar. Eğer problemi kendi çabalarıyla çözemezlerse bu durumu Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bildirdiklerini belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Okulda oluşan herhangi bir problemi, eğer kendim çözemezsem Milli Eğitim Müdürlüğüne haber veririm" maddesine müdür yetkili öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-13'te "Okulun problemlerini çözerken yönetici olarak bireysel girişkenliğimi kullanmam gerekir" maddesine öğretmenler "Tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.44$). Okulda ayrıca müdür yetkili olan öğretmen problemleri çözerken anne-babalardan, köy muhtarından, imamdan veya diğer öğretmenlerden yardım alabilmek için, bireysel girişkenliklerini kullanmaları gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Okulun problemlerini çözerken yönetici olarak bireysel girişkenliğimi kullanmam gerekir" maddesine müdür yetkili öğretmenler "Tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-13'te "Müdür yetkili öğretmenler olarak, okul ile aileleri bir araya getirebilmek için iyi bir iletişim kurmamız gerekir" maddesine öğretmenler "Tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.81$). Müdür yetkili öğretmenler, öneri niteliğindeki bu maddeye yüksek düzeyde katılımında bulunmuşlardır. Okul ile aile arasında iyi bir iletişim kurulması durumunda eğitim-öğretim için daha olumlu sonuçlar oluşabileceğini belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Müdür yetkili öğretmenler olarak, okul ile aileleri bir araya getirebilmek için iyi bir iletişim kurmamız gerekir" maddesine müdür yetkili öğretmenler "Tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-14: Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler

No	Milli Eğitim Mevzuatı Boyutu	\bar{X}	SS
26	Resmi yazışmalar konusunda ilk zamanlarda zorlandım.	3,48	0,807
27	Lisans eğitimindeki dersler yöneticilik görevime katkı sağlamamaktadır.	4,16	1,114
28	Hizmet içi eğitim kurslarında bizlere idari bilgiler verilmiyor.	3,65	1,074
29	Okullarımızda internet olması resmi yazışmalarımızı kolaylaştırmaktadır.	4,90	0,295
30	Görev yaptığım okulda okul-aile işbirliği yeterli düzeyde gerçekleştirilmektedir.	3,81	1,381
31	Okulum ile Milli Eğitim arasındaki yazışmalarda kendimi yeterli görmekteyim.	4,23	0,761
32	Lisans eğitimimde Birleştirilmiş sınıflarla ilgili yeterince uygulama ve gözlem çalışmalarında bulundum.	2,31	1,604
33	Müfettişler müdür yetkili öğretmenlere resmi yazışmalar hakkında ek bilgi verilerse işlerimiz daha da kolaylaşır.	3,88	0,993
34	Birleştirilmiş sınıflı okulların yönetimi konusunda müdür yetkili öğretmenlere yardımcı el kitabı verilebilir.	4,07	1,342

Tablo-14'te "Resmi yazışmalar konusunda ilk zamanlarda zorlandım." Maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.48$). Genellikle sınıf öğretmenleri için ilk görev yeri olan birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenler resmi yazışmalar konusunda ilk zamanlarda bilgi eksikliğinden dolayı zorlandıklarını belirtmişlerdir. Müdür yetkili öğretmenler, lisans eğitimlerinde almış

oldukları derslerde okul yönetimi, mevzuatlar ve resmi yazışmalar konusunda eksiklik yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Tablo-23'te Madde-9 (Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır.)'a öğretmenler bu yüzden yüksek düzeyde görüş bildirmiştir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Resmi yazışmalar konusunda ilk zamanlarda zorlandım." maddesine müdür yetkili öğretmenler "Tamamen Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-14'te "Lisans eğitimindeki dersler yöneticilik görevime katkı sağlamamaktadır" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.16$). Çalışmaya katılan öğretmenler lisans eğitimlerinde okul yönetimiyle ilgili yeterli ders almadıklarını, almış oldukları derslerin de idarecilik görevlerine bir katkı sağlamadığını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Lisans eğitimindeki dersler yöneticilik görevime katkı sağlamamaktadır" maddesine müdür yetkili öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-14'te "Hizmet içi eğitim kurslarında bizlere idari bilgiler verilmiyor" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.65$). Öğretmenlere verilen hizmet içi eğitim kursları öğretmenlere mesleki yönde bilgiler vermektedir. Öğretmenler hizmet içi eğitim kurslarından idari bilgiler konusunda yeterli bilgi alamadıklarını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada "Hizmet içi eğitim kurslarında bizlere idari bilgiler verilmiyor" maddesine müdür yetkili öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-14'te "Okullarımızda internet olması resmi yazışmalarımızı kolaylaştırmaktadır" maddesine öğretmenler "Tamamen Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.90$). Okulda internet bulunması resmi yazışmaların okullara okullardan da milli eğitim müdürlüklerine ulaşmasını kolaylaştırmaktadır.

Bilgisayar ve internet idari işlerin yapılmasında kolaylık sağladığından öğretmenler bu maddeye yüksek oranda katılım göstermişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okullarımızda internet olması resmi yazışmalarımızı kolaylaştırmaktadır” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-14’te “Görev yaptığım okulda okul-aile işbirliği yeterli düzeyde gerçekleştirilmektedir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.81$). Gözler (2009) yaptığı araştırmada ise “Görev yaptığım okulda okul-aile işbirliği yeterli düzeyde gerçekleştirilmektedir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-14’te “Okulum ile milli eğitim arasındaki yazışmalar da kendimi yeterli görmekteyim” maddesine öğretmenler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.23$). Öğretmenler göreve başladıkları ilk zamanlarda resmi yazışmalar konusunda zorlansalar da mesleklerinin ilerleyen yıllarında kendilerini yeterli gördüklerini belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulum ile milli eğitim arasındaki yazışmalar da kendimi yeterli görmekteyim” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-14’te “Lisans eğitimimde birleştirilmiş sınıflarla ilgili yeterince uygulama ve gözlem çalışmalarında bulundum” maddesine öğretmenler, “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=2.31$). Öğretmenler birleştirilmiş sınıflar hakkında yeterli eğitimi almadıklarını belirtmişlerdir. Özben’in (1997) yapmış olduğu çalışmada “mezun olduğunuz eğitim kurumunda birleştirilmiş sınıf uygulaması ve staj çalışması yapma durumu” görüşüne öğretmenlerin %74’lük bir bölümünün yetersiz düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Çınar’ın (2004) yapmış olduğu çalışmada “Öğretmen yetiştirmede birleştirilmiş sınıflarda öğretim dersine gereken önem verilmemektedir” görüş maddesine “Katılıyorum” düzeyinde

katılımda bulunmuşlardır. Gözler (2009) yaptığı araştırmada ise “Lisans eğitimimde birleştirilmiş sınıflarla ilgili yeterince uygulama ve gözlem çalışmalarında bulundum” maddesine müdür yetkili öğretmenler, “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan araştırmalarda öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-14’te “Müfettişler müdür yetkili öğretmenlere resmi yazışmalar hakkında ek bilgi verirlerse işlerimiz daha da kolaylaşır” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.88$). Üniversitelerdeki mevcut lisans derslerinin mevzuat içerikli olmaması ve hizmet içi eğitim kurslarında öğretmenlere yeterince bilgi verilmemesi, öğretmenlerin mesleki gelişimi açısından önemli bir sorundur. Müfettişlerin yeni adlarıyla maarif müfettişlerinin teftişleri sırasında öğretmenlere ek bilgiler vermeleri gereklidir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Müfettişler müdür yetkili öğretmenlere resmi yazışmalar hakkında ek bilgi verirlerse işlerimiz daha da kolaylaşır” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-14’te “Birleştirilmiş sınıflı okulların yönetimi konusunda müdür yetkili öğretmenlere yardımcı el kitabı verilebilir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.07$). Birleştirilmiş sınıflı okullarda çalışan öğretmenlere mevzuat, yazışmalar ve okul yönetimi konusunda gerekli bilgilerin bulunduğu “yardımcı el kitabı” verilmesi hususunda öğretmenler yüksek düzeyde görüş bildirmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Birleştirilmiş sınıflı okulların yönetimi konusunda müdür yetkili öğretmenlere yardımcı el kitabı verilebilir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-15: Okulun Fiziki Mekânının Yönetimi Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler

No	Okulun Fiziki Mekânının Yönetimi Boyutu	\bar{X}	SS
35	Görev yaptığım birleştirilmiş sınıflı okul donanım (sıra, masa, yazı tahtası v.b) yönünden yeterlidir.	3,06	1,288
36	Okulun fiziksel ihtiyaçlarının karşılamak için kaynak bulmakta zorlanıyorum.	3,64	0,794
37	Okulun kendine ait bütçesinin olmaması fiziksel eksikleri gidermeme engel olmaktadır.	4,32	0,838
38	Okulun temizliği için diğer öğretmenlerin de dikkatli olmasını sağlarım.	3,99	1,295
39	Okulumda gerçekleşen fiziksel bir problemi çözmede kendime güvenmekteyim.	4,39	0,658
40	Wc, lavabo ve su problemleri okulun en önemli fiziksel problemidir.	4,16	0,861
41	Okulumuzda derslik sayısı yeterlidir.	3,54	1,103
42	Okulumuzda fiziki yapı eğitim-öğretim açısından yeterlidir.	3,66	0,898
43	Okul binasının onarımında Öğrenci velilerinden yardım isterim.	4,45	0,526
44	Okulun lojmanı genel olarak olumsuz koşullardadır.	3,26	1,549
45	Okulun yalıtım ve ısı gibi problemleri kışın eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir.	3,95	1,447
46	Okulun kendine ait bütçesi olursa kendi ihtiyaçlarını (badana, pencere-cam, lavabo vs)daha kolay giderir.	4,39	0,755

Tablo-15'te "Görev yaptığım birleştirilmiş sınıflı okul donanım (sıra, masa, yazı tahtası v.b) yönünden yeterlidir" görüşüne öğretmenler "Kısmen Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.06$). Öğretmenler, okullarındaki fiziki donanımı yeterli düzeyde görmediklerini belirtmişlerdir. Son yıllarda merkezi bütçeden eğitime ayrılan payın artırılmasına rağmen bunun köy okullarına yansımaları sınırlı olmuştur. Bingöl'ün (2002) yapmış olduğu çalışmada okulun donanım ve malzeme yönünün müdür yetkili öğretmenler tarafından %85 oranında problem olarak görüldüğü belirlenmiştir. Gözler (2009) yaptığı çalışmada "Görev yaptığım birleştirilmiş sınıflı okul donanım (sıra, masa, yazı tahtası v.b) yönünden yeterlidir" görüşüne müdür yetkili öğretmenler "Kısmen Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar üç çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-15'te "Okulun fiziksel ihtiyaçlarının karşılamak için kaynak bulmakta zorlanıyorum" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.64$). Köy okullarının en büyük problemlerinden birisi okulun

fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak için kaynak bulmaktır. Birleştirilmiş sınıflı okullar genellikle ekonomik yönden gelişmemiş kırsal bölgelerde yaygın olduğundan, öğretmenlerin köy halkından okulun ihtiyaçları için talepte bulunmasının önünde bir engel teşkil etmektedir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulun fiziksel ihtiyaçlarının karşılamak için kaynak bulmakta zorlanıyorum” maddesine müdür yetkili ğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-15’te “Okulun kendine ait btcesinin olmaması fiziksel eksikleri gidermeme engel olmaktadır” görüşüne ğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.32$). Okulun fiziksel problemlerini zmek için bir okul btcesi olmadığından öğretmenler fiziksel eksiklikleri gidermede büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Bu sebepten dolayı bu maddeye yüksek oranda görüş bildirmişlerdir. Bingöl’n (2002) yapmış olduğu çalışmada “Okula kaynak sağlanması” ile ilgili görüşe müdür yetkili öğretmenlerin %83 oranında problemleri olduğunu tespit etmiştir. Sonuçlar her iki çalışmanın bulgularının birbirini destekler nitelikte olduğunu ortaya koymuştur. Özben (1997) ise yapmış olduğu çalışmasında denek ve btce konusunda öğretmenlerin olanakları %91 düzeyinde yetersiz gördüklerini ifade etmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulun kendine ait btcesinin olmaması fiziksel eksikleri gidermeme engel olmaktadır” görüşüne müdür yetkili ğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-15’te “Okulun temizliği için diğer öğretmenlerin de dikkatli olmasını sağlarım” maddesine ğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.99$). Çalışmaya katılan öğretmenler, diğer öğretmenlerin de temizlik konusunda dikkatli davranmalarını sağladıklarını belirtmişlerdir. Bu okullarda hizmetli kadrosu bulunmadığından dolayı temizlik işleri öğretmenlerin üzerine düşmektedir. Son yıllarda Türkiye İş Kurumu tarafından 8 aylık bir süre için temizlik işçisi görevlendirmeleri yapılmaktadır. Bu uygulamanın yaygınlaşarak devam etmesi

öğretmenlerin işlerini kolaylaştıracaktır. Bingöl (2002), yapmış olduğu çalışmasında öğretmenlerin okulun temizlik işlerinin %59 düzeyinde problem olarak algıladıklarını belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulun temizliği için diğer öğretmenlerin de dikkatli olmasını sağlarım” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar üç çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-15’te “Okulumda gerçekleşen fiziksel bir problemi çözmeye kendime güvenmekteyim” maddesine öğretmenler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.39$). Öğretmenler, okullardaki fiziksel problemleri çözmeye kendilerine güvendiklerini belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulumda gerçekleşen fiziksel bir problemi çözmeye kendime güvenmekteyim” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-15’te “Tuvalet, lavabo ve su problemleri okulun en önemli fiziksel problemidir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde katılım göstermişlerdir ($X=4.16$). Köy okullarında alt yapıdan kaynaklanan eksikliklerden dolayı tuvalet ve lavabolarda sorunlar yaşanmaktadır. Birleştirilmiş sınıflı okullarda tuvalet ve su problemi temel problemlerdendir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada Tuvalet, lavabo ve su problemleri okulun en önemli fiziksel problemidir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde katılım göstermişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-15’te “Okulumuzda derslik sayısı yeterlidir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.54$). Öğretmenler, öğrenci sayısının az olmasından dolayı, derslik sayısının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Özben’in (1997) yapmış olduğu çalışmada “birleştirilmiş sınıflı okulların derslik sayısı yeterliliği” görüşüne öğretmenler %56 oranında yeterlidir cevabını vermişlerdir. Bingöl’ün (2002) yapmış olduğu çalışmada okul binasının yeterliliği boyutuna öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulumuzda derslik sayısı yeterlidir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan çalışmalarda birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-15’te “Okulumuzda fiziki yapı eğitim -öğretim açısından yeterlidir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.66$). Çalışmaya katılan öğretmenlerin cevaplarına bakıldığında okulun fiziki yapısı eğitim-öğretim faaliyetleri için yeterli olduğu görülmektedir. Özben’in (1997) yapmış olduğu çalışmada ise “birleştirilmiş sınıflı ilkokullardaki fiziki yapının eğitim -öğretim ortamı açısından yeterlilik durumu” görüşüne öğretmenler %60 oranında yetersiz gördüklerini, %35’lik bir kısmının ise yeterli gördükleri belirlenmiştir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulumuzda fiziki yapı eğitim -öğretim açısından yeterlidir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan çalışmalarda, bizim çalışmamız ile Gözler’in (2009) yaptığı çalışma arasında yakın sonuçlar elde edilmiştir. Fakat Özben’in (1997) yaptığı çalışmada ise fiziki yapının eğitim-öğretim ortamı için yetersiz olduğu kanısına varılmıştır.

Tablo-15’te “Okul binasının onarımında öğrenci velilerinden yardım isterim” maddesine öğretmenler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.45$). Okulda oluşan özellikle insan gücüne dayalı problemleri çözerken öğretmenler velilerden yardım aldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler, okul çevresiyle iyi ilişkiler kurması sonucunda okul binasının onarım ihtiyaçlarını karşılamada velilerden yardım isteyebildiklerini belirtmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okul binasının onarımında öğrenci velilerinden yardım isterim” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-15’te “Okulun lojmanı genel olarak olumsuz koşullardadır” maddesine öğretmenler “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X =3.26$). Okul lojmanları genellikle bakımsız olduğu ortaya çıkmıştır. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulun lojmanı genel olarak olumsuz koşullardadır” maddesine müdür

yetkili öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-15’te “Okulun yalıtım ve ısı gibi problemleri kışın eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.95$). Kış mevsiminde okulların ısı yalıtımlarının iyi olmaması ve okulların sobalı olması eğitim-öğretimi olumsuz etkilemektedir. Ayrıca soba yakmak için harcanan zaman eğitim-öğretimde aksamalara neden olmaktadır. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulun yalıtım ve ısı gibi problemleri kışın eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-15’te “Okulun kendine ait bütçesi olursa kendi ihtiyaçlarını (badana, pencere-cam, lavabo vs) daha kolay giderir” maddesine öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.39$). Okulların kendine ait bir bütçesinin olması, okulun fiziki problemlerinin çözümünde öğretmenin işini kolaylaştıracağından, çalışmaya katılan öğretmenler tarafından bu madde tam olarak kabul görmüştür. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Okulun kendine ait bütçesi olursa kendi ihtiyaçlarını (badana, pencere-cam, lavabo vs) daha kolay giderir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-16: Eğitim Denetimi Boyutuna Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler

No	Eğitim Denetimi Boyutu	\bar{X}	SS
47	Müfettişlerin tavırları görevimi yapmamda beni strese sokuyor.	3,78	1,412
48	Birleştirilmiş sınıflı okulların göz önünden uzak olması öğretmenlerin performanslarına olumsuz etki etmektedir.	3,64	1,076
49	Birleştirilmiş sınıf uygulamasının zorlukları eğitim denetiminde dikkate alınmıyor.	4,09	0,996
50	Teftişlerin senenin sadece belli zamanlarında olması denetimlerin amacına ulaşmamasına neden oluyor.	3,41	0,936
51	Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarının ayrı yapılması gerekir.	3,95	0,657
52	Müfettişler denetim yaparken Birleştirilmiş Sınıflı okulların çalışma koşullarına göre daha esnek davranmalıdır.	4,23	0,695
53	Müfettişler denetimlerini yaparken müdür yetkili öğretmenlere idari görevler hakkında da ek bilgi vermelidir.	4,25	0,690
54	Birleştirilmiş Sınıflı Okullara müfettişler daha sık aralıklarla Rehberlik yapmalıdır.	3,97	0,684

Tablo-16’da “Müfettişlerin tavırları görevimi yapmamda beni strese sokuyor” Maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.78$). Okulların teftişi sırasında müfettişlerin tavırları, çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre, kendileri için bir stres kaynağı olmaktadır. Elde edilen sonuç gösteriyor ki öğretmenler görevlerini yaparken yaşanan bu stresten kurtulmak için teftiş sırasında müfettişlerden daha duyarlı davranmaları beklemektedir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Müfettişlerin tavırları görevimi yapmamda beni strese sokuyor” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-16’da “Birleştirilmiş sınıflı okulların göz önünden uzak olması öğretmenlerin performanslarına olumsuz etki etmektedir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.64$). Birleştirilmiş sınıflı okulların genellikle il ve ilçe merkezlerinden uzak olması, okullarda yaşanan sıkıntıların geç çözülmesine veya çözülmemesinin nedenleri arasındadır. Bu da öğretmenlerin performanslarını olumsuz etki etkilemektedir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Birleştirilmiş sınıflı okulların göz önünden uzak olması öğretmenlerin

performanslarına olumsuz etki etmektedir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo-16’da “Birleştirilmiş sınıf uygulamasının zorlukları eğitim denetiminde dikkate alınmıyor” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.09$). Birleştirilmiş sınıflı okullar teftiş edilirken okulun şartlarının göz önünde bulundurulması gereklidir. Teftişe giden müfettişlerin bu okullarda görev yapmanın zorluğunu dikkate almadan teftiş yaptıkları öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplardan anlaşılmaktadır. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Birleştirilmiş sınıf uygulamasının zorlukları eğitim denetiminde dikkate alınmıyor” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-16’da “Teftişlerin senenin sadece belli zamanlarında olması denetimlerin amacına ulaşmamasına neden oluyor” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.41$). Müfettişler denetimlerinin dönemin başlarında rehberlik adı altında, dönem sonlarına doğru ise teftiş adı altında yapmaktadır. Teftişlerin kısa ve özensiz yapılmasından dolayı denetimlerin amacına ulaşmadığını öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplardan anlamaktayız. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Teftişlerin senenin sadece belli zamanlarında olması denetimlerin amacına ulaşmamasına neden oluyor” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-16’da “Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarının ayrı yapılması gerekir” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.95$). Birleştirilmiş sınıflı okulların öğretim ve yönetim şeklinin müstakil okullara göre farklı olmasından dolayı bu okullarda çalışan öğretmenlere ayrı bir hizmet içi eğitim kursu düzenlenmesi gerektiğini öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplardan anlamaktayız. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan

öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarının ayrı yapılması gerekir” maddesine “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo-16’da“ Müfettişler denetim yaparken birleştirilmiş sınıflı okulların çalışma koşullarına göre daha esnek davranmalıdır” maddesine öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.23$). Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin çalışma koşulları müstakil sınıflarda görev yapan öğretmenlerle aynı değildir. Bu sebepten öğretmenlerin etkili bir biçimde eğiticilik ve yöneticilik görevlerini yerine getirememektedir. Müfettişlerin teftiş yaparken birleştirilmiş sınıflı okulların koşullarını göz önünde bulundurarak teftiş yapmaları gerektiğini öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplardan anlıyoruz. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “ Müfettişler denetim yaparken birleştirilmiş sınıflı okulların çalışma koşullarına göre daha esnek davranmalıdır” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her iki çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-16’da“ Müfettişler denetimlerini yaparken müdür yetkili öğretmenlere idari görevler hakkında da ek bilgi vermelidir” maddesine öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=4.25$). Öğretmenler müfettişlerin yapacağı denetimlerde kendilerine idari görevler konusunda ek bilgi vermelerini istemektedirler. Bu bilgilendirmelere ihtiyaç duymaktadırlar. Çınar’ın (2004) yaptığı çalışmada “ müfettişler birleştirilmiş sınıf okutan öğretmenlere gereken rehberliği yapmıyor” maddesine öğretmenlerin “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada ise “ Müfettişler denetimlerini yaparken müdür yetkili öğretmenlere idari görevler hakkında da ek bilgi vermelidir” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar her üç çalışmada da birbirine paralellik göstermektedir.

Tablo-16’da “ Birleştirilmiş sınıflı okullara müfettişler daha sık aralıklarla rehberlik yapmalıdır” maddesine öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($X=3.97$). Madde 53’te olduğu gibi öğretmenlerin özellikle idari konularda rehberliği ihtiyaçları vardır. Müfettişler öğretmenlerin bilgi eksikliklerini azaltmaya yardımcı olmaları ve daha çok rehberlik yapmaları gerektiği öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplardan anlaşılmaktadır. Bunlardan dolayı çalışmaya katılan öğretmenler bu maddeye yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir. Gözler (2009) yaptığı araştırmada “ Birleştirilmiş sınıflı okullara müfettişler daha sık aralıklarla rehberlik yapmalıdır” maddesine müdür yetkili öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan her iki çalışmada da birbirine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

4.2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo-17: Cinsiyet Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	sd	T	P
1	Kadın	35	2,20	1,346	144	-,185	,854
	Erkek	111	2,24	1,162			
2	Kadın	35	4,43	,655	144	1,575	,117
	Erkek	111	4,16	,930			
3	Kadın	35	4,23	,973	144	,557	,579
	Erkek	111	4,12	1,051			
4	Kadın	35	3,54	1,221	144	-,306	,761
	Erkek	111	3,61	1,020			
5	Kadın	35	3,20	1,530	144	-,061	,951
	Erkek	111	3,22	1,303			
6	Kadın	35	3,69	1,430	144	,726	,469
	Erkek	111	3,50	1,327			
7	Kadın	35	4,51	,742	144	,067	,946
	Erkek	111	4,50	,749			
8	Kadın	35	4,54	1,094	144	,460	,646
	Erkek	111	4,44	1,150			

$p<.05$

Anketin Öğrenci Hizmetleri ile ilgili maddelerinin tümünde kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir ($p>.05$). Maddelerin aritmetik ortalamaları dikkate alındığında 2, 3, 6, 7, ve 8. maddelerinde kadın öğretmenlerin ortalamaları erkek öğretmenlerin ortalamalarından daha yüksek, 1, 4, ve 5. Maddelerde ise erkek öğretmenlerin ortalamalarının kadın öğretmenlerin ortalamalarından daha yüksek olduğu görülecektir.

Tablo-18: Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	sd	T	P
9	Kadın	35	4,80	,406	144	-1,358	,181
	Erkek	111	4,90	,300			
10	Kadın	35	1,80	,677	144	-1,738	,084
	Erkek	111	2,09	,910			
11	Kadın	35	1,74	,919	144	-,960	,339
	Erkek	111	1,92	,955			
12	Kadın	35	3,06	1,533	144	-1,452	,149
	Erkek	111	3,47	1,439			
13	Kadın	35	3,94	,998	144	-,211	,833
	Erkek	111	3,98	,944			
14	Kadın	35	3,57	1,008	144	-,270	,788
	Erkek	111	3,62	,944			
15	Kadın	35	4,46	1,291	144	,982	,328
	Erkek	111	4,20	1,381			
16	Kadın	35	3,40	,914	144	,164	,870
	Erkek	111	3,37	,981			
17	Kadın	35	2,66	1,056	144	-,100	,921
	Erkek	111	2,68	,926			
18	Kadın	35	2,57	1,119	144	-,396	,693
	Erkek	111	2,65	,969			
19	Kadın	35	3,94	,938	144	-,899	,370
	Erkek	111	4,10	,884			

$p<.05$

Anketin Öğretim Hizmetleri ile ilgili maddelerinin tümünde kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir ($p>.05$). Maddelerin aritmetik ortalamaları dikkate alındığında 15. ve 16. maddelerde kadın öğretmenlerin ortalamaları erkek öğretmenlerin ortalamalarından daha yüksek, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17 ve 18. Maddelerinde ise erkek öğretmenlerin ortalamaları kadın öğretmenlerin ortalamalarından daha yüksek olduğu görülecektir.

Tablo-19: Cinsiyet Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna ilişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
20	Kadın	35	3,03	1,505	144	-,531	,596
	Erkek	111	3,17	1,348			
21	Kadın	35	4,57	,655	144	,380	,704
	Erkek	111	4,53	,501			
22	Kadın	35	4,11	,631	144	,847	,398
	Erkek	111	4,02	,572			
23	Kadın	35	4,63	,770	144	1,572	,118
	Erkek	111	4,41	,680			
24	Kadın	35	4,46	,505	144	,255	,799
	Erkek	111	4,43	,498			
25	Kadın	35	4,91	,284	144	2,236	,028*
	Erkek	111	4,77	,420			

*p<.05

Anketin Okul Çevre İlişkileri ile ilgili maddelerinden olan 25. maddede kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu madde de farklılaşma kadın öğretmenlerin lehinedir. Bu bölümde yer alan 20, 21, 22, 23 ve 24. Maddelerde ise kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirine benzer olduğu görülmektedir (p>.05). Ayrıca Okul Çevre İlişkileri boyutunun 20. Maddesi olan “Merkezden uzak kalmamız okulun problemlerini çözmemde bir engel oluyor.” maddesi hariç diğer tüm maddelerinde kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlerden daha yüksek ortalamalara sahip olduğu görülmektedir.

Tablo-20: Cinsiyet Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
26	Kadın	35	3,46	,914	144	-,667	,506
	Erkek	111	3,50	,773			
27	Kadın	35	4,40	1,090	144	1,440	,152
	Erkek	111	4,09	1,116			
28	Kadın	35	3,60	1,193	144	-,319	,750
	Erkek	111	3,67	1,039			
29	Kadın	35	4,94	,236	144	,889	,375
	Erkek	111	4,89	,312			
30	Kadın	35	3,83	1,465	144	,100	,921
	Erkek	111	3,80	1,361			
31	Kadın	35	4,31	,676	144	,724	,470
	Erkek	111	4,21	,788			
32	Kadın	35	2,17	1,671	144	-,577	,565
	Erkek	111	2,35	1,588			
33	Kadın	35	3,91	1,011	144	,209	,835
	Erkek	111	3,87	,992			
34	Kadın	35	4,00	1,609	144	-,303	,763
	Erkek	111	4,09	1,254			

p<.05

Anketin Milli Eğitim Mevzuatı Boyutu ile ilgili maddelerinin tümünde kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05). Anketin 27, 29, 30, 31 ve 33. Maddelerinde kadın öğretmenlerin ortalamalarının erkek öğretmenlerin ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir. 26, 28, 32 ve 34. Maddelerinde ise erkek öğretmenlerin ortalamalarının kadın öğretmenlerin ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo-21: Cinsiyet Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
35	Kadın	35	3,00	1,435	144	-,324	,747
	Erkek	111	3,08	1,244			
36	Kadın	35	3,63	,877	144	-,130	,897
	Erkek	111	3,65	,770			
37	Kadın	35	4,37	,877	144	,400	,690
	Erkek	111	4,31	,829			
38	Kadın	35	3,91	1,579	144	-,358	,722
	Erkek	111	4,02	1,198			
39	Kadın	35	4,43	,608	144	,392	,695
	Erkek	111	4,38	,675			
40	Kadın	35	4,29	,860	144	1,011	,314
	Erkek	111	4,12	,861			
41	Kadın	35	3,74	1,039	144	1,244	,216
	Erkek	111	3,48	1,119			
42	Kadın	35	3,91	,853	144	1,959	,052
	Erkek	111	3,58	,900			
43	Kadın	35	4,54	,561	144	1,172	,243
	Erkek	111	4,42	,514			
44	Kadın	35	3,23	1,664	144	-,138	,890
	Erkek	111	3,27	1,519			
45	Kadın	35	3,80	1,491	144	-,680	,498
	Erkek	111	3,99	1,437			
46	Kadın	35	4,63	,690	144	2,166	,032*
	Erkek	111	4,32	,763			

p<.05

Anketin Okul Fiziki Mekân Boyutu ile ilgili maddelerinden 46.maddesi olan “Okulun kendine ait bütçesi olursa kendi ihtiyaçlarını (badana, pencere-cam, lavabo vs)daha kolay giderir.” maddesinde, kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Okul Fiziki Mekân Boyutu ile ilgili diğer maddelerde ise kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-22: Cinsiyet Değişkenine Göre Denetim Boyutuna ilişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
47	Kadın	35	3,86	1,375	144	,366	,715
	Erkek	111	3,76	1,428			
48	Kadın	35	3,86	1,033	144	1,393	,166
	Erkek	111	3,57	1,084			
49	Kadın	35	4,34	,802	144	1,741	,084
	Erkek	111	4,01	1,040			
50	Kadın	35	3,49	1,095	144	,528	,600
	Erkek	111	3,38	,885			
51	Kadın	35	3,89	,631	144	-,683	,495
	Erkek	111	3,97	,667			
52	Kadın	35	4,23	,690	144	-,042	,967
	Erkek	111	4,23	,700			
53	Kadın	35	4,29	,667	144	,383	,702
	Erkek	111	4,23	,700			
54	Kadın	35	4,03	,785	144	,554	,581
	Erkek	111	3,95	,652			

$p < .05$

Anketin Denetim Boyutu ile ilgili maddelerinin tümünde kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir ($p > .05$). Anketin 52. maddesinde kadın öğretmenlerin ortalamaları ile erkek öğretmenlerin ortalamalarının eşit olduğu görülmektedir. Bu boyutta yer alan 47, 48, 49, 50, 53 ve 54. maddelerde kadın öğretmenlerin ortalamaları erkek öğretmenlerin ortalamalarından daha yüksek olduğu, 51. Maddede ise erkek öğretmenlerin ortalamaları kadın öğretmenlerin ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

4.2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler mezun olunan fakülte değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir? alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo-23: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Fakülte	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
1	Eğitim	124	2,26	1,161	144	,514	,612
	Fen-Edebiyat	22	2,09	1,444			
2	Eğitim	124	4,25	,916	144	1,034	,308
	Fen-Edebiyat	22	4,09	,610			
3	Eğitim	124	3,99	1,048	144	-10,715	,000*
	Fen-Edebiyat	22	5,00	,000			
4	Eğitim	124	3,56	1,077	144	-1,061	,291
	Fen-Edebiyat	22	3,82	1,006			
5	Eğitim	124	3,10	1,384	144	-2,309	,022*
	Fen-Edebiyat	22	3,82	1,006			
6	Eğitim	124	3,50	1,394	144	-1,051	,300
	Fen-Edebiyat	22	3,77	1,066			
7	Eğitim	124	4,44	,768	144	-4,151	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,91	,426			
8	Eğitim	124	4,48	1,078	144	,457	,648
	Fen-Edebiyat	22	4,36	1,432			

*p<.05

Anketin Öğrenci Hizmetleri Boyutu ile ilgili maddelerinden “Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını sağlamakta başarılıyım.”(3), “Birleştirilmiş sınıflı okullarda kız çocuklarının devamı konusunda problemler yaşanmaktadır.”(5) ve “Kız çocuklarının okula gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir”(7). Maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler lehinedir. 1, 2, 4, 6 ve 8. Maddelerde ise Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat fakültesi mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-24: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Fakülte	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
9	Eğitim	124	4,85	,354	144	-4,570	,000*
	Fen-Edebiyat	22	5,00	,000			
10	Eğitim	124	2,04	,932	144	1,255	,212
	Fen-Edebiyat	22	1,91	,294			
11	Eğitim	124	1,97	,979	144	4,412	,000*
	Fen-Edebiyat	22	1,36	,492			
12	Eğitim	124	3,40	1,464	144	,493	,622
	Fen-Edebiyat	22	3,23	1,510			
13	Eğitim	124	4,00	,946	144	,823	,412
	Fen-Edebiyat	22	3,82	1,006			
14	Eğitim	124	3,57	,947	144	-1,110	,269
	Fen-Edebiyat	22	3,82	1,006			
15	Eğitim	124	4,16	1,411	144	-2,964	,005*
	Fen-Edebiyat	22	4,82	,853			
16	Eğitim	124	3,30	,937	144	-2,372	,019*
	Fen-Edebiyat	22	3,82	1,006			
17	Eğitim	124	2,56	,858	144	-3,586	,000*
	Fen-Edebiyat	22	3,32	1,211			
18	Eğitim	124	2,44	,877	144	-5,256	,000*
	Fen-Edebiyat	22	3,68	1,041			
19	Eğitim	124	4,10	,873	144	-1,255	,220
	Fen-Edebiyat	22	3,82	1,006			

*p<.05

Anketin Öğretim Hizmetleri ile ilgili maddelerinden 9, 11, 15, 16, 17. ve 18. Maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültesinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 9, 15, 16, 17 ve 18. Maddelerde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler lehine, 11. Maddede ise Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenler lehinedir. 10, 12, 13, 14 ve 19. Maddelerde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-25: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Fakülte	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
20	Eğitim	124	2,94	1,369	144	-5,772	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,23	,869			
21	Eğitim	124	4,56	,546	144	,815	,416
	Fen-Edebiyat	22	4,45	,510			
22	Eğitim	124	3,99	,577	144	-2,449	,016*
	Fen-Edebiyat	22	4,32	,568			
23	Eğitim	124	4,47	,737	144	,080	,936
	Fen-Edebiyat	22	4,45	,510			
24	Eğitim	124	4,44	,499	144	,298	,766
	Fen-Edebiyat	22	4,41	,503			
25	Eğitim	124	4,77	,420	144	-5,990	,000*
	Fen-Edebiyat	22	5,00	,000			

*p<.05

Anketin Okul çevre ilişkisi ile ilgili maddelerinden 20, 22 ve 25. Maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler lehinedir. 21, 23 ve 24. Maddelerde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-26: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Fakülte	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
26	Eğitim	124	3,52	,770	144	1,358	,186
	Fen-Edebiyat	22	3,23	,973			
27	Eğitim	124	4,04	1,136	144	-4,834	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,86	,640			
28	Eğitim	124	3,54	1,092	144	-4,091	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,27	,703			
29	Eğitim	124	4,89	,318	144	-3,957	,000*
	Fen-Edebiyat	22	5,00	,000			
30	Eğitim	124	3,60	1,402	144	-10,086	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,95	,213			
31	Eğitim	124	4,20	,796	144	-1,609	,115
	Fen-Edebiyat	22	4,41	,503			
32	Eğitim	124	2,14	1,558	144	3,153	,002*
	Fen-Edebiyat	22	3,27	1,549			
33	Eğitim	124	3,81	1,023	144	-2,608	,013*
	Fen-Edebiyat	22	4,27	,703			
34	Eğitim	124	4,10	1,393	144	,603	,547
	Fen-Edebiyat	22	3,91	1,019			

*p<.05

Anketin Milli Eğitim Mevzuatı Boyutu ile ilgili maddelerinden 27, 28, 29, 30, 32 ve 33. Maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler lehinedir. 26, 31 ve 34. Maddelerde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-27: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Fakülte	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
35	Eğitim	124	3,14	1,345	144	2,417	,020*
	Fen-Edebiyat	22	2,64	,790			
36	Eğitim	124	3,52	,770	144	-5,694	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,32	,568			
37	Eğitim	124	4,22	,851	144	-5,821	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,91	,426			
38	Eğitim	124	3,94	1,351	144	-1,470	,149
	Fen-Edebiyat	22	4,27	,883			
39	Eğitim	124	4,29	,660	144	-8,894	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,95	,213			
40	Eğitim	124	4,03	,855	144	-6,608	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,86	,468			
41	Eğitim	124	3,40	1,118	144	-5,816	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,32	,568			
42	Eğitim	124	3,54	,896	144	-5,350	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,32	,568			
43	Eğitim	124	4,36	,515	144	-9,120	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,95	,213			
44	Eğitim	124	3,45	1,584	144	6,324	,000*
	Fen-Edebiyat	22	2,18	,664			
45	Eğitim	124	4,05	1,413	144	2,069	,040*
	Fen-Edebiyat	22	3,36	1,529			
46	Eğitim	124	4,40	,784	144	,221	,826
	Fen-Edebiyat	22	4,36	,581			

*p<.05

Anketin Okul Fiziki Mekân Boyutu ile ilgili maddelerinden 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44 ve 45. Maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 36, 37, 39, 40, 41, 42 ve 43. Maddelerde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler lehine, 35, 44 ve 45. Maddelerde Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olanlar lehinedir. 38 ve 46. Maddelerde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-28: Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Fakülte	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
47	Eğitim	124	3,78	1,400	144	,029	,977
	Fen-Edebiyat	22	3,77	1,510			
48	Eğitim	124	3,52	1,093	144	-4,180	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,27	,703			
49	Eğitim	124	3,95	1,003	144	-6,789	,000*
	Fen-Edebiyat	22	4,86	,468			
50	Eğitim	124	3,44	,930	144	,961	,338
	Fen-Edebiyat	22	3,23	,973			
51	Eğitim	124	3,89	,653	144	-2,906	,004*
	Fen-Edebiyat	22	4,32	,568			
52	Eğitim	124	4,22	,716	144	-,623	,534
	Fen-Edebiyat	22	4,32	,568			
53	Eğitim	124	4,23	,711	144	-,527	,599
	Fen-Edebiyat	22	4,32	,568			
54	Eğitim	124	3,91	,687	144	-2,622	,010*
	Fen-Edebiyat	22	4,32	,568			

*p<.05

Anketin Denetim ile ilgili maddelerinden 48, 49, 51 ve 54. Maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler lehinedir. 47, 50, 52 ve 53. Maddelerde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

4.2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler öğrenci sayısı değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo-29: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğrenci Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
1	1-20	103	2,33	1,216	144	1,733	,085
	21-40	42	1,95	1,125			
2	1-20	103	4,27	,854	144	1,100	,273
	21-40	42	4,10	,932			
3	1-20	103	4,32	,992	144	3,311	,001*
	21-40	42	3,71	1,019			
4	1-20	103	3,76	1,062	144	3,256	,002*
	21-40	42	3,17	,961			
5	1-20	103	3,39	1,436	144	3,124	,002*
	21-40	42	2,74	,989			
6	1-20	103	3,77	1,373	144	3,746	,000*
	21-40	42	2,95	1,103			
7	1-20	103	4,37	,816	144	-5,020	,000*
	21-40	42	4,86	,354			
8	1-20	103	4,28	1,248	144	-4,007	,000*
	21-40	42	4,90	,617			

*p<.05

Anketin Öğrenci Hizmetleri ile ilgili maddelerinden 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 3, 4, 5 ve 6. Maddelerde öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin lehine, 7. ve 8. Maddelerde ise öğrenci sayısı 1-20 olanlar lehinedir. 1. ve 2. maddelerde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-30:Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğrenci Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
9	1-20	103	4,93	,253	144	2,655	,010*
	21-40	42	4,74	,445			
10	1-20	103	1,81	,805	144	-5,044	,000*
	21-40	42	2,55	,803			
11	1-20	103	1,82	,916	144	-1,023	,310
	21-40	42	2,00	1,012			
12	1-20	103	3,61	1,402	144	3,259	,001*
	21-40	42	2,76	1,478			
13	1-20	103	4,17	,961	144	4,462	,000*
	21-40	42	3,48	,740			
14	1-20	103	3,69	1,076	144	1,924	,056
	21-40	42	3,43	,547			
15	1-20	103	4,10	1,563	144	-3,188	,002*
	21-40	42	4,64	,485			
16	1-20	103	3,61	1,031	144	6,759	,000*
	21-40	42	2,81	,397			
17	1-20	103	2,63	1,094	144	-,998	,320
	21-40	42	2,76	,484			
18	1-20	103	2,68	1,139	144	1,274	,205
	21-40	42	2,50	,552			
19	1-20	103	4,20	,901	144	3,059	,003*
	21-40	42	3,71	,805			

*p<.05

Anketin Öğretim Hizmetleri ile ilgili maddelerinden 9, 10, 12, 13, 15, 16 ve 19. Maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 9, 12, 13, 14, 16 ve 19. Maddelerde öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin lehine, 10. ve 15. Maddelerde ise öğrenci sayısı 1-20 olanlar lehinedir. Öğretim Hizmetleri ile ilgili 11, 14, 17 ve 18. Maddelerde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-31: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğrenci Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
20	1-20	103	3,18	1,433	144	,726	,469
	21-40	42	3,00	1,269			
21	1-20	103	4,70	,521	144	7,419	,000*
	21-40	42	4,14	,354			
22	1-20	103	4,05	,691	144	,343	,732
	21-40	42	4,02	,154			
23	1-20	103	4,63	,626	144	4,614	,000*
	21-40	42	4,07	,745			
24	1-20	103	4,55	,500	144	5,582	,000*
	21-40	42	4,14	,354			
25	1-20	103	4,87	,334	144	2,825	,006*
	21-40	42	4,64	,485			

*p<.05

Anketin Okul Çevre İlişkileri Boyutu ile ilgili maddelerinden 21, 23, 24 ve 25. maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin lehinedir. Öğretim Hizmetleri ile ilgili 20. ve 22. maddelerde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-32: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğrenci Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
26	1-20	103	3,28	,868	144	6,853	,000*
	21-40	42	3,95	,309			
27	1-20	103	4,10	1,225	144	-1,381	,170
	21-40	42	4,33	,786			
28	1-20	103	3,71	1,134	144	1,059	,291
	21-40	42	3,50	,917			
29	1-20	103	4,93	,253	144	1,559	,125
	21-40	42	4,83	,377			
30	1-20	103	3,82	1,433	144	-,070	,944
	21-40	42	3,83	1,248			
31	1-20	103	4,41	,720	144	4,790	,000*
	21-40	42	3,79	,682			
32	1-20	103	2,61	1,784	144	5,179	,000*
	21-40	42	1,57	,630			
33	1-20	103	3,87	1,109	144	-,049	,961
	21-40	42	3,88	,633			
34	1-20	103	4,45	1,109	144	5,429	,000*
	21-40	42	3,12	1,418			

*p<.05

Anketin Meb Mevzuatı ile ilgili maddelerinden 26, 31, 32 ve 34. Maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 31, 32 ve 34. maddelerde öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin lehine, 26. Maddede öğrenci sayısı 1-20 olan öğretmenler lehinedir. Meb Mevzuatı ile ilgili 27, 28, 29, 30 ve 33. Maddelerde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-33: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğrenci Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
35	1-20	103	3,13	1,493	144	1,314	,191
	21-40	42	2,90	,532			
36	1-20	103	3,60	,878	144	-1,130	,261
	21-40	42	3,74	,544			
37	1-20	103	4,20	,911	144	-3,185	,002*
	21-40	42	4,60	,544			
38	1-20	103	3,94	1,481	144	-,992	,323
	21-40	42	4,12	,670			
39	1-20	103	4,42	,619	144	,640	,524
	21-40	42	4,33	,754			
40	1-20	103	4,07	,899	144	2,171	,032*
	21-40	42	4,40	,701			
41	1-20	103	3,70	1,101	144	2,482	,014*
	21-40	42	3,21	,976			
42	1-20	103	3,77	,931	144	2,101	,037*
	21-40	42	3,43	,737			
43	1-20	103	4,44	,536	144	-,653	,515
	21-40	42	4,50	,506			
44	1-20	103	3,43	1,453	144	1,805	,076
	21-40	42	2,88	1,728			
45	1-20	103	4,18	1,341	144	3,129	,003*
	21-40	42	3,33	1,541			
46	1-20	103	4,38	,806	144	-,398	,692
	21-40	42	4,43	,630			

p<.05

Anketin Okul Fiziki Mekân Boyutu ile ilgili maddelerinden 37, 40, 41, 42 ve 45. Maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 37. ve 40. maddelerde öğrenci sayısı 1-20 olan okullardaki öğretmenlerin lehine; 41, 42 ve 45. maddede öğrenci sayısı 21-40 olan öğretmenler lehinedir. Okul Fiziki Mekân ile ilgili 35, 36, 38, 39, 43, 44 ve 46. maddelerde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-34: Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğrenci Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
47	1-20	103	3,52	1,420	144	-3,674	,000*
	21-40	42	4,38	1,209			
48	1-20	103	3,54	1,092	144	-1,638	,105
	21-40	42	3,86	1,026			
49	1-20	103	4,09	,919	144	-,043	,966
	21-40	42	4,10	1,185			
50	1-20	103	3,20	,911	144	-4,319	,000*
	21-40	42	3,90	,821			
51	1-20	103	3,86	,715	144	-3,103	,002*
	21-40	42	4,17	,437			
52	1-20	103	4,19	,768	144	-1,103	,272
	21-40	42	4,31	,468			
53	1-20	103	4,21	,762	144	-,921	,359
	21-40	42	4,31	,468			
54	1-20	103	3,86	,728	144	-3,610	,000*
	21-40	42	4,24	,484			

*p<.05

Anketin Denetim ile ilgili maddelerinden 47, 50, 51 ve 54. Maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 47. madde dışındaki maddelerde öğrenci sayısı 1-20 olan okullardaki öğretmenlerin lehinedir. Denetim ile ilgili 48, 49, 52 ve 53.Maddelerde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

4.2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler öğretmen sayısı değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleme ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo-35: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğretmen Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
1	1	106	2,39	1,239	144	2,816	,006*
	2	39	1,77	,959			
2	1	106	4,31	,844	144	2,073	,040*
	2	39	3,97	,932			
3	1	106	4,33	,953	144	3,713	,000*
	2	39	3,64	1,088			
4	1	106	3,81	1,070	144	5,161	,000*
	2	39	2,97	,778			
5	1	106	3,45	1,448	144	5,274	,000*
	2	39	2,51	,683			
6	1	106	3,81	1,374	144	5,209	,000*
	2	39	2,77	,931			
7	1	106	4,35	,805	144	-6,972	,000*
	2	39	4,95	,223			
8	1	106	4,30	1,236	144	-3,772	,000*
	2	39	4,90	,641			

*p<.05

Anketin Öğretim Hizmetleri ile ilgili maddelerinden 1, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 7. ve 8. maddelerde öğretmen sayısı 1 olan okullardaki öğretmenlerin lehine; 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. maddelerde öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin lehinedir.

Tablo-36: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğretmen Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P																																																																																																																				
9	1	106	4,93	,250	144	2,808	,007*																																																																																																																				
	2	39	4,72	,456				10	1	106	1,80	,786	144	-5,473	,000*	2	39	2,62	,815	11	1	106	1,85	,924	144	-,400	,690	2	39	1,92	1,010	12	1	106	3,63	1,382	144	3,757	,000*	2	39	2,64	1,478	13	1	106	4,21	,953	144	6,926	,000*	2	39	3,31	,569	14	1	106	3,67	1,067	144	1,526	,129	2	39	3,46	,555	15	1	106	4,13	1,550	144	-2,686	,008*	2	39	4,59	,498	16	1	106	3,59	1,021	144	6,725	,000*	2	39	2,79	,409	17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440	2	39	2,74	,498	18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*
10	1	106	1,80	,786	144	-5,473	,000*																																																																																																																				
	2	39	2,62	,815				11	1	106	1,85	,924	144	-,400	,690	2	39	1,92	1,010	12	1	106	3,63	1,382	144	3,757	,000*	2	39	2,64	1,478	13	1	106	4,21	,953	144	6,926	,000*	2	39	3,31	,569	14	1	106	3,67	1,067	144	1,526	,129	2	39	3,46	,555	15	1	106	4,13	1,550	144	-2,686	,008*	2	39	4,59	,498	16	1	106	3,59	1,021	144	6,725	,000*	2	39	2,79	,409	17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440	2	39	2,74	,498	18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832								
11	1	106	1,85	,924	144	-,400	,690																																																																																																																				
	2	39	1,92	1,010				12	1	106	3,63	1,382	144	3,757	,000*	2	39	2,64	1,478	13	1	106	4,21	,953	144	6,926	,000*	2	39	3,31	,569	14	1	106	3,67	1,067	144	1,526	,129	2	39	3,46	,555	15	1	106	4,13	1,550	144	-2,686	,008*	2	39	4,59	,498	16	1	106	3,59	1,021	144	6,725	,000*	2	39	2,79	,409	17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440	2	39	2,74	,498	18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832																				
12	1	106	3,63	1,382	144	3,757	,000*																																																																																																																				
	2	39	2,64	1,478				13	1	106	4,21	,953	144	6,926	,000*	2	39	3,31	,569	14	1	106	3,67	1,067	144	1,526	,129	2	39	3,46	,555	15	1	106	4,13	1,550	144	-2,686	,008*	2	39	4,59	,498	16	1	106	3,59	1,021	144	6,725	,000*	2	39	2,79	,409	17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440	2	39	2,74	,498	18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832																																
13	1	106	4,21	,953	144	6,926	,000*																																																																																																																				
	2	39	3,31	,569				14	1	106	3,67	1,067	144	1,526	,129	2	39	3,46	,555	15	1	106	4,13	1,550	144	-2,686	,008*	2	39	4,59	,498	16	1	106	3,59	1,021	144	6,725	,000*	2	39	2,79	,409	17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440	2	39	2,74	,498	18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832																																												
14	1	106	3,67	1,067	144	1,526	,129																																																																																																																				
	2	39	3,46	,555				15	1	106	4,13	1,550	144	-2,686	,008*	2	39	4,59	,498	16	1	106	3,59	1,021	144	6,725	,000*	2	39	2,79	,409	17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440	2	39	2,74	,498	18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832																																																								
15	1	106	4,13	1,550	144	-2,686	,008*																																																																																																																				
	2	39	4,59	,498				16	1	106	3,59	1,021	144	6,725	,000*	2	39	2,79	,409	17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440	2	39	2,74	,498	18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832																																																																				
16	1	106	3,59	1,021	144	6,725	,000*																																																																																																																				
	2	39	2,79	,409				17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440	2	39	2,74	,498	18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832																																																																																
17	1	106	2,64	1,080	144	-,775	,440																																																																																																																				
	2	39	2,74	,498				18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109	2	39	2,46	,555	19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832																																																																																												
18	1	106	2,69	1,124	144	1,614	,109																																																																																																																				
	2	39	2,46	,555				19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*	2	39	3,69	,832																																																																																																								
19	1	106	4,20	,888	144	3,091	,002*																																																																																																																				
	2	39	3,69	,832																																																																																																																							

*p<.05

Anketin Öğretim Hizmetleri ile ilgili maddelerinden 9, 10, 12, 13, 15, 16 ve 19. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 10. ve 15. Maddelerde öğretmen sayısı 1 olan okullardaki öğretmenlerin lehine; 9, 12, 13, 16 ve 19 Maddelerde öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin lehinedir. Öğretim Hizmetleri ile ilgili 11, 14, 17 ve 18. Maddelerde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-37: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğretmen Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
20	1	106	3,21	1,419	144	1,097	,275
	2	39	2,92	1,285			
21	1	106	4,72	,512	144	10,868	,000*
	2	39	4,05	,223			
22	1	106	4,05	,681	144	,303	,762
	2	39	4,03	,160			
23	1	106	4,62	,609	144	4,603	,000*
	2	39	4,05	,793			
24	1	106	4,58	,497	144	8,728	,000*
	2	39	4,05	,223			
25	1	106	4,89	,318	144	3,471	,001*
	2	39	4,59	,498			

p<.05

Anketin Okul çevre ilişkiler ile ilgili maddelerinden 21, 23, 24 ve 25. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin lehinedir. Okul çevre ilişkiler ile ilgili 20 ve 22. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-38: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğretmen Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
26	1	106	3,30	,864	144	-6,578	,000*
	2	39	3,95	,320			
27	1	106	4,09	1,207	144	-1,513	,133
	2	39	4,36	,811			
28	1	106	3,72	1,119	144	1,269	,207
	2	39	3,46	,942			
29	1	106	4,94	,232	144	2,144	,037*
	2	39	4,79	,409			
30	1	106	3,75	1,453	144	-,950	,344
	2	39	4,00	1,147			
31	1	106	4,44	,705	144	6,348	,000*
	2	39	3,64	,584			
32	1	106	2,59	1,761	144	5,290	,000*
	2	39	1,54	,643			
33	1	106	3,92	1,114	144	1,056	,293
	2	39	3,77	,536			
34	1	106	4,47	1,097	144	6,369	,000*
	2	39	2,95	1,337			

*p<.05

Anketin Meb Mevzuatı Boyutu ile ilgili maddelerinden 26, 29, 31, 32 ve 34. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 26. Maddede öğretmen sayısı 1 olan okullardaki öğretmenler lehine; 29, 31, 32 ve 34. Maddelerde öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin lehinedir. Meb Mevzuatı ile ilgili 27, 28, 30 ve 33. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-39: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğretmen Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
35	1	106	3,12	1,472	144	1,340	,182
	2	39	2,90	,552			
36	1	106	3,62	,867	144	-,561	,576
	2	39	3,69	,569			
37	1	106	4,24	,911	144	-2,414	,017*
	2	39	4,54	,555			
38	1	106	3,95	1,457	144	-,821	,413
	2	39	4,10	,718			
39	1	106	4,42	,599	144	,578	,566
	2	39	4,33	,806			
40	1	106	4,03	,910	144	-4,072	,000*
	2	39	4,54	,555			
41	1	106	3,59	1,201	144	,831	,408
	2	39	3,46	,682			
42	1	106	3,71	,976	144	1,065	,289
	2	39	3,56	,598			
43	1	106	4,42	,534	144	-1,156	,250
	2	39	4,54	,505			
44	1	106	3,36	1,449	144	1,038	,304
	2	39	3,03	1,799			
45	1	106	4,17	1,363	144	3,132	,003*
	2	39	3,31	1,507			
46	1	106	4,36	,795	144	-,999	,321
	2	39	4,49	,644			

*p<.05

Anketin Okul Fiziki Mekân Boyutu ile ilgili maddelerinden 37, 40 ve 45. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 37. ve 40. Maddede öğretmen sayısı 1 olan okullardaki öğretmenler lehine; 45. Maddede öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin lehinedir. Okulun Fiziki Mekân Boyutu ile ilgili 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44 ve 46. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-40: Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Öğretmen Sayısı	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
47	1	106	3,57	1,421	144	-3,169	,002*
	2	39	4,33	1,243			
48	1	106	3,56	1,079	144	-1,438	,153
	2	39	3,85	1,065			
49	1	106	4,07	,929	144	-,468	,641
	2	39	4,15	1,182			
50	1	106	3,19	,896	144	-4,980	,000*
	2	39	4,00	,795			
51	1	106	3,87	,705	144	-3,130	,002*
	2	39	4,18	,451			
52	1	106	4,22	,768	144	-,383	,702
	2	39	4,26	,442			
53	1	106	4,24	,763	144	-,201	,841
	2	39	4,26	,442			
54	1	106	3,87	,718	144	-3,666	,000*
	2	39	4,26	,498			

*p<.05

Anketin Denetim ile ilgili maddelerinden 47, 50, 51 ve 54. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma öğretmen sayısı 1 olan okullardaki öğretmenler lehinedir. Denetim ile ilgili 48, 49, 52 ve 53. Maddelerinde öğretmen sayısı 1 olan okullar ile öğretmen sayısı 2 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

4.2.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler görev süresi değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo-41: Görev Süresi Değişkenine Göre Öğrenci Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Görev Süresi	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
1	1-5 yıl	111	2,31	1,263	144	1,508	,136
	6 yıl ve üzeri	35	2,00	,970			
2	1-5 yıl	111	4,22	,919	144	-,268	,789
	6 yıl ve üzeri	35	4,26	,741			
3	1-5 yıl	111	3,98	1,053	144	-3,509	,001*
	6 yıl ve üzeri	35	4,66	,765			
4	1-5 yıl	111	3,64	1,150	144	1,098	,275
	6 yıl ve üzeri	35	3,46	,741			
5	1-5 yıl	111	3,24	1,478	144	,636	,526
	6 yıl ve üzeri	35	3,11	,867			
6	1-5 yıl	111	3,80	1,334	144	5,004	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	2,71	1,045			
7	1-5 yıl	111	4,60	,622	144	2,266	,029*
	6 yıl ve üzeri	35	4,20	,994			
8	1-5 yıl	111	4,55	1,166	144	1,599	,112
	6 yıl ve üzeri	35	4,20	,994			

*p<.05

Anketin Öğrenci Hizmetleri ile ilgili maddelerinden 3, 6, ve 7.maddelerinde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 3. Maddede görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenlerin lehine; 6 ve 7. Maddelerde görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin lehinedir. Öğrenci Hizmetleri ile ilgili 1, 2, 4, 5 ve 8. maddelerde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler

ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir ($p>.05$).

Tablo-42: Görev Süresi Değişkenine Göre Öğretim Hizmetleri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Görev Süresi	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
9	1-5 yıl	111	4,84	,370	144	-4,614	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	5,00	,000			
10	1-5 yıl	111	2,05	,802	144	,607	,545
	6 yıl ve üzeri	35	1,94	1,056			
11	1-5 yıl	111	2,00	,963	144	3,203	,002*
	6 yıl ve üzeri	35	1,49	,781			
12	1-5 yıl	111	3,13	1,415	144	-3,731	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	4,14	1,375			
13	1-5 yıl	111	3,88	,960	144	-2,135	,037*
	6 yıl ve üzeri	35	4,26	,886			
14	1-5 yıl	111	3,41	,888	144	-4,950	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	4,26	,886			
15	1-5 yıl	111	4,55	1,007	144	3,669	,001*
	6 yıl ve üzeri	35	3,34	1,862			
16	1-5 yıl	111	3,21	,788	144	-3,165	,003*
	6 yıl ve üzeri	35	3,91	1,245			
17	1-5 yıl	111	2,73	,953	144	1,322	,188
	6 yıl ve üzeri	35	2,49	,951			
18	1-5 yıl	111	2,60	,993	144	-,568	,571
	6 yıl ve üzeri	35	2,71	1,045			
19	1-5 yıl	111	3,95	,862	144	-2,845	,005*
	6 yıl ve üzeri	35	4,43	,917			

* $p<.05$

Anketin Öğretim Hizmetleri ile ilgili maddelerinden 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 19. Maddelerinde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır ($p<.05$). Bu farklılaşma 9, 12, 13, 14, 16 ve 19. Maddelerde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenlerin lehine; 11 ve 15. Maddelerde görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin lehinedir. Öğretim Hizmetleri ile ilgili 10, 17 ve 18. Maddelerde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir ($p>.05$).

Tablo-43: Görev Süresi Değişkenine Göre Okul Çevre İlişkileri Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Görev Süresi	N	\bar{X}	SS	sd	T	P
20	1-5 yıl	111	3,22	1,310	144	1,118	,269
	6 yıl ve üzeri	35	2,89	1,586			
21	1-5 yıl	111	4,54	,552	144	-,022	,982
	6 yıl ve üzeri	35	4,54	,505			
22	1-5 yıl	111	4,14	,513	144	3,064	,004*
	6 yıl ve üzeri	35	3,74	,701			
23	1-5 yıl	111	4,44	,759	144	-,907	,367
	6 yıl ve üzeri	35	4,54	,505			
24	1-5 yıl	111	4,41	,493	144	-1,429	,155
	6 yıl ve üzeri	35	4,54	,505			
25	1-5 yıl	111	4,80	,400	144	-,348	,728
	6 yıl ve üzeri	35	4,83	,382			

* $p<.05$

Anketin Okul çevre ilişkiler ile ilgili maddelerinden 22. Maddede görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır ($p<.05$). Bu farklılaşma görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin lehinedir. Okul çevre ilişkiler ile ilgili 20, 21, 23, 24 ve 25. Maddelerinde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir ($p>.05$).

Tablo-44: Görev Süresi Değişkenine Göre Milli Eğitim Mevzuatı Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Görev Süresi	N	\bar{X}	SS	sd	T	P
26	1-5 yıl	111	3,53	,829	144	1,393	,166
	6 yıl ve üzeri	35	3,31	,718			
27	1-5 yıl	111	4,39	,906	144	3,693	,001*
	6 yıl ve üzeri	35	3,46	1,400			
28	1-5 yıl	111	3,75	1,031	144	1,845	,071
	6 yıl ve üzeri	35	3,34	1,162			
29	1-5 yıl	111	4,87	,333	144	-3,985	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	5,00	,000			
30	1-5 yıl	111	3,54	1,426	144	-5,967	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	4,66	,765			
31	1-5 yıl	111	4,19	,757	144	-1,237	,218
	6 yıl ve üzeri	35	4,37	,770			
32	1-5 yıl	111	1,93	1,367	144	-4,980	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	3,51	1,721			
33	1-5 yıl	111	4,05	,872	144	3,337	,002*
	6 yıl ve üzeri	35	3,34	1,162			
34	1-5 yıl	111	4,01	1,455	144	-1,218	,226
	6 yıl ve üzeri	35	4,26	,886			

*p<.05

Anketin Milli Eğitim Mevzuatı ile ilgili maddelerinden 27, 29, 30, 32 ve 33. görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır (p<.05). Bu farklılaşma 29, 30 ve 32. Maddelerde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler lehine; 27 ve 33. Maddelerde görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin lehinedir. Milli Eğitim Mevzuatı ile ilgili 26, 28, 31 ve 34. Maddelerde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir (p>.05).

Tablo-45: Görev Süresi Değişkenine Göre Okul Fiziki Mekân Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Görev Süresi	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
35	1-5 yıl	111	2,93	1,256	144	-2,212	,031*
	6 yıl ve üzeri	35	3,49	1,314			
36	1-5 yıl	111	3,61	,822	144	-,845	,399
	6 yıl ve üzeri	35	3,74	,701			
37	1-5 yıl	111	4,41	,792	144	2,414	,017*
	6 yıl ve üzeri	35	4,03	,923			
38	1-5 yıl	111	3,82	1,415	144	-4,541	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	4,54	,505			
39	1-5 yıl	111	4,25	,667	144	-6,370	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	4,83	,382			
40	1-5 yıl	111	4,20	,840	144	1,017	,311
	6 yıl ve üzeri	35	4,03	,923			
41	1-5 yıl	111	3,53	1,197	144	-,236	,814
	6 yıl ve üzeri	35	3,57	,739			
42	1-5 yıl	111	3,68	,944	144	,649	,517
	6 yıl ve üzeri	35	3,57	,739			
43	1-5 yıl	111	4,47	,519	144	,670	,504
	6 yıl ve üzeri	35	4,40	,553			
44	1-5 yıl	111	3,37	1,662	144	1,899	,061
	6 yıl ve üzeri	35	2,91	1,067			
45	1-5 yıl	111	3,88	1,469	144	-,959	,341
	6 yıl ve üzeri	35	4,14	1,375			
46	1-5 yıl	111	4,59	,653	144	6,246	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	3,77	,731			

*p<.05

Anketin Okul Fiziki Mekân Boyutu ile ilgili maddelerinden 35, 37, 38, 39 ve 46. Maddelerinde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır ($p<.05$). Bu farklılaşma 35, 38 ve 39. Maddede görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler lehine; 37 ve 46. Maddelerde görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin lehinedir. Okul Fiziki Mekân Boyutu ile ilgili 36, 40, 41, 42, 43, 44 ve 45. Maddelerinde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir ($p>.05$).

Tablo-46: Görev Süresi Değişkenine Göre Denetim Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Görev Süresi	N	\bar{X}	SS	Sd	T	P
47	1-5 yıl	111	4,07	1,298	144	4,759	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	2,86	1,375			
48	1-5 yıl	111	3,84	,949	144	3,742	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	3,00	1,213			
49	1-5 yıl	111	4,22	,888	144	2,403	,020*
	6 yıl ve üzeri	35	3,69	1,207			
50	1-5 yıl	111	3,49	,999	144	2,372	,020*
	6 yıl ve üzeri	35	3,14	,648			
51	1-5 yıl	111	3,96	,587	144	,321	,749
	6 yıl ve üzeri	35	3,91	,853			
52	1-5 yıl	111	4,39	,620	144	5,193	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	3,74	,701			
53	1-5 yıl	111	4,41	,609	144	5,411	,000*
	6 yıl ve üzeri	35	3,74	,701			
54	1-5 yıl	111	4,05	,666	144	2,312	,022*
	6 yıl ve üzeri	35	3,74	,701			

* $p<.05$

Anketin Denetim ile ilgili maddelerinden 47, 48, 49, 50, 52, 53 ve 54. Maddelerinde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri

olan öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmıştır ($p<.05$). Bu farklılaşma görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin lehinedir. Denetim ile ilgili 51. Maddede görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzerdir ($p>.05$).

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırma, Birleştirilmiş Sınıflı Okullardaki Öğretmenlerin karşılaştıkları problemlerini ortaya koymak ve araştırmanın bulgularına göre karşılaşılan problemlerin çözümüne katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Malatya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin öğrenci hizmetleri, öğretim hizmetleri, okul-çevre ilişkileri, okulun fiziki mekânının yönetimi, milli eğitim mevzuatı ve eğitim denetimi boyutlarına ilişkin karşılaştıkları problemleri belirlemek amacıyla 54 maddelik bir anket formu kullanılmıştır. Çalışmaya 146 öğretmen katılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri incelendiğinde; %76'sı erkek, %24'ü ise kadındır. Kadın öğretmen oranının bir hayli düşük olduğu sonucu görülmektedir. Aynı şekilde Gelebek (2011)'in yaptığı çalışmaya katılan kadın öğretmenlerin oranı %33, Gözler (2009)'un yaptığı çalışmaya katılan kadın öğretmenlerin oranı %32, Akdoğan'ın (2007) yaptığı çalışmaya katılan kadın öğretmenlerin oranı %10'dur. Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili literatür incelendiğinde genel olarak araştırmaya katılan erkek öğretmenlerin oranının kadın öğretmenlerin oranından fazla olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %76 gibi büyük bir kısmının mesleğinin ilk yıllarında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 6 yıl ve yukarı süre görev yapanların oranı %24 gibi düşük bir oran çıkmıştır. Doğan (2000), "Birleştirilmiş sınıflı okullarda karşılaşılan güçlükler" ile ilgili araştırmasında Sınıf Öğretmenlerinin, birleştirilmiş sınıflarda eğitim-öğretim hakkında bilgi ve tecrübe kazanımının yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmada elde edilen bulgular araştırmamızı desteklemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %84'ü eğitim fakültesi mezunu iken geriye kalan kısmı diğer fakülte mezunlarındandır. Öğretmenlerin hiçbirisi

birleştirilmiş sınıf konusunda hizmet içi eğitim almadığı sonucuna varılmıştır. İlgili araştırmalar incelendiğinde genel olarak öğretmenlerin hizmet içi eğitim almadıkları veya aldıkları eğitimi yetersiz gördükleri bulgularına ulaşabiliriz.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda göç ve diğer nedenlerden dolayı öğrenci sayısı 20 ve altında olan okulların oranı %70,5 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma sırasında öğretmenlerin görüşlerine göre, çevrede bulunan birleştirilmiş sınıflı ilkokulların sayısının yıllar içerisinde azaldığını, kendi okullarının da mevcut nüfus artış oranları ve göçler nedeniyle zaman içerisinde kapanacağını söylemişlerdir. Öğrenci sayısının az olmasından dolayı öğretmen normu düşen okulların %72,6'sında tek öğretmen görev yapmaktadır.

Hizmet içi eğitim değişkenine göre, öğretim şekli değişkenine ve çalıştığınız okulun yeri değişkenleri için gruplar arasında herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır. Çünkü araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı Birleştirilmiş Sınıf konusunda hizmet içi eğitim almadıklarını, çalışmaların yapıldığı okulların tamamının normal eğitim yaptığından ve okulların tamamının köylerde olmasından dolayı bu üç değişken açısından gruplar arasında değerlendirme yapılmaması gerektiğine karar verilmiştir.

5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler Nelerdir?” alt problemine ilişkin öğretmenlerin çalışma sırasında verdiği cevaplara bakıldığında öğrenci hizmetleri boyutunda bulunan maddelere genel olarak “Katılıyorum” düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Bu boyutta öğretmenler kız çocuklarının okula devamı konusunda problemler yaşandığının bunun çözümünün de ailelerin eğitimden geçmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin öğrenci hizmetleri boyutunda, tarım ve hayvancılık işlerinden dolayı okula gelmemeleri maddesine “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Kırsal kesimlerde mevsimsel olarak ortaya çıkan

köy işlerinden dolayı bir devamsızlık problemi yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin öğrencilerin devamsızlık yapmalarının eğitim-öğretime olumsuz etki ettiği görüşüne “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu veriler gösteriyor ki birleştirilmiş sınıflı okullarda tarım ve hayvancılık işlerinden kaynaklanan devamsızlıklar eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkilemektedir. Bu problemin çözümünün velilerle kurulacak olan iyi ve etkili iletişimle olacağını öğretmenlerin verdiği cevaplardan anlaşılabilir. İlgili araştırmalar incelendiğinde Çınar’ın (2004) “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında İlk Okuma Yazma Öğretimi” ne ilişkin araştırmasında, Birleştirilmiş sınıflı köy okullarında öğrencilerin okula düzenli devam etmediği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu sonuç araştırmamızı desteklediği söylenebilir.

Öğretmenlerin öğretim hizmetleri boyutunda bulunan maddelere genel olarak “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda İlköğretim programında belirtilen metot ve teknikler uygulanabilmektedir maddesine “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Birleştirilmiş sınıflı okullarda derslerin daha verimli olması için ders içeriklerinin müstakil sınıflardan bağımsız olması gerekmektedir maddesine de “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Bu iki veriden birleştirilmiş sınıflı ilkokullar için ayrı bir program yapılması ve ders içeriklerinin de ona göre hazırlanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin okul-çevre ilişkileri boyutunda bulunan maddelere genel olarak “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler okullarının merkezden uzak olmasının sorunları çözmede bir engeldir görüşüne “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Okulun problemlerini çözerken bireysel çabalarını kullanma görüşüne “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Öğretmen bireysel çabalarıyla sorunları çözemediği takdirde bağlı oldukları milli eğitim müdürlüklerine haber verdiklerini ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerin Milli Eğitim Mevzuatı boyutunda bulunan maddelere genel olarak “Katılıyorum” düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Milli eğitim mevzuatları konusunda öğretmenlerin, mesleklerinin ilk zamanlarında zorlandıkları görüşüne “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin lisans derslerinin yöneticiliğe katkı sağlamadığı görüşüne “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Çünkü Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programları yönetici yetiştirmek için değil sınıf öğretmeni yetiştirmek amacıyla eğitim vermektedirler. Bu yüzden ki, lisans dersleri öğretmenlerin yöneticiliğine yeterli katkıyı sağlamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenler Hizmet içi eğitim kurslarında idari bilgi alamadıkları görüşüne “Katılıyorum” düzeyinde görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Hizmet içi eğitim kurslarının ders programlarının öğretmenlerin yetiştirilmesi amacıyla yapıldığından, okul idaresine yönelik çalışmalar sınırlı kalmaktadır. Bu da öğretmenlerin görevleri esnasında idari açıdan sorunlarla karşılaşmaları sonucunu doğurabilir.

Öğretmenlerin okulun fiziki mekânının yönetimi boyutunda bulunan maddelere genel olarak “Katılıyorum” düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Okulun kendine ait bütçesinin olmamasının fiziksel problemlerin çözümünde öğretmenlerin zorlandıkları sonucuna varılmıştır. Bu konuda öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Öğretmenler, okullarının en büyük problemlerinin tuvalet ve su olduğu görüşüne “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş belirtmişlerdir. Genellikle kırsalda yer alan bu okulların kanalizasyon sıkıntısı olduğundan ve tuvaletlerin dışarıda olması kışın suların donmasına neden olduğundan bu iki konuda öğretmenler büyük sorunlar yaşamaktadırlar. Okulların genellikle eski olması nedeniyle yalıtım sistemlerinin olmaması kışın eğitim ve öğretimi olumsuz etkilediği görüşüne öğretmenler “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin eğitimin denetimi boyutunda bulunan maddelere genel olarak “Katılıyorum” düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda çalışan öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerini ayrı almaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Çünkü yapı olarak müstakil okullardan farklı yönetilmekte ve

farklı bir eğitim ortamı bulunmaktadır. Bu yüzden denetimler sırasında Birleştirilmiş Sınıflı İlkokulların çalışma koşullarının göz önünde bulundurulması gerektiği görüşüne öğretmenler “Tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler, denetimlerin senenin belli zamanlarında yapılmasının denetimlerin amacına ulaşmamasının nedenlerinden olduğu görüşüne “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” alt probleminin öğrenci hizmetleri boyutuna ilişkin öğretmen görüşlerinin birbirine yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Akdoğan (2007) da yaptığı çalışmada, bu çalışmaya benzer şekilde öğrenci hizmetlerinde öğretmen görüşlerinin farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Yaptığımız çalışmada Öğretim Hizmetleri Boyutu, Milli Eğitim Mevzuatı Boyutu ve Eğitimin Denetimi Boyutu ile ilgili maddelerinin tümünde kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirine benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre Okul Çevre İlişkileri ile ilgili maddelerinden “Okulda oluşan herhangi bir problemi, eğer kendim çözemezsem Milli Eğitim Müdürlüğüne haber veririm.” ve “Müdür yetkili öğretmenler olarak, okul ile aileleri bir araya getirebilmek için iyi bir iletişim kurmamız gerekir.” maddelerinde kadın ve erkek öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer maddelerde ise kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbirine benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Erdem, Kamacı ve Aydemir (2005)’in Denizli’de 62 birleştirilmiş sınıf okutan öğretmenle yaptıkları araştırmada; öğretmenlerin % 93’ ünün birleştirilmiş sınıfta “kısmen” sorun yaşadıklarını ve bu sorunların cinsiyete göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmışlardır.

5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler mezun olunan fakülte değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir? Alt probleminin Öğrenci Hizmetleri Boyutunun “Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını sağlamakta başarılıyım.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda kız çocuklarının devamı konusunda problemler yaşanmaktadır.”, “Öğrencilerin devamsızlık problemlerini çözmek için ailelerle çok iyi bir iletişim kurmamız gerekir.”, “Kız çocuklarının okula gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir.” Maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

Öğretim Hizmetleri Boyutunun “Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır.”, “Meslekteki deneyimsizliğim yöneticilik vazifemi zorlaştırıyor.”, “Yöneticilik görevim olmasa öğretmenlikte daha başarılı olurum.”, “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak hazırlanan günlük planlardaki hedef-davranışlar yeterli düzeyde kazandırılmaktadır.”, “İlköğretim programında belirlenen ilköğretim amaçları birleştirilmiş sınıflı okullarda gerçekleştirilmektedir.”, “İlköğretim programında belirtilen metot ve teknikler birleştirilmiş sınıflarda uygulanabilmektedir.” maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

Okul çevre ilişkisi boyutunun “Merkezden uzakta kalmamız okulun problemlerini çözmekte bir engel oluyor.”, “Diğer öğretmen arkadaşlar okulun problemlerini çözmekte bana yardımcı olurlar.”, “Müdür yetkili öğretmenler olarak, okul ile aileleri bir araya getirebilmek için iyi bir iletişim kurmamız gerekir.” maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

Yerlikaya'nın (2000) yaptığı "Köy ve şehirde çalışan sınıf öğretmenlerinin tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi" adlı çalışmada, kurumun merkezden uzak oluşunun sorunlar yarattığı bulgusuna ulaşmıştır. Bu bulgu araştırmamızın sonuçlarına paralellik göstermektedir.

Milli Eğitim Mevzuatı boyutunun "Lisans eğitimindeki dersler yöneticilik görevime katkı sağlamamaktadır.", "Hizmet içi eğitim kurslarında bizlere idari bilgiler verilmiyor.", "Okullarımızda internet olması resmi yazışmalarımızı kolaylaştırmaktadır.", "Görev yaptığım okulda okul-aile işbirliği yeterli düzeyde gerçekleştirilmektedir.", "Lisans eğitimimde Birleştirilmiş sınıflarla ilgili yeterince uygulama ve gözlem çalışmalarında bulundum.", "Müfettişler müdür yetkili öğretmenlere resmi yazışmalar hakkında ek bilgi verirlerse işlerimiz daha da kolaylaşır." maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

Okul Fiziki Mekân boyutunun "Görev yaptığım birleştirilmiş sınıflı okul donanım (sıra, masa, yazı tahtası v.b) yönünden yeterlidir.", "Okulun fiziksel ihtiyaçlarının karşılamak için kaynak bulmakta zorlanıyorum.", "Okulun kendine ait bütçesinin olmaması fiziksel eksikleri gidermeme engel olmaktadır.", "Okulumda gerçekleşen fiziksel bir problemi çözmeye kendime güvenmekteyim.", "Wc, lavabo ve su problemleri okulun en önemli fiziksel problemidir.", "Okulumuzda derslik sayısı yeterlidir.", "Okulumuzda fiziki yapı eğitim-öğretim açısından yeterlidir.", "Okul binasının onarımında Öğrenci velilerinden yardım isterim.", "Okulun lojmanı genel olarak olumsuz koşullardadır.", "Okulun yalıtım ve ısı gibi problemleri kısın eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir." maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

Eğitimin Denetimi boyutunun "Birleştirilmiş sınıflı okulların göz önünden uzak olması öğretmenlerin performanslarına olumsuz etki etmektedir.", "Birleştirilmiş sınıf uygulamasının zorlukları eğitim denetiminde dikkate

alınmıyor.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarının ayrı yapılması gerekir.”, “Birleştirilmiş Sınıflı Okullara müfettişler daha sık aralıklarla Rehberlik yapmalıdır.” maddelerinde Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığını görülmektedir. Diğer maddeler de Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler öğrenci sayısı değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleminin Öğrenci Hizmetleri Boyutunun “Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını sağlamakta başarılıyım.”, “Öğrencilerin tarım ve hayvancılık işlerinde çalışması devamsızlıklarına neden olmaktadır.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda kız çocuklarının devamı konusunda problemler yaşanmaktadır.”, “Öğrencilerin devam durumlarının düşük olması eğitim-öğretim faaliyetlerinin hedefine ulaşmasını zorlaştırmaktadır.”, “Kız çocuklarının okula gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir.”, “Öğrencilerin devamsızlık problemlerini çözmek için ailelerle çok iyi bir iletişim kurmamız gerekir.” maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığını görülmektedir.

Öğretim Hizmetleri Boyutunun “Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır.”, “Benim için önemli olan öğretimdir, o yüzden yöneticilik ve idari işler beni ilgilendirmiyor.”, “Diğer öğretmenlerin planlama ve Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme gibi çalışmalarına yardımcı olurum.”, “Daha etkili öğretim faaliyetleri için yanımda bulunan öğretmenlerle görüş alışverişinde bulunurum.”, “Çevremdeki civar okullara nazaran okulumda eğitim öğretim faaliyetleri daha başarılı olmaktadır.”, “Yöneticilik görevim olmasa

öğretmenlikte daha başarılı olurum.”, “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak hazırlanan günlük planlardaki hedef-davranışlar yeterli düzeyde kazandırılmaktadır.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda derslerin daha verimli olması için ders içeriklerinin müstakil sınıflardan bağımsız olması gerekmektedir.” maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığını görülmektedir.

Okul çevre ilişkisi boyutunun “Okulun problemlerini çözmede ailelerin desteğini de almaya çalışırım.”, “Okulda oluşan herhangi bir problemleri, eğer kendim çözemezsem Milli Eğitim Müdürlüğüne haber veririm.”, “Okulun problemlerini çözerken yönetici olarak bireysel girişkenliğimi kullanmam gerekir.”, “Müdür yetkili öğretmenler olarak, okul ile aileleri bir araya getirebilmek için iyi bir iletişim kurmamız gerekir.” maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığını görülmektedir.

Milli Eğitim Mevzuatı boyutunun“ Resmi yazışmalar konusunda ilk zamanlarda zorlandım.” , “Okulum ile Milli Eğitim arasındaki yazışmalarda kendimi yeterli görmekteyim.”, “Lisans eğitimimde Birleştirilmiş sınıflarla ilgili yeterince uygulama ve gözlem çalışmalarında bulundum.” maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığını görülmektedir.

Okul Fiziki Mekân boyutunun “Okulun kendine ait bütçesinin olmaması fiziksel eksikleri gidermeme engel olmaktadır.”, “Wc, lavabo ve su problemleri okulun en önemli fiziksel problemidir.”, “Okulumuzda derslik sayısı yeterlidir.”, “Okulun lojmanı genel olarak olumsuz koşullardadır.”, “Okulun yalıtım ve ısı gibi problemleri kısın eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir.” maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin

görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığını görülmektedir.

Eğitimin Denetimi boyutunun “Müfettişlerin tavırları görevimi yapmamda beni strese sokuyor.”, “Teftişlerin senenin sadece belli zamanlarında olması denetimlerin amacına ulaşmamasına neden oluyor.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarının ayrı yapılması gerekir.”, “Birleştirilmiş Sınıflı Okullara müfettişler daha sık aralıklarla Rehberlik yapmalıdır.” maddelerinde öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşıldığını görülmektedir. Diğer maddeler de öğrenci sayısı 1-20 olan okullar ile öğrenci sayısı 21-40 olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler öğretmen sayısı değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleminin Öğrenci Hizmetleri Boyutunun “Öğrenci dosyalarını hazırlamakta zorlanıyorum.”, “Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını sağlamakta başarılıyım.”, “Öğrencilerin tarım ve hayvancılık işlerinde çalışması devamsızlıklarına neden olmaktadır.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda kız çocuklarının devamı konusunda problemler yaşanmaktadır.”, “Öğrencilerin devam durumlarının düşük olması eğitim-öğretim faaliyetlerinin hedefine ulaşmasını zorlaştırmaktadır.”, “Kız çocuklarının okula gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir.”, “Öğrencilerin devamsızlık problemlerini çözmek için ailelerle çok iyi bir iletişim kurmamız gerekir.” maddelerinde öğretmen sayısı bir olan okullar ile öğretmen sayısı iki olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Akdoğan'ın (2007) yaptığı çalışmada öğretmenlerin öğrenci hizmetleri boyutunda görev yaptıkları okulda kendileri dışındaki öğretmen sayısına göre görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Toplam 3 öğretmenin görev yaptığı okullarda sadece bir öğretmenin görev yaptığı okullara göre öğretmenler öğrenci ile ilgili hizmetlerde daha sık sorunla karşılaşmaktadır. Akdoğan'ın (2007) ulaştığı sonuç araştırmamızın bulgularını desteklediği söylenebilir.

Öğretim Hizmetleri Boyutunun “Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır.”, “Benim için önemli olan öğretimdir, o yüzden yöneticilik ve idari işler beni ilgilendirmiyor.”, “Diğer öğretmenlerin planlama ve Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme gibi çalışmalarına yardımcı olurum.”, “Daha etkili öğretim faaliyetleri için yanımda bulunan öğretmenlerle görüş alışverişinde bulunurum.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda derslerin daha verimli olması için ders içeriklerinin müstakil sınıflardan bağımsız olması gerekmektedir.”, “Yöneticilik görevim olmasa öğretmenlikte daha başarılı olurum.”, “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak hazırlanan günlük planlardaki hedef-davranışlar yeterli düzeyde kazandırılmaktadır.” maddelerinde öğretmen sayısı bir olan okullar ile öğretmen sayısı iki olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Okul çevre ilişkisi boyutunun “Okulun problemlerini çözmeye ailelerin desteğini de almaya çalışırım.”, “Okulda oluşan herhangi bir problemleri, eğer kendim çözemezsem Milli Eğitim Müdürlüğüne haber veririm.”, “Okulun problemlerini çözerken yönetici olarak bireysel girişkenliğimi kullanmam gerekir.”, “Müdür yetkili öğretmenler olarak, okul ile aileleri bir araya getirebilmek için iyi bir iletişim kurmamız gerekir.” maddelerinde öğretmen sayısı bir olan okullar ile öğretmen sayısı iki olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Milli Eğitim Mevzuatı boyutunun “Resmi yazışmalar konusunda ilk zamanlarda zorlandım.”, “Okullarımızda internet olması resmi yazışmalarımızı kolaylaştırmaktadır.”, “Birleştirilmiş sınıflı okulların yönetimi konusunda müdür yetkili öğretmenlere yardımcı el kitabı verilebilir.”, “Lisans eğitimimde Birleştirilmiş

sınıflarla ilgili yeterince uygulama ve gözlem çalışmalarında bulundum.”, “Okulum ile Milli Eğitim arasındaki yazışmalarda kendimi yeterli görmekteyim.” maddelerinde öğretmen sayısı bir olan okullar ile öğretmen sayısı iki olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Okul Fiziki Mekân boyutunun “Okulun kendine ait bütçesinin olmaması fiziksel eksikleri gidermeme engel olmaktadır.”, “Okulun yalıtım ve ısı gibi problemleri kışın eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir.”, “Wc, lavabo ve su problemleri okulun en önemli fiziksel problemidir.” maddelerinde öğretmen sayısı bir olan okullar ile öğretmen sayısı iki olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Eğitimin Denetimi boyutunun “Müfettişlerin tavırları görevimi yapmamda beni strese sokuyor.”, “Birleştirilmiş Sınıflı Okullara müfettişler daha sık aralıklarla Rehberlik yapmalıdır.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarının ayrı yapılması gerekir.”, “Teftişlerin senenin sadece belli zamanlarında olması denetimlerin amacına ulaşmamasına neden oluyor.” maddelerinde öğretmen sayısı bir olan okullar ile öğretmen sayısı iki olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirinden anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer maddeler ise öğretmen sayısı bir olan okullar ile öğretmen sayısı iki olan okullardaki öğretmenlerin görüşleri birbirine benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

“Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere göre Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Problemler görev süresi değişkeni açısından anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleminin Öğrenci Hizmetleri Boyutunun, “Öğrencilerin devamsızlık problemlerini çözmek için ailelerle çok iyi bir iletişim kurmamız gerekir.”, “Öğrencilerin devam durumlarının düşük olması eğitim-öğretim faaliyetlerinin hedefine ulaşmasını zorlaştırmaktadır.”, “Kız çocuklarının okula

gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir.” ve “Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını sağlamakta başarılıyım.” Maddelerinde öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretim Hizmetleri Boyutunun “Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır.”, “Meslekteki deneyimsizliğim yöneticilik vazifemi zorlaştırıyor.”, “Diğer öğretmenlerin planlama ve Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme gibi çalışmalarına yardımcı olurum.”, “Birleştirilmiş sınıflı okullarda derslerin daha verimli olması için ders içeriklerinin müstakil sınıflardan bağımsız olması gerekmektedir.”, “Çevremdeki civar okullara nazaran okulumda eğitim öğretim faaliyetleri daha başarılı olmaktadır.”, “Yöneticilik görevim olmasa öğretmenlikte daha başarılı olurum.”, “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak hazırlanan günlük planlardaki hedef-davranışlar yeterli düzeyde kazandırılmaktadır.”, “Daha etkili öğretim faaliyetleri için yanımda bulunan öğretmenlerle görüş alışverişinde bulunurum.” maddelerinde, öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

“Okul çevre ilişkisi boyutunun “Diğer öğretmen arkadaşlar okulun problemlerini çözmemde bana yardımcı olurlar.” maddesinde ve Milli Eğitim Mevzuatı boyutunun “Lisans eğitimindeki dersler yöneticilik görevime katkı sağlamamaktadır.”, “Hizmet içi eğitim kurslarında bizlere idari bilgiler verilmiyor.”, “Okullarımızda internet olması resmi yazışmalarımızı kolaylaştırmaktadır.”, “Görev yaptığım okulda okul-aile işbirliği yeterli düzeyde gerçekleştirilmektedir.”, “Müfettişler müdür yetkili öğretmenlere resmi yazışmalar hakkında ek bilgi verilerse işlerimiz daha da kolaylaşır.”, “Lisans eğitimimde Birleştirilmiş sınıflarla ilgili yeterince uygulama ve gözlem çalışmalarında bulundum.” maddelerinde, öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Okul Fiziki Mekân boyutunun “Görev yaptığım birleştirilmiş sınıflı okul donanım (sıra, masa, yazı tahtası vb.) yönünden yeterlidir.”, “Okulun kendine ait bütçesi olursa kendi ihtiyaçlarını (badana, pencere-cam, lavabo vs)daha kolay

giderir.”, “Okulun temizliği için diğer öğretmenlerin de dikkatli olmasını sağlarım.”, “Okulumda gerçekteşen fiziksel bir problemi çözmede kendime güvenmekteyim.”, “Okulun kendine ait bütçesinin olmaması fiziksel eksikleri gidermeme engel olmaktadır.” Maddelerinde öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Eğitimin Denetimi boyutunun “Müfettişlerin tavırları görevimi yapmamda beni strese sokuyor.”, “Birleştireilmiş Sınıflı Okullara müfettişler daha sık aralıklarla Rehberlik yapmalıdır.”, “Birleştireilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarının ayrı yapılması gerekir.”, “Teftişlerin senenin sadece belli zamanlarında olması denetimlerin amacına ulaşmamasına neden oluyor.” maddelerinde görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşlerinin birbirinden anlamlı şekilde farklılaşmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer maddeler de görev süresi 1-5 yıl olan öğretmenler ile görev süresi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin görüşleri birbirine benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

ALTINCI BÖLÜM

6.1.ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular dikkate alınarak öneriler sıralanmıştır.

1. Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda çalışan öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim kursları düzenlenmeli ve bu kursların içeriklerinin birleştirilmiş sınıflarda çalışan öğretmenlerin idari bilgilerini arttıracak şekilde nitelikli olarak hazırlanmalıdır. Yapılacak olan Hizmet içi eğitim kurslarında birleştirilmiş sınıf konusunda kıdemli öğretmenlerin yeni başlayan öğretmenlere bilgiler vereceği imkân ve ortamların sağlanması gerekmektedir.
2. Birleştirilmiş sınıflı okullarda eğitim ve öğretimin niteliği ve niceliğinin iyileştirilmesi için bakanlık bünyesinde öğretmenler ve maarif müfettişlerinin katılımıyla kapsamlı çözüm önerileri hazırlanmalıdır.
3. Birleştirilmiş sınıflı okullarda çalışan öğretmenlere yönelik hazırlanacak olan, yöneticilik ve eğitim konularını içeren el kitabı niteliğinde her zaman başvurabileceği bir kaynak kitap verilmelidir.
4. Birleştirilmiş sınıflı okulları denetleyen maarif müfettişlerin, bu okulların çalışma koşullarını ve öğretmenlerin durumunu göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.
5. Üniversitelerin Sınıf Öğretmenliği lisans programlarında Birleştirilmiş Sınıflı İlkokullara yönelik daha detaylı bilgiler verilmelidir. Özellikle mevzuat ve okul yönetimi konusunda detaylı bilgiler verilmelidir. Ayrıca sınıf öğretmeni adaylarının köy okullarında yapacakları stajların kalite ve süresi arttırılmalıdır.
6. Maarif Müfettişlerinin genellikle dönem başı ve sonunda yaptıkları rehberlik ve denetim çalışmalarının daha sık aralıklarla yapılması gerekmektedir.

7. Birleştirilmiş sınıflı okullarda Ortaöğretim kurumlarında olduğu gibi bir bütçeye ihtiyacı vardır.
8. Velilerle etkili bir iletişim kurularak çocukların okula devam etmeleri konusunda girişimler başlatılmalıdır. Özellikle Mayıs ayı sonları, Haziran ayı ve dönem başlarındaki devamsızlıkların önüne geçilmelidir.
9. Birleştirilmiş sınıflı okullara yönelik bir öğretim programı hazırlanmalıdır. Müstakil okullar için hazırlanan program çerçevesinde, birleştirilmiş sınıflı okullarda eğitim-öğretim yapılmasının önüne geçilmelidir.
10. Birleştirilmiş sınıflı okullarda çalışan öğretmenler derslerde imkânları çerçevesinde farklı yöntem ve teknikler kullanarak dersin niteliğini arttırmalıdır.
11. Birleştirilmiş sınıflı okulların il ve ilçe merkezlerinden uzak olmasından problemlerin çözümünde zorluk yaşadıklarından özellikle resmi evrakların karşılıklı iletimi konusunda elektronik ortamda iletişimin artırılması gerekmektedir. Bu yüzden okulların teknolojik alt yapısının geliştirilmesi gereklidir.
12. Birleştirilmiş sınıflı okullara fiziki problemlerinin çözümünde öncelik vermelidir.
13. Maarif müfettişleri denetimleri sırasında göreve yeni başlayan öğretmenlerin deneyimsizliklerini göz önünde bulundurarak daha olumlu ve kolaylaştırıcı bir tutumla öğretmenlere yaklaşımları gerekmektedir.
14. Kız çocuklarının okullaşması ve devamsızlık problemleri konusunda mücadele veren öğretmenlerin teşvik edilmesi ve aileler kızların okullaşması konusunda eğitim almaları gereklidir. Yerel yöneticilerin, velilerin bu konuda öğretmenlere gerekli desteği vermeleri gereklidir.

15. Deneyimli öğretmenlerin birleştirilmiş sınıflı okullarda görevlendirilmesi için gerekli olan düzenlemeler yapılmalı. Ayrıca deneyimli öğretmenlerin bu tür okullarda çalışmasını teşvik etmek için ek ücret verilmeli.

6.2. Araştırmacılara Öneriler

Birleştirilmiş sınıflı okullar konusu üzerine çalışma yapacak araştırmacıların şunlara dikkat etmesi gerekmektedir;

1. Birleştirilmiş sınıflı okullar, Milli Eğitim Mevzuatı problemleri, fiziksel mekân problemleri, öğrenci hizmetleri problemleri, öğretim hizmetleri problemleri, okul-çevre ilişkileri problemleri ve denetim problemleri gibi birçok problemi içermektedir. Bundan dolayı çalışma yapacak araştırmacıların bu problemlerden birkaçını seçip detaylı çalışma yapması gerekir.

2. Birleştirilmiş sınıflı okullarda öğretim yapan okullarda öğretim ile ilgili problemleri inceleyen araştırmacıların çalışmalarını sadece şu an mevcut bulunan birleştirilmiş sınıflı okullarda çalışan öğretmenlerle sınırlı tutmamaları gerekir. Bu tür okullarda daha önce çalışmış öğretmenlerinde görüşlerini alarak çalışma yapmaları daha sağlıklı sonuçlar elde edilmesi için gereklidir.

3. Birleştirilmiş Sınıflı İlkokulların denetim ve idari durumu açısından gerekli bilgilerin daha net ve objektif bir biçimde elde edilmesi için, araştırma yapacakların çalışma sırasında maarif müfettişlerinin de görüşlerine başvurulması gerekir.

4. Birleştirilmiş sınıflarda eğitimi incelemeye yönelik daha kapsamlı ve detaylı araştırmalar yapılmalıdır.

5. Birleştirilmiş Sınıflı İlkokullar hakkında araştırma yapacaklar, çalışmaya başlamadan önce konu hakkında çalışmış kişilerin bilgi ve tecrübelerine başvurmaları gerekir. Ayrıca, çalışmaya başlamadan önce birleştirilmiş sınıflı okullarda çalışmış öğretmenlerle görüşmeleri gerekir.

KAYNAKÇA

ABAY, S., 2007, “Birleştirilmiş Sınıflarda Sosyal Bilgiler Öğretmedeki Sorunlar” Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, 19 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

ADA, S. ve ÜNAL, S., 2004, “*Öğretmenlik Mesleğine Giriş*” (3.Baskı) Marmara Üniversitesi Yayın No: 646 Teknik Eğitim Fakültesi Yayın No:13, İstanbul

AKBAŞLI, S. ve PİLTEN, Ö.,1999, *İlköğretim Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. Mikro Yay.Konya, No:9

AKDOĞAN, M., 2007, “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında Görev Yapan Müdür Yetkili Öğretmenlerin Yönetim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar” Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

AKSOY, N., 2008, Birleştirilmiş Sınıflarda Eğitim-Öğretim: Genç ve Deneyimsiz Öğretmenlerin Görüşlerine Dayalı Bir Araştırma. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*. Cilt 6, Sayı 21, 2008.

AKSOY, N., 2008, Multigrade Schooling in Turkey: An Overview International Journal of Educational Development. 28 (2008) 218-228.

ALTUNKAYA, N.,2003, *Anayasa Hukuku Açısından Türkiye’de Eğitim Öğretim Hakkı*.Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

ARSLAN, H.,2008, *Okul İşletmesinin Yönetimi*. 325-350 Ankara: Anı Yayıncılık

AYDIN, A.,1998, *Sınıf Yönetimi*, Ankara: Anı Yayıncılık

AYDOĞAN, M., 2000, *Köy Enstitüleri İle İlgili Yasalar*: Cilt:I Ankara: Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Yayınları.

AYDOĞAN, M.,2007, *Tonguç’a Mektuplarla Köy Enstitüsü Yılları*. Ankara: Köy Enstitüsü ve Çağdaş Eğitim Vakfı Yayınları.

BAŞARAN, İ, E., 1998, *Eğitime Giriş*(Dördüncü Basım). Ankara:Bilim Kitap Kırtasiye, Umut Yayım Dağıtım.

BAYAR, S.A., 2009, Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Anabilim Dalı 4. Sınıf Öğrencilerinin Birleştirilmiş Sınıflar Hakkındaki Görüşleri: Gazi Üniversitesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BİLİR, A., 2008, “Birleştirilmiş Sınıflı Köy İlköğretim Okullarında Öğretmen ve Öğretim Gerçeği” *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, cilt: 41, sayı: 2, 1-22s.

BİNBAŞIOĞLU, C., 1999, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*(Yenilenmiş Üçüncü Basım).Ankara: Anı Yayıncılık.

BİNGÖL, H. N., 2002, “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında Müdür Yetkili Öğretmenlerin Karşılaştıkları Yönetim Sorunları Çorum İli Sungurlu İlçesi Örneği”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

BUĞDAY, M., 2003, Birleştirilmiş Sınıflarda Sosyal Bilgiler Öğretiminin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

BURSALIOĞLU, Z., 1991, *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*(9.Baskı), Pegem Yayınları, Ankara

COHEN, D., 1989, First Stirrings of a New Trend: Multigrade Classrooms Gain Favor. *Education Week*, 9(14), 1, 13-15.

ÇAĞLAYAN, A.,2012, “Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Tükenmişlik Düzeyleri” Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

ÇINAR, İ., 2004, “ Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında İlk Okuma Yazma Öğretimine İlişkin Bir Araştırma”, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:7

DAL, A., 2004, Birleştirilmiş Sınıflı Köy İlköğretim Okullarında Görevli Müdür Yetkili Öğretmenlerin Stres Kaynakları. Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

DİRİCAN, M.R., 1996, “*Köy Enstitüleri Kanalıyla Toplum Kalkınması ve Köyde Sağlık*” *Köy Enstitüleri: Amaçlar, İlkeler, Uygulamalar* Ankara: Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Yayınları.

DOĞAN, A.R., 1995, “Birleştirilmiş Sınıflı İlkokullarda Karşılaşılan Güçlükler”, Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlköğretim Sorunları. Sempozyumunda sunuldu, Bolu

DOĞAN, A. R.,2000, *Birleştirilmiş Sınıflarda Eğitim Öğretim*, Trabzon, Selim Ofset

- DPT.,2001, Beş Yıllık Kalkınma Planı, Devlet Planlama Teşkilatı Yayınları Ankara
- ERDEM, A.R.,2004, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim.* (İkinci Basım) Ankara Anı Yayıncılık
- ERDEM, A.R.,2011, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim.* (6. Baskı) Ankara Anı Yayıncılık
- ERDEM, A. R., KAMACI, S. ve AYDEMİR, T., 2005, Birleştirilmiş Sınıfları Okutan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar (Denizli Örneği).*Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 1 (1-2): 3-13.
- FİDAN, N., 1987, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları No:100.
- FİDAN, N., BAYKUL, Y. 1997, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim Öğretmen Kılavuzu.* Ankara: Ajans-Türk Matbaacılık Sanayi A.Ş.
- GELEBEK, M.S., “Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Yapılandırmacılık Temelli Yeni İlköğretim Programının Birleştirilmiş Sınıflarda Uygulanmasına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi(Kilis İli Örneği)”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- GEMS., 2003, Girls’ Education Monitoring System. The Effects of Active Learning Programs in Multigrade Schools on Girls’ Persistence in and Completion of Primary School in Developing Countries. Philippines. Juarez and Associates, Inc. (<http://www.educategirls.com>)
- GIBSON, I.W. 1994, “Preparing Teachers for Rural Education Settings in Australia: Issues of policy, Pratica and Quality”. *The Annual Meeting of the American Educational Research Association.* New Orleans, LA. 4-8April, 8-15.
- GÖZLER, A., 2009, “Birleştirilmiş Sınıflı Okulların Yönetim Problemleri ve Çözüm Önerileri” “Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmış Doktora Tezi, Elazığ.
- GÜRSOY, C., 1979, “Eğitim Yöneticiliğinin Türk Milli Eğitimi İçindeki Konumu”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- HARGREAVES, E., Montero, C., Chau, N., Sibli M. Ve Thanh, T., 2001, Multigrade teaching in Peru, Sri Lanka and Vietnam: an overview. *International Journal of Educational Development* 21, 499-520.
- KHAN, J. W. And KHAN, S.A.,2007, School Improvement in a Multigrade Situation And Action Research carried out in Chitral-Pakistan.

KARAGÖZ, S., 1966, İlkokul Program Taslağı Işığında Köy İlkokullarında Eğitim Öğretim. Ankara: MEB.Öğretmeni İşbaşında Yetiştirme Bürosu Yayınları Seri: B, Sayı: 28.

KARAGÖZ, S.,2005, Kayseri- Zincidere Köy Muallim Mektebi (1926-1932)' nin Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Tarihi İçindeki Yeri. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

KARASAR, N., Ve PLATTEUA, C., 1998, Birleştirilmiş Sınıf Uygulamaları. Eğitimde Yansımalar: Cumhuriyetin 75. Yılında İlköğretim I.Ulusal Sempozyumu.Ankara, 27–28 Kasım 1998. Tekışık Yayıncılık.

KAVAK, Y.,1997, *Dünyada ve Türkiye'de İlköğretim*. Ankara: Pegem Yayıncılık

KAVAK, Y.,2007, “Dünya’da İlköğretimin Genel Görünüşü”, Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Sistemi, Ankara:Türk Eğitim Derneği.

KAYA, Y.K., 1993, *Eğitim Yönetimi Kuram ve Türkiye’deki Uygulama* (5.Baskı) Set Ofset Matbaacılık Ltd. Şti. Ankara

KAYA, K. ve TAŞDEMİRCİ, E., 2005, “ Birleştirilmiş Sınıflar ile Bağımsız Sınıflarda İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların Karşılaştırmalı İncelenmesi” *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* Sayı: 19 Yıl: 2005/2 1-26 s.

KAYIKÇI, K.2008, *Personel Hizmetlerinin Yönetimi*. 189-240 Ankara: Anı Yay.

KAYKANACI, M., 1993, “Birleştirilmiş Sınıf Köy Okullarında Görevli Müdür Yetkili Öğretmenlerin Yönetimle İlgili Sorunları (Kastamonu Örneği)”,Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

KÖKLÜ, M., 2000, *Birleştirilmiş Sınıf Yönetimi ve Öğretim*. Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul. No: 1013, Temmuz

KÖKSAL, K., 2005, Türkiye’nin Gerçeği Birleştirilmiş Sınıflı Okullar. TSA/Yıl:9 S:3sayfa:177

KÖKSAL, K.,2009, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. Ankara:Pegem A Yayıncılık.

KUZEY, M., 2002 “Sınıf Öğretmenlerinin Bazı Sorunları ve Çözüm Önerileri”,Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum

LITTLE, W.A., 2001, Multigrade Teaching: towards an international research and policy agenda. *International Journal of Educational Development*21, 481-497.

LITTLE, W. A., 2003, Training Needs of Teachers in Mixed yearclasses in inner London.(www3.ellinogermaniki.gr/ep/muse/data/images/England.)

LITTLE, W.A., 2004, Learning and Teaching Multigrade Settings. Paper Prepared for UNESCO 2005 EFA Monitoring Report.

MALATYA İL MEM.,2014, Stratejik Plan Durum Analiz Raporu 2015-2019

MASON, D.W. ve DOEPNER, A. R.W.,1998, "Principals' Views of Combination Classes". *The Journal of Educational Research*.January-February, Volume: 91/ 3, ss. 160-172.

MEB., 1952, *Köy Okullarında Birleştirilmiş Sınıflar İçin Program Taslağı*.Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

MEB., 1968, *İlkokul Programı*. MEB Yayınları, İstanbul.

MEB., 1973, 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

MEB., 1991, İlköğretim Genel Müdürlüğü, 1521 Sayılı Yönergesi

MEB., 1995, *İlköğretim Genel Müdürlüğü İlkokul Programı*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara

MEB, Komisyon., 2000, *İlköğretim Birleştirilmiş Sınıflar Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Kılavuz Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

MEB., 2004a, *İlköğretim Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

MEB., 2004b, *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

MEB., 2004c, *İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

MEB., 2005a, *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretmen Kılavuzu Kitabı*. İstanbul. Devlet Kitapları Müdürlüğü.

MEB., 2005b, *İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuzu Kitabı*. İstanbul: Devlet Kitapları Müdürlüğü

MEB., 2005c, Milli Eğitim İstatistikleri (2004-2005). Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

MEB., 2005d, *İlköğretim 1-5.Sınıf Programları Tanıtım Kitapçığı*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

MEB., 2006a, *Yeni İlköğretim Programları*, Ankara: MEB. Yayınları.

MEB., 2006b, İlköğretim Kurumlar Yönetmeliği

MEB., 2008, Eğitim Kurumları Yöneticiliği Yönetmeliği

MEB, 2010, Mili Eğitim Bakanlığı İstatistikleri, MEB bilgi edinme sisteminden 556214 numaralı başvuruya verilen yanıt. www.meb.gov.tr

MIHÇI, C. ve TEKIŞIK, H.H., 1966, *Birleştirilmiş Sınıflı Köy Okullarında Öğretim*. (Geliştirilmiş Üçüncü Basım) Ankara: Rehber Yayınları PK:429.

MILLER, B., 1989, *The Multigrade Classroom: A Resource Handbook for Small, Rural Schools*. Portland, OR: Northwest Regional Educational Laboratory. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 320 719).

MILLER, B., 1991, *Teaching and Learning in the Multigrade Classroom: Student Performance and Instructional Routines*. (ERIC Document Reproduction Service No. ED &178).

MUSE, I., SMITH., R. ve BARKER, B., 1987, *The One – Teacher School in the 1980s*. Las Cruces, NM: ERIC Clearing house on Rural Education and Small Schools. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 287 646)

ÖKTEM, R., 2007, Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında Müdür Yetkili Öğretmenlik Uygulamasında Yaşanan Sorunların Değerlendirilmesi. (Ankara İli Kalecik İlçesi Örneği). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Tezsiz Yüksek Lisans Projesi.

OĞUZKAN, F., 1987, *Eğitim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yay.

ÖZBEN, K., 1997, *Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasında Karşılaşılan Sorunlar*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi.

ÖZTÜRK, H. İ., 2005, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. İstanbul: Lisans Yayıncılık.

ÖZTÜRK, N., 2007, Cumhuriyetin Başlangıcından Günümüze Birleştirilmiş Sınıflar Uygulaması, *Dokuz Eylül Üniv. Buca Eğt. Fak. Dergisi*. 22:28-35

ÖZTÜRK, T., 1980, "İlkokul Programının Birleştirilmiş Sınıflarda Uygulanmasında Ortaya Çıkan Sorunlar", Yayınlanmamış Tez, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.,

PALAVAN, Ö., 2007, "İlköğretim Birinci Kademedeki Birleştirilmiş Sınıflardaki 4. Sınıf Öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler Dersinin Kazanımlarına Erişim Düzeyleri", 19

Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun.

PAASIMAKI, J.,2003, Rural School in Finland.The path way to high quality multigrade teaching. Tsolakidis, C., Sotiriou, S., Orfanakis. M. (Eds), Epinoia S.A., Athens, Greece, 67-73.

REDINIOTIS, G., 2003,Multigrade Schools Problems and Practices. The path way to high quality multigrade teaching. Tsolakidis.C.,Sotiriou. S.,Orfanakis. M. (Eds), Epinoia S.A.,Athens, Greece, 57-66.

RESMÎ GAZETE, 2012,İlköğretim ve Eğitim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Sayı:28261 Tarih:11Nisan 2012

RULE, J., 1983, Effects of Multigrade Grouping on Elementary Student Achievement in Reading and Mathematics. Dissertation Abstracts International ,44(3), 662.(University Micro films No.ADG83-15672).

SEFER, S., 1986, “Ankara Merkez İlkokulları Müdürlerinin Hizmet İçi Eğitimleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

SEZER, R., 2010, “Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin mesleki ihtiyaçları analizi” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur

SINMAZ, A., 2009, “Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Programının Uygulamasına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Düzce İli Örneği).” Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

ŞAHİN, Ç.,2007, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

TAŞDEMİR, M., 2000, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. Ankara: Ocak Yayınları. T.C.Kültür Bakanlığı (1938) Köy Mektepleri Müfredat Programı.İstanbul: Devlet Basımevi.

TAYMAZ, H.,2003, *Toplumsal, Kuramsal ve Teknik Yönleriyle Okul Yöneticiliği* Ankara: Pegem Yayınları

TEKİŞİK, H. H., 1989, *Birleştirilmiş Sınıflı Köy Okullarında Öğretim*.(Geliştirilmiş Üçüncü Basım) Ankara: Rehber Yayınevi.

TONGUÇ, İ.H., 1947, *Eğitim Yoluyla Canlandırılacak Köy*. İstanbul: (İkinci basılış) Remzi Kitapevi.

TSOLAKIDIS, C., 2003, Presentation of the aims of the Workshop. The path way to high quality multigrade teaching. Tsolakidis.C.,Sotiriou. S.,Orfanakis. M.(Eds), Epinoia S.A.,Athens,Greece, 13-16.

UYAR, B., 2000, *Tonguç'un Eğitimcileri*. Ankara: Aktaş Matbaası.

ÜNAL, A. 2008,*Eğitim Programlarının Yönetimi*. 275-324 Ankara :Anı Yayıncılık.

VARIŞ, F.R., 1988, *Eğitim Programı Geliştirme Teori ve Teknikler*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara

VEENMAN, S., 1995, Cognitive and Noncognitive Effects of multigrade and multi-age Classes :A Best Evidence Synthesis. *Reviewof Educational Reserch*, 65(4),319-381.

YERLİKAYA, A., 2000, “Köy ve Şehirlerde Çalışan Sınıf Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum

www.ttkb.meb.gov.tr.,sayfaya erişim tarihi: 07.06.2014

EK-1**Kıymetli Meslektaşlarım**

Hazırlanmış olan bu anket birleştirilmiş sınıflı okullardaki yönetsel problemlerin durumunu belirlemek ve bu konuda sizlerin belirtmiş olduğu fikirlere paralel olarak çözüm önerileri getirmektir. Vereceğiniz samimi cevaplar birleştirilmiş sınıflı okulların gereksinimlerinin karşılanmasında önemli bir katkı sağlayacaktır. Görüş ve önerilerinizi veysel092@gmail.com adresine gönderebilirsiniz. Çalışmalarınızda ve meslek hayatınızda başarılar dilerim.

Veysel GÖÇER
Sınıf Öğretmeni

1. Cinsiyetiniz? ()Kadın ()Erkek
2. Mezun olduğunuz fakülte ()Eğitim Fakültesi ()Fen Edebiyat ()Diğer(.....)
3. Çalıştığınız okulun yeri ()Köy ()İlçe ()İl
4. Okulunuzdaki öğrenci sayısı () 1-20 () 21-40 () 41-60 () 61-80 () 80 ve yukarısı
5. Okulda bulunan toplam öğretmen sayısı (Siz dahil) ()1 ()2 ()3
6. Kaç yıldır birleştirilmiş sınıflarda görev yapmaktasınız? ()1-5 yıl ()6 yıl ve yukarısı
7. Okulunuzun öğretim şekli ()Normal ()İkili
8. Birleştirilmiş Sınıfların öğretimi ve Okulun Yönetimi konusunda Hizmet içi eğitim aldınız mı? () Evet () Hayır

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
Öğrenci Hizmetleri Boyutu					
1. Öğrenci dosyalarını hazırlamakta zorlanıyorum.					
2. Öğrencileri kayıt yaparken, kayıt silerken, nakil işlemleri gibi işler yaparken zorlanmıyorum.					
3. Öğrencilerin sene boyunca öğretim hizmetlerine katılmalarını					

sağlamakta başarılıyım.					
4. Öğrencilerin tarım ve hayvancılık işlerinde çalışması devamsızlıklarına neden olmaktadır.					
5. Birleştirilmiş sınıflı okullarda kız çocuklarının devamı konusunda problemler yaşanmaktadır.					
6. Öğrencilerin devam durumlarının düşük olması eğitim-öğretim faaliyetlerinin hedefine ulaşmasını zorlaştırmaktadır.					
7. Kız çocuklarının okula gitmesi için ailelerin eğitimden geçmesi gerekmektedir.					
8. Öğrencilerin devamsızlık problemlerini çözmek için ailelerle çok iyi bir iletişim kurmamız gerekir.					
Öğretim Hizmetleri Boyutu					
9. Üniversitelerde lisans derslerinde okul yönetimiyle ilgili dersler yer almalıdır.					
10. Benim için önemli olan öğretimdir, o yüzden yöneticilik ve idari işler beni ilgilendirmiyor.					
11. Meslekteki deneyimsizliğim yöneticilik vazifemi zorlaştırıyor.					
12. Diğer öğretmenlerin planlama ve Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme gibi çalışmalarına yardımcı olurum.					
13. Daha etkili öğretim faaliyetleri için yanımda bulunan öğretmenlerle görüş alışverişinde bulunurum.					
14. Çevremdeki civar okullara nazaran okulumda eğitim öğretim faaliyetleri daha başarılı olmaktadır.					
15. Yöneticilik görevim olmasa öğretmenlikte daha başarılı olurum.					
16. Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak hazırlanan günlük planlardaki hedef-davranışlar yeterli düzeyde kazandırılmaktadır.					
17. (İlköğretim programında belirlenen ilköğretim amaçları birleştirilmiş sınıflı okullarda gerçekleştirilmektedir.					
18. (İlköğretim programında belirtilen metot ve teknikler birleştirilmiş sınıflarda uygulanabilmektedir.					
19. Birleştirilmiş sınıflı okullarda derslerin daha verimli olması için ders içeriklerinin müstakil sınıflardan bağımsız olması gerekmektedir.					
Okul-Çevre İlişkileri Boyutu					
20. Merkezden uzakta kalmamız okulun problemlerini çözmemde bir engel oluyor.					
21. Okulun problemlerini çözmeye ailelerin desteğini de almaya çalışırım.					
22. Diğer öğretmen arkadaşlar okulun problemlerini çözmemde bana yardımcı olurlar.					
23. Okulda oluşan herhangi bir problemleri, eğer kendim çözemezsem Milli Eğitim Müdürlüğüne haber veririm.					
24. Okulun problemlerini çözerken yönetici olarak bireysel girişkenliğimi kullanmam gerekir.					
25. Müdür yetkili öğretmenler olarak, okul ile aileleri bir araya getirebilmek için iyi bir iletişim kurmamız gerekir.					
Milli Eğitim Mevzuatı Boyutu					
26. Resmi yazışmalar konusunda ilk zamanlarda zorlandım.					
27. Lisans eğitimindeki dersler yöneticilik görevime katkı sağlamamaktadır.					
28. Hizmet içi eğitim kurslarında bizlere idari bilgiler verilmiyor.					
29. Okullarımızda internet olması resmi yazışmalarımızı kolaylaştırmaktadır.					
30. Görev yaptığım okulda okul-aile işbirliği yeterli düzeyde gerçekleştirilmektedir.					
31. Okulum ile Milli Eğitim arasındaki yazışmalarda kendimi yeterli					

görmekteyim.					
32. Lisans eğitimimde Birleştirilmiş sınıflarla ilgili yeterince uygulama ve gözlem çalışmalarında bulundum.					
33. Müfettişler mudur yetkili öğretmenlere resmi yazışmalar hakkında ek bilgi verirlerse işlerimiz daha da kolaylaşır.					
34. Birleştirilmiş sınıflı okulların yönetimi konusunda mudur yetkili öğretmenlere yardımcı el kitabı verilebilir.					
Okulun Fiziki Mekanının Yönetimi Boyutu					
35. Görev yaptığım birleştirilmiş sınıflı okul donanım (sıra, masa, yazı tahtası v.b) yönünden yeterlidir.					
36. Okulun fiziksel ihtiyaçlarının karşılamak için kaynak bulmakta zorlanıyorum.					
37. Okulun kendine ait bütçesinin olmaması fiziksel eksikleri gidermeme engel olmaktadır.					
38. Okulun temizliği için diğer öğretmenlerin de dikkatli olmasını sağlıyorum.					
39. Okulumda gerçekleşen fiziksel bir problemi çözüme kendime güvenmekteyim.					
40. Wc, lavabo ve su problemleri okulun en önemli fiziksel problemidir.					
41. Okulumuzda derslik sayısı yeterlidir.					
42. Okulumuzda fiziki yapı eğitim-öğretim açısından yeterlidir.					
43. Okul binasının onarımında Öğrenci velilerinden yardım isterim.					
44. Okulun lojmanı genel olarak olumsuz koşullardadır.					
45. Okulun yalıtım ve ısı gibi problemleri kısın eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir.					
46. Okulun kendine ait bütçesi olursa kendi ihtiyaçlarını (badana, pencere-cam, lavabo vs)daha kolay giderir.					
Eğitim Denetimi Boyutu					
47. Müfettişlerin tavırları görevimi yapmamda beni strese sokuyor.					
48. Birleştirilmiş sınıflı okulların göz önünden uzak olması öğretmenlerin performanslarına olumsuz etki etmektedir.					
49. Birleştirilmiş sınıf uygulamasının zorlukları eğitim denetiminde dikkate alınmıyor.					
50. Teftişlerin senenin sadece belli zamanlarında olması denetimlerin amacına ulaşmamasına neden oluyor.					
51. Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarının ayrı yapılması gerekir.					
52. Müfettişler denetim yaparken Birleştirilmiş Sınıflı okulların çalışma koşullarına göre daha esnek davranmalıdır.					
53. Müfettişler denetimlerini yaparken müdür yetkili öğretmenlere idari görevler hakkında da ek bilgi vermelidir.					
54. Birleştirilmiş Sınıflı Okullara müfettişler daha sık aralıklarla Rehberlik yapmalıdır.					

55. Okul Yönetiminde en çok zorlandığınız başlıkları, zorluk sırasına göre 1-7 e kadar numaralandırınız.

- () Öğrenci işlerinin kaydında
 () Personel işlerinde
 () Okulun denetiminde
 () Öğretim hizmetlerinin gerçekleşmesinde
 () Okul çevre ilişkilerinde
 () Milli eğitim mevzuatında
 () Fiziki mekanın ayarlanmasında

EK-2

**2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDA MALATYAILİNDE
BULUNAN BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLI İLKOKULLAR LİSTESİ**

SIRA NO	İL	İLÇE	OKUL ADI	Öğretmen Sayısı
1	MALATYA	DOĞANYOL	KONURTAY İLKOKULU	1
2	MALATYA	DOĞANYOL	DAMLI İLKOKULU	1
3	MALATYA	DOĞANYOL	GEVHERUŞAĞI İLKOKULU	1
4	MALATYA	DOĞANYOL	GÜMÜŞSU İLKOKULU	1
5	MALATYA	KALE	UZUN HÜSEYİN İLKOKULU	1
6	MALATYA	KALE	SARI OT İLKOKULU	1
7	MALATYA	KALE	KARAAĞAÇ İLKOKULU	1
8	MALATYA	KALE	AKUŞAĞI İLKOKULU	1
9	MALATYA	KULUNCAK	AŞAĞI SULTANLI İLKOKULU	1
10	MALATYA	KULUNCAK	KIZILMAĞARA HACI HASANLAR İLKOKULU	1
11	MALATYA	KULUNCAK	YUKARI SULTANLI İLKOKULU	1
12	MALATYA	KULUNCAK	SOFULAR BOYALI İLKOKULU	1
13	MALATYA	KULUNCAK	AŞAĞI SELİMLİ İLKOKULU	1
14	MALATYA	KULUNCAK	KAYNARCA ZAFER İLKOKULU	1
15	MALATYA	YAZIHAN	SİNAN İLKOKULU	1
16	MALATYA	YAZIHAN	MISIRDERE TOMOLAR İLKOKULU	1
17	MALATYA	YAZIHAN	GÖVÜK İLKOKULU	1
18	MALATYA	YAZIHAN	ERECEK DERE EVLERİ İLKOKULU	1
19	MALATYA	YAZIHAN	BEREKETLİ İLKOKULU	1
20	MALATYA	YAZIHAN	BÖĞÜRTLEN İLKOKULU	1
21	MALATYA	YAZIHAN	AMBARCIK ŞEVKİ ÇİFTLİĞİ İLKOKULU	1
22	MALATYA	YAZIHAN	BAHÇELİEVLER DURLUPINAR İLKOKULU	1
23	MALATYA	YAZIHAN	AKYAZI SARSAP İLKOKULU	1
24	MALATYA	AKÇADAĞ	MUHACİROBASI İLKOKULU	1
25	MALATYA	AKÇADAĞ	AKSARAY İLKOKULU	1

26	MALATYA	AKÇADAĞ	AYDINLAR İLKOKULU	1
27	MALATYA	AKÇADAĞ	BÖLÜKLÜ İLKOKULU	1
28	MALATYA	AKÇADAĞ	BÜYÜKKÖY İLKOKULU	1
29	MALATYA	AKÇADAĞ	ÇATALBAHÇE İLKOKULU	1
30	MALATYA	AKÇADAĞ	DERİNBOĞAZ İLKOKULU	1
31	MALATYA	AKÇADAĞ	GÜZYURDU İLKOKULU	1
32	MALATYA	AKÇADAĞ	İKİNCİLER HACİBEHZAT İLKOKULU	1
33	MALATYA	AKÇADAĞ	KARAPINAR İLKOKULU	1
34	MALATYA	AKÇADAĞ	KIRIKHAN İLKOKULU	1
35	MALATYA	AKÇADAĞ	KOL ZİYARET İLKOKULU	1
36	MALATYA	AKÇADAĞ	KOL UZUN KASIM İLKOKULU	1
37	MALATYA	AKÇADAĞ	KÜÇÜK KÜRNE İLKOKULU	1
38	MALATYA	AKÇADAĞ	S.YUNUS EMRE İLKOKULU	1
39	MALATYA	AKÇADAĞ	TAŞEVLER İLKOKULU	1
40	MALATYA	AKÇADAĞ	TAŞEVLER ALİKBAYLAR İLKOKULU	1
41	MALATYA	AKÇADAĞ	DEVELİ İLKOKULU	1
42	MALATYA	DOĞANŞEHİR	ALTINTOP İLKOKULU	1
43	MALATYA	DOĞANŞEHİR	DEDEYAZI İLKOKULU	1
44	MALATYA	DOĞANŞEHİR	GÖVDELİ KARADUT İLKOKULU	1
45	MALATYA	DOĞANŞEHİR	KADILI İLKOKULU	1
46	MALATYA	DOĞANŞEHİR	KAPIDERE İLKOKULU	1
47	MALATYA	DOĞANŞEHİR	KÜÇÜKLÜ İLKOKULU	1
48	MALATYA	DOĞANŞEHİR	KURUCAOVA KALECİK İLKOKULU	1
49	MALATYA	DOĞANŞEHİR	KURUCAOVA KIRBAYIR İLKOKULU	1
50	MALATYA	DOĞANŞEHİR	KURUCAOVA KÖLÜKKUYU İLKOKULU	1
51	MALATYA	DOĞANŞEHİR	KURUCAOVA YEŞİLOVA İLKOKULU	1
52	MALATYA	HEKİMHAN	BASAK İLKOKULU	1
53	MALATYA	HEKİMHAN	GELENGEÇ DEREVLER İLKOKULU	1
54	MALATYA	HEKİMHAN	SÖĞÜT İLKOKULU	1
55	MALATYA	HEKİMHAN	ŞEHİT ONBAŞI MÜNİR KILIÇ İLKOKULU	1
56	MALATYA	HEKİMHAN	GÜZELYURT ÇERME İLKOKULU	1
57	MALATYA	HEKİMHAN	GÜZELYURT FARAŞLI İLKOKULU	1
58	MALATYA	ARAPGİR	DEREGEZEN İLKOKULU	1
59	MALATYA	ARAPGİR	ESİKLİ İLKOKULU	1

60	MALATYA	ARAPGİR	KONDUCAK İLKOKULU	1
61	MALATYA	ARAPGİR	KORU İLKOKULU	1
62	MALATYA	ARAPGİR	PACALI İLKOKULU	1
63	MALATYA	ARAPGİR	BOSTANCIK İLKOKULU	2
64	MALATYA	ARAPGİR	SUCEYİN İLKOKULU	1
65	MALATYA	DARENDE	AĞILYAZI AKPINAR İLKOKULU	1
66	MALATYA	DARENDE	AKOVA İLKOKULU	1
67	MALATYA	DARENDE	YAVUZLAR İLKOKULU	2
68	MALATYA	DARENDE	BAŞKAYA EMİNE ŞAHBAZ İLKOKULU	2
69	MALATYA	DARENDE	ÇINAR İLKOKULU	1
70	MALATYA	DARENDE	ÇINAR YENİ MAHALLE İLKOKULU	1
71	MALATYA	DARENDE	BALABAN GÖKDELEN İLKOKULU	1
72	MALATYA	DARENDE	HİSARKALE İLKOKULU	1
73	MALATYA	DARENDE	ŞUĞUL İLKOKULU	1
74	MALATYA	DARENDE	KARABAYIR İLKOKULU	2
75	MALATYA	DARENDE	KARABCAK İLKOKULU	1
76	MALATYA	DARENDE	NUR KUYUSU İLKOKULU	1
77	MALATYA	DARENDE	ÜÇPINAR İLKOKULU	1
78	MALATYA	DARENDE	YENİPINAR İLKOKULU	1
79	MALATYA	DARENDE	YUKARI ULUPINAR İLKOKULU	2
80	MALATYA	DARENDE	YEŞİLTAŞ İLKOKULU	1
81	MALATYA	DARENDE	AYVALI İSTİKLAL İLKOKULU	1
82	MALATYA	DARENDE	AYVALI ŞEREF İLKOKULU	1
83	MALATYA	DARENDE	KÖLÜKLER İLKOKULU	1
84	MALATYA	YEŞİLYURT	BİNDAL BEKTAŞLAR İLKOKULU	1
85	MALATYA	YEŞİLYURT	BİNDAL HASANHIŞT İLKOKULU	1
86	MALATYA	YEŞİLYURT	ÇAYIRKÖY İLKOKULU	1
87	MALATYA	YEŞİLYURT	DİLEK AŞAĞI GÖLPINAR İLKOKULU	1
88	MALATYA	YEŞİLYURT	DİLEK AYDOĞAN İLKOKULU	1
89	MALATYA	YEŞİLYURT	DİLEK BAŞPINAR İLKOKULU	1
90	MALATYA	YEŞİLYURT	DİLEK ÖRENÖNÜ İLKOKULU	1
91	MALATYA	YEŞİLYURT	KADIZADE İLKOKULU	1
92	MALATYA	YEŞİLYURT	KENDİRLİ İLKOKULU	1
93	MALATYA	YEŞİLYURT	KENDİRLİ SITMAPINARI İLKOKULU	1
94	MALATYA	YEŞİLYURT	KIRKPINAR İLKOKULU	1
95	MALATYA	YEŞİLYURT	KOZLUK PINARBAŞI	1

			İLKOKULU	
96	MALATYA	YEŞİLYURT	KUŞDOĞAN İLKOKULU	2
97	MALATYA	YEŞİLYURT	KUYULU İLKOKULU	3
98	MALATYA	YEŞİLYURT	KÜLLÜMAĞARA EMİNE ÜÇKAÇ İLKOKULU	1
99	MALATYA	YEŞİLYURT	MAHMUDU NADİR ERTAN İLKOKULU	1
100	MALATYA	YEŞİLYURT	ÖNCÜ İLKOKULU	1
101	MALATYA	YEŞİLYURT	SALKONAK İLKOKULU	1
102	MALATYA	YEŞİLYURT	SAMANKÖY AYDOĞAN İLKOKULU	1
103	MALATYA	YEŞİLYURT	SULUKÖY İLKOKULU	1
104	MALATYA	YEŞİLYURT	SULUKÖY KAHRAMANLAR İLKOKULU	1
105	MALATYA	YEŞİLYURT	SÜTLÜCE YENİ MAHALLE İLKOKULU	1
106	MALATYA	YEŞİLYURT	YAKA İLKOKULU	1
107	MALATYA	YEŞİLYURT	ŞAHNAHAN KAHRAMANLAR İLKOKULU	1
108	MALATYA	YEŞİLYURT	ŞAHNAHAN KARŞIYAKA İLKOKULU	1
109	MALATYA	YEŞİLYURT	KARAHAN ŞHT.SÜRMENE AKGÖR İLKOKULU	1
110	MALATYA	BATTALGAZİ	AĞILYAZI İLKOKULU	1
111	MALATYA	BATTALGAZİ	ALİŞAR BAYRAMTUT İLKOKULU	1
112	MALATYA	BATTALGAZİ	BAĞTEPE İLKOKULU	1
113	MALATYA	BATTALGAZİ	BALIKDERE YAPRAKLI PINAR İLKOKULU	1
114	MALATYA	BATTALGAZİ	BEYDAĞI BALIKDERESİ İLKOKULU	1
115	MALATYA	BATTALGAZİ	BORAN İLKOKULU	2
116	MALATYA	BATTALGAZİ	BULGURLU İLKOKULU	1
117	MALATYA	BATTALGAZİ	ÇAMURLU İLKOKULU	1
118	MALATYA	BATTALGAZİ	ÇOLAKLI İLKOKULU	1
119	MALATYA	BATTALGAZİ	ÇOLAKOĞLU İLKOKULU	2
120	MALATYA	BATTALGAZİ	DÜZYOL İLKOKULU	1
121	MALATYA	BATTALGAZİ	ELMALI İLKOKULU	1
122	MALATYA	BATTALGAZİ	FIRINCI İLKOKULU	1
123	MALATYA	BATTALGAZİ	GÖLLER İLKOKULU	1
124	MALATYA	BATTALGAZİ	HACIYUSUFLAR İLKOKULU	1
125	MALATYA	BATTALGAZİ	HATUNSUYU KARAOĞLAN İLKOKULU	2
126	MALATYA	BATTALGAZİ	HATUNSUYU PALABIYIK İLKOKULU	2
127	MALATYA	BATTALGAZİ	HATUNSUYU SARAY	3

			İLKOKULU	
128	MALATYA	BATTALGAZİ	KADIÇAYIRI İLKOKULU	2
129	MALATYA	BATTALGAZİ	KAMIŞTAŞ İLKOKULU	1
130	MALATYA	BATTALGAZİ	KARAKAŞ ÇİFTLİĞİ İLKOKULU	1
131	MALATYA	BATTALGAZİ	KARAKÖY İLKOKULU	1
132	MALATYA	BATTALGAZİ	KARATEPE KADİRGÖLÜ İLKOKULU	1
133	MALATYA	BATTALGAZİ	KULUŞAĞI İLKOKULU	2
134	MALATYA	BATTALGAZİ	ORDUZU KÜME EVLERİ İLKOKULU	1
135	MALATYA	BATTALGAZİ	PELİTLİ İLKOKULU	1
136	MALATYA	BATTALGAZİ	SÖĞÜT İLKOKULU	1
137	MALATYA	BATTALGAZİ	ŞİŞMAN İLKOKULU	1
138	MALATYA	BATTALGAZİ	TANIŞIK İLKOKULU	1
139	MALATYA	BATTALGAZİ	ULUKÖY UZUNDERE İLKOKULU	1
140	MALATYA	BATTALGAZİ	YARIMCAHAN İLKOKULU	1
141	MALATYA	BATTALGAZİ	YENİKÖY İLKOKULU	1
142	MALATYA	PÜTÜRGE	BÜYÜKÖZ İLKOKULU	1
143	MALATYA	PÜTÜRGE	BÜYÜKÖZ YANÖREN İLKOKULU	1
144	MALATYA	PÜTÜRGE	KORUCAK İLKOKULU	1
145	MALATYA	PÜTÜRGE	SORĞUÇLU KARAN İLKOKULU	1
146	MALATYA	PÜTÜRGE	TAŞTEPE İLKOKULU	1
147	MALATYA	PÜTÜRGE	ULUTAŞ İLKOKULU	1
148	MALATYA	PÜTÜRGE	UZUNTAŞ İLKOKULU	1
149	MALATYA	PÜTÜRGE	YANDERE İLKOKULU	1
150	MALATYA	PÜTÜRGE	YEŞİLDERE İLKOKULU	1
151	MALATYA	PÜTÜRGE	ALİHAN ŞİHRAYIK İLKOKULU	1
152	MALATYA	PÜTÜRGE	ARITOPRAK ELMAAĞACI İLKOKULU	1
153	MALATYA	PÜTÜRGE	BAŞMEZRA İLKOKULU	1
154	MALATYA	PÜTÜRGE	ÇAYGÖREN İLKOKULU	1
155	MALATYA	PÜTÜRGE	ÇAYKÖY İLKOKULU	1
156	MALATYA	PÜTÜRGE	ESENLIK İLKOKULU	1
157	MALATYA	PÜTÜRGE	KOZLUK İLKOKULU	1
158	MALATYA	PÜTÜRGE	KÖKPINAR İLKOKULU	1
159	MALATYA	PÜTÜRGE	KÖRME İLKOKULU	1
160	MALATYA	PÜTÜRGE	ORMANIÇI İLKOKULU	1
161	MALATYA	PÜTÜRGE	PAZARCIK CİVAN İLKOKULU	1
162	MALATYA	PÜTÜRGE	SAHİLKÖY İLKOKULU	1
163	MALATYA	PÜTÜRGE	SÖĞÜTLÜ İLKOKULU	1

164	MALATYA	PÜTÜRGE	ÜÇYAKA İLKOKULU	1
165	MALATYA	PÜTÜRGE	YAZICA İLKOKULU	1
166	MALATYA	PÜTÜRGE	AKTARLA İLKOKULU	1
167	MALATYA	PÜTÜRGE	AKTARLA CANDAR İLKOKULU	1
168	MALATYA	PÜTÜRGE	BAYIRKÖY İLKOKULU	1
169	MALATYA	PÜTÜRGE	GÖZLÜCE İLKOKULU	1
170	MALATYA	PÜTÜRGE	ÖRMELİ İLKOKULU	1
171	MALATYA	PÜTÜRGE	ARINLI İLKOKULU	1
172	MALATYA	PÜTÜRGE	ASLANKENT İLKOKULU	1
173	MALATYA	PÜTÜRGE	DEREDÜZÜ İLKOKULU	1
174	MALATYA	PÜTÜRGE	DÜVENLİK İLKOKULU	1
175	MALATYA	PÜTÜRGE	ESENCİK İLKOKULU	1
176	MALATYA	PÜTÜRGE	KÖKLÜKAYA İLKOKULU	2
177	MALATYA	PÜTÜRGE	MEŞEDİBİ İLKOKULU	1
178	MALATYA	PÜTÜRGE	ÖRENCİK KARAGÖL İLKOKULU	1
179	MALATYA	PÜTÜRGE	ÖRENCİK MURGAR İLKOKULU	1
180	MALATYA	PÜTÜRGE	TAŞMIŞ KERER İLKOKULU	1
181	MALATYA	PÜTÜRGE	UZUNKORU İLKOKULU	1
182	MALATYA	PÜTÜRGE	KARAKAYA İLKOKULU	1
183	MALATYA	PÜTÜRGE	BÖLÜNMEZ İLKOKULU	1
184	MALATYA	PÜTÜRGE	YAMAÇ SAĞIRLAR İLKOKULU	1
	MALATYA	ARGUVAN	BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLI OKUL BULUNMAMAKTADIR.	

EK-3

ÇALIŞMADA KULLANILAN ANKET İZİNİ

Gmail

3 / 3

E-POSTA YAZ

Gelen Kutusu

Yıldızlı

Önemli

Gönderilmiş Postalar

Taslaklar

Çevreler

Diğer

ANKET İZİNİ

veysel göçer <veysel092@gmail.com> 18 10 2013

Kime: alpaslangozler

Hocam İyi Bayramlar.

Ben Gaziantep Zine Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans öğrencisiyim. "İlkokullarda Müdür Yetkili Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı konuyu tez konum olarak belirledim. Konu ile ilgili sizin doktora tezini inceledim. Tezinizde yer alan anketi kullanmak için izninizi talep ediyorum. Gerekli olan izni verirseniz sevinirim. Hayırlı çalışmalar.

Adı-Soyadı: Veysel GÖÇER
Görevi:Müdür Yardımcısı
Görev Yeri:Doğanyol İlkokulu..Doğanyol/MALATYA
Memleketi:Malatya.1982
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Özcan PALAVAN
Telefon:05369349812

Alpaslan Gözler <alpaslangozler@hotmail.com> 21 10 2013

Kime: bana

Hocam merhabalar. Tabiki kullanabilirsiniz. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Danışmanınıza ve Mehmet Karakuş hocamıza selamlar..

HIZLIAL.COM

Samsung Galaxy S4 Active
1099 TL
Hızlı

Samsung Galaxy S4 %35 İndirim ve Hızlı Kargo ile 1099 TL 'ye HızlıAl.com'da.Fırsatı Kaçırma

Arkadaşlar

Ayrıntıları göster

Reklam

Yanıtla veya Mâlebediyelik kuzusu tiklem

EK-4**ÖZGEÇMİŞ**

Veysel GÖÇER, 1984 tarihinde Malatya’da doğdu. İlkokulu ve ortaokulu Malatya İli Yazıhan İlçesi Hamidiye Köyü’nde tamamladı. Orta öğrenimini Malatya İli Yazıhan İlçesi Yazıhan Lisesi’nde tamamladı. 2004 yılında İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı’ndan lisans eğitimini tamamladı. Şubat 2005 Milli Eğitim Bakanlığının 2005-1 öğretmen ataması ile Adıyaman İli Sincik İlçesi Arıkonak İlköğretim Okulu’na sınıf öğretmeni olarak atandı. 2009 yılında öğretmenlerin iller arası yer değiştirme ataması sonucu Malatya İli Darende İlçesi Yavuzlar İlköğretim Okulu’na tayini çıktı.2013 yılında Malatya İli Doğanyol İlçesi Doğanyol İlkokulu’na Müdür Yardımcısı olarak atandı. Halen bu okulda Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir. Evli ve bir kızı var.

EK-5

**Tek Öğretmenli ve Dört Sınıf Bir Arada Birleştirilmiş Sınıflar İçin Haftalık
Ders Programı**

GÜNLER	1, 2, 3, 4. SINIFLAR			
PAZARTESİ	1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF
	HAYAT BİLGİSİ	HAYAT BİLGİSİ	HAYAT BİLGİSİ	Fen ve Teknoloji
	Türkçe	Türkçe	Türkçe	TÜRKÇE
	TÜRKÇE	TÜRKÇE	TÜRKÇE	Türkçe
	MATEMATİK	MATEMATİK	MATEMATİK	Matematik
	GÖRSEL SANATLAR			
	Serbest Etkinlikler	Serbest Etkin.	Serbest Etkin.	YABANCI DİL
SALI	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	SOSYAL BİLGİLER
	TÜRKÇE	TÜRKÇE	TÜRKÇE	Türkçe
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	Türkçe	Türkçe	YABANCI DİL
	Matematik	Matematik	Matematik	MATEMATİK
	OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER	Beden Eğitimi		
	Türkçe	BEDEN EĞİTİMİ		
ÇARŞAMBA	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	FEN VE TEK.
	Türkçe	Türkçe	Türkçe	TÜRKÇE
	TÜRKÇE	TÜRKÇE	TÜRKÇE	Yabancı Dil
	MATEMATİK	MATEMATİK	MATEMATİK	Matematik
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	TÜRKÇE	TÜRKÇE	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
	MÜZİK			
PERŞEMBE	HAYAT BİLGİSİ	HAYAT BİLGİSİ	HAYAT BİLGİSİ	Sosyal Bilgiler
	TÜRKÇE	TÜRKÇE	TÜRKÇE	Sosyal Bilgiler
	TÜRKÇE	TÜRKÇE	TÜRKÇE	Türkçe
	Matematik	Matematik	Matematik	MATEMATİK
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	Müzik	Müzik	TRAFİK GÜVENLİĞİ
	SERBEST ETKİNLİKLER			
C	Türkçe	Türkçe	Türkçe	FEN VE TEKNOLOJİ

	Türkçe	Türkçe	Türkçe	TÜRKÇE
	MATEMATİK	Görsel Sanatlar	Görsel Sanatlar	Serbest Etkinlikler
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	Serbest Etkinlikler	Serbest Etkinlikler	DİN KÜL. VE AHLAK BİL.
	SERBEST ETKİNLİKLER			
	SERBEST ETKİNLİKLER			

Kaynak: www.ttkb.meb.gov.tr

EK-6

İki Öğretmenli (1-2) ve (3-4). Sınıflar Bir Arada Birleştirilmiş Sınıflar İçin Haftalık Ders Programı

GÜNLER	1 ve 2. SINIFLAR		3 ve 4. SINIFLAR	
PAZARTESİ	1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF
	HAYAT BİLGİSİ		HAYAT BİL.	Fen ve Tek.
	TÜRKÇE	Türkçe	Türkçe	TÜRKÇE
	Türkçe	TÜRKÇE	TÜRKÇE	Türkçe
	MATEMATİK	Matematik	MATEMATİK	Matematik
	MÜZİK		Serbest Etkin.	YABANCI DİL
	GÖRSEL SANATLAR		SERBEST ETKİNLİKLER	
SALI	HAYAT BİLGİSİ		Hayat Bilgisi	SOSYAL BİL.
	Matematik	MATEMATİK	TÜRKÇE	Türkçe
	Türkçe	TÜRKÇE	Türkçe	YABANCI DİL
	TÜRKÇE	Türkçe	Matematik	MATEMATİK
	OYUN VE FİZİKİ ETKİN.	Beden Eğitimi	BEDEN EĞİTİMİ	
	SERBEST ETKİNLİKLER		BEDEN EĞİTİMİ	
ÇARŞAMBA	HAYAT BİLGİSİ		Hayat Bilgisi	FEN VE TEK.
	MATEMATİK	Matematik	Türkçe	TÜRKÇE
	TÜRKÇE	Türkçe	TÜRKÇE	Yabancı Dil
	Türkçe	TÜRKÇE	MATEMATİK	Matematik
	OYUN VE FİZİKİ ETKİN.	Görsel Sanatlar	TÜRKÇE	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
	SERBEST ETKİNLİKLER		MÜZİK	
PERŞEMBE	HAYAT BİLGİSİ		HAYAT BİL.	Sosyal Bilgiler
	Türkçe	TÜRKÇE	TÜRKÇE	Sosyal Bilgiler
	TÜRKÇE	Türkçe	TÜRKÇE	Türkçe
	Matematik	MATEMATİK	Matematik	MATEMATİK
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	MÜZİK	Müzik	TRAFİK GÜVENLİĞİ
	SERBEST ETKİNLİKLER		SERBEST ETKİNLİKLER	
CUM	OYUN VE FİZİKİ ETKİN.	Türkçe	Türkçe	FEN VE TEKNOLOJİ
	Türkçe	TÜRKÇE	Türkçe	TÜRKÇE

	MATEMATİK	Serbest Etkin.	Görsel Sanatlar	Serbest Etkin.
	Serbest Etkinlikler	TÜRKÇE	Serbest Etkinlikler	DİN KÜL. VE AHLAK BİL.
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	BEDEN EĞİTİMİ	GÖRSEL SANATLAR	
	TÜRKÇE	Serbest Etkin.	SERBEST ETKİNLİKLER	

Kaynak: www.ttkb.meb.gov.tr

EK-7

Üç Öğretmenli (1, 2-3 ve 4). Sınıflar İçin Birleştirilmiş Sınıf Haftalık Ders Programı

GÜNLER	SINIFLAR			
	1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF
PAZARTESİ	HAYAT BİL.	HAYAT BİLGİSİ		SOSYAL BİL.
	MATEMATİK	MATEMATİK	Matematik	MATEMATİK
	OYUN VE FİZİKİ ETKİN.	TÜRKÇE	Türkçe	TÜRKÇE
	TÜRKÇE	Türkçe	TÜRKÇE	YABANCI DİL
	TÜRKÇE	SERBEST ETKİNLİKLER		YABANCI DİL
	MÜZİK	GÖRSEL SANATLAR		GÖRSEL SAN.
	SALI	HAYAT BİL.	HAYAT BİLGİSİ	
MATEMATİK		Türkçe	TÜRKÇE	FEN VE TEK.
TÜRKÇE		TÜRKÇE	Türkçe	TÜRKÇE
OYUN VE FİZİKİ ETKİN.		TÜRKÇE	Türkçe	MÜZİK
SERBEST ETKİN.		BEDEN EĞİTİMİ		SERBEST ETKİN.
ÇARŞAMBA	HAYAT BİL.	Türkçe	TÜRKÇE	SOSYAL BİL.
	MATEMATİK	TÜRKÇE	Türkçe	MATEMATİK
	TÜRKÇE	Matematik	MATEMATİK	TÜRKÇE
	TÜRKÇE	GÖRSEL SANATLAR		DİN KÜLTÜRÜ VE AHL. BİL.
	OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER	SERBEST ETKİN.		BEDEN EĞİTİMİ
	SERBEST ETKİN.	SERBEST ETKİNLİKLER		SERBEST ETKİN.
PERŞEMBE	HAYAT BİLGİSİ	HAYAT BİLGİSİ		SOSYAL BİL.
	MATEMATİK	MATEMATİK	Matematik	MATEMATİK
	TÜRKÇE	Türkçe	TÜRKÇE	TÜRKÇE
	OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER	TÜRKÇE	Türkçe	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİL.
	GÖRSEL SAN.	BEDEN EĞİTİMİ		BEDEN EĞT.
	SERBEST ETKİN.	SERBEST ETKİN.		SERBEST ETKİN.
C	MATEMATİK	HAYAT BİLGİSİ		FEN VE TEK.
	TÜRKÇE	Matematik	MATEMATİK	MATEMATİK

			K	
	TÜRKÇE	Türkçe	TÜRKÇE	TÜRKÇE
	OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER	TÜRKÇE	Türkçe	DİN KÜLTÜRÜ VE AHL. BİL.
	GÖRSEL SAN.	BEDEN EĞİTİMİ		BEDEN EĞT.
	SERBEST ETKİN.	SERBEST ETKİNLİKLER		SERBEST ETKİN.

Kaynak: www.ttkb.meb.gov.tr